LHT Posti Oy

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 6/23, joulukuu 2023 - helmikuu 2024. vuosikerta, irtonumero 2 €

Ero Natosta on välttämätön - Emme osallistu USA:n sotiin !

Tappiomieliala valtaamassa Mediapoolin s. 2
Nato tulee olemmeko valmiita s. 3
Soten ongelmat kasautuvat s. 5
Rauhanliikkeen uusi nousu- yllättävillä suunnilla s.
Lännentiellä: Suomen EEC-sopimuksesta 50 vuotta s. 9
Antoisa jokiristeily Volgalla, osa 2 s. 10-11
Venäjän suurlähettiläs Naapuriseuran pikkujoulussa s. 13
Historiallisen materialismin perusteista, Antroposeeni s. 14-15
Ahtisaari: Naton, EU:n ja uusliberalismin sanansaattaja s. 16
Neuvostojen talon viimeiset tunnit, osa 2, s. 17

Kuva: Heikki Männikkö

Naton vastustajat protestovat Eduskuntatalon rappusilla samaan aikaan, kun edustajat 1.3.2023 siunasivat Naton jäsenyyden

Päättäjämme tekivät historiallisen virheen, sitoessaan maamme USA-johtoiseen sotaliittoumaan. Olemme puskuri Naton itärajalla uhkaamassa Muurmanskia, Venäjän pohjoista laivastoa ja Pietarin talousaluetta. Samaan kauppaan saimmeUSA:n kanssa DCA-sopimuksen, joka takaa USA:n joukoille rajoittamattoman pääsyn maahamme. Emme ole enää itsenäisiä. Tämä auttaa vain lännen pääomapiirejä. Suomelle se aiheuttaa isoja kustannuksia ja ihmishenkien menetyksiä Naton sodissa. Ikuinen tavoitteemme on: Irti Natosta, kunnes Suomi on vapaa.

Sivut 2, 3, 8, 9, 13 ja 20

Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen linja jatkuu

Kuva: Heikki Männikkö

STTK:n protesti hallituksen TES-toimia vastaan 8.11.2023

Orpon hallitus tulee iskemään köyhiä ja duunareita. Hallitusneuvotteluissa esitettiin 6 miljardin leikkauksia. Purra sanoo, että vielä tarvitaan 1,5-2 miljardin ”sopeutukset”. Tavoitte on heikentää Ay-liikettä. Yritetään rajoittaa lakko-oikeutta ja kieltää mm. poliittiset- ja tukilakot. Työttömyysturvaa heikennetään. ”Suomen mallia” yritetään toteuttaa lainsäädännöllä. Hallitus kieltäytyy neuvotteluista liittojen kanssa. Pitkin syksyä liitot ovat järjestäneet lakkotapahtumia. Jos hallitus ei taivu, ammattiliittojen ainoa mahdollisuus on yleislakko. Varaudutaan siihen.

Sivut 2, 4 ja 5

Soten ongelmat kasautuvat- lahtaus vielä estettävissä

Kuva: Heikki Männikkö

Tämä juliste on näytetty kaikissa merkittävissä tapahtumissa. Tämä kuva vappuna 2023

Meillä oli hyvä Sote-järjestelmä. Vuonna 1972 saatiin kansanterveyslaki ja sen mukana saatiin terveyskeskukset. Kuntapohjainen Sote on ollut useiden kansainvälisten selvitysten mukaan kustannustehokas järjestelmä. Sitten sen ympärillä alettiin rakentaa muutoksia, joita kansa ei ollenkaan halunnut. Sote-alaa valmisteltiin yksityistämiselle. SOTE oli kultakaivos yksityisille terveysalan firmoille. Sipilän ja Marinin työtä jatkaa Orpon jengi. Soten joutuminen kokonaan yksityisten terveysalan firmojen haltuun voidaan vielä pysäyttää, ennen kuin vuoroon tulevat vesi ja ilma.

Sivu 5

Sivut 2-3

-Sodan uhka kasvaa-liennyttäjistä pula
-Tappiomieliala valtaa Mediapoolin
-Sodanlietsonnan tulenjohtaja on puhunut
-Nato tulee-olemmeko valmiina
-Italia markkinoiden armoille

Sivut 4-5

-Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen suuri linja jatkuu
-Riittääkö yhden päivän poliittiset lakot?
-Soten ongelmat kasautuvat
-Näpit irti eläkkeistä
-Jättiyritykset ja pienet sähkölaskut

Sivut 6-7

-Rauhanliikkeen uusi nousu-yllättävillä suunnilla
-Lännentiellä: Suomen EEC-vapaakauppasopimuksesta 50 v.
-Liikenneyhteydet geopolitiikan pullonkaula

Sivut 8-9

-Pyhäinpäivänä Malagassa
-Lasten oikeudet ja rajan sulku
-Sota on Euroopan uusi normi
-Työkansan uudenvuoden tervehdykset
-Yhdessä rasismia vastaan

Sivut 10-11

-Tutustuminen historialliseen Venäjään- antoisa jokiristeily Volgalla

Sivut 12-13

-Palestiinan tukimielenosoitus keräsi 3000 protestoijaa
-Naapuriseuran pikkujoulussa osallistujilla riitti keskusteltavaa

Sivut 14-15

-Historiallisen materialismin perusteista
-Oikeassa olemisen välttämättömyys

Sivut 16-17

-Ahtisaari: Naton, EU:n ja uusliberalismin sanansaattaja
-Neuvostojen talon viimeiset tunnit

Sivut 18-19

-Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta
-Työkansan ilmoituksia
-Kyläkoulut erinomaisia opinahjoja

Sivu 20

-Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän neuvottelut
-Harha sotilaan kunniasta
-Asiantuntijat
-USA:n sotasuunnitelmia Neuvostoliittoa vastaan vuodesta 1945

Kaikkien maiden proletaarit - liittykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa

Helsinki 18.12.2023

Sodan uhka kasvaa- liennyttäjistä pula

Vuosi 2023 lähestyy loppuaan, joten on aika luoda silmäys ajankohtaiseen tilanteeseen ja myös hieman ennakoida tulevaa. Suomessa pidetään tammikuussa presidentinvaalit, Yhdysvalloissa puolestaan vuoden 2024 lopulla. Tuki Ukrainalle on hiipumaan päin niin Yhdysvalloissa kuin Euroopassa, molemmilla puolilla Atlanttia epäilijöiden joukko kasvaa. Yhdysvalloissa republikaanit kaatoivat äskettäin mittavan hätäapupaketin Ukrainalle ja Israelille, mikä herätti huolta myös Suomen poliittisessa eliitissä.

Petteri Orpon hallituksen yleisenä linjana on hyökätä yhteiskunnan kaikkein heikoimpien ja vähävaraisimpien kimppuun. Hallitus sai juuri ajettua eduskunnassa läpi massiiviset leikkaukset asumistukeen ja toimeentulotukeen. Tulossa on myös monenlaisia heikennyksiä työttömyysturvaan, työntekijöiden asemaan ja hallitus aikoo kajota myös lakko-oikeuteen. Sosiaaliturvaetuuksien indeksikorotukset jäädytetään sinimustan hallituksen toimesta. Pääministeripuolue kokoomuksen julkilausutun ideologian mukaan heikompiosaiset ovat itse syypäitä asemaansa, joten heidän rankaisemisensa on täysin oikein.

Käytännössä ainoita asioita, joista hallitus ei leikkaa ja joista ei missään oloissa tingitä, ovat Ukrainan aseellinen tukeminen ja sotilasbudjetin kaikenpuoleinen kasvattaminen. Kokoomuksen piiristä on vaadittu ase- ja ammustuotannon tuntuvaa lisäämistä Suomessa. Presidentti **Sauli Niinistö** totesi äskettäin, että muun Euroopan pitää ottaa Suomesta mallia ammustuotannon kasvattamisessa. Toki Suomella on aina varaa myös nettomaksajana EU-jäsenmaksuihin sekä nyt uutena sotilasliitto Naton vaatimiin lisääntyviin kuluihin.

Suomi on solmimassa Yhdysvaltojen kanssa DCA-sopimuksen, mikä merkitsee alueemme luovuttamista laajalti Yhdysvaltojen asevoimien käyttöön. Sopimus on neuvoteltu salassa ja ilman avointa kansalaiskeskustelua. Myös eduskunta pidettiin enemmän tai vähemmän pimennossa sopimuksen sisällöstä. DCA-sopimuksen solmimisen myötä Suomi luopuu lopullisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisesta itsemääräämisoikeudestaan. Paljon kammoksuttu "suomettumisen" ja YYA:n aika nykyiseen vieraan vallan miehitykseen verrattuna oli itsenäisen Suomen menestyksellistä aikaa.

DCA-sopimus takaa Yhdysvaltojen asevoimille vapaan pääsyn Suomeen sekä monenlaisia oikeuksia toimia täällä. Joidenkin alueiden tiloihin on pääsy vain Yhdysvalloilla. Sopimus mahdollistaa myös amerikkalaisen sotilaskaluston säilyttämisen Suomessa, eikä siinä ole rajattu pois ydinaseita. Suomeen lähetettäviin yhdysvaltalaissotilaisiin ja siviileihin tullaan soveltamaan ensisijaisesti Yhdysvaltojen lakeja.

Suomen presidentinvaaleista on tulossa samanmielisten ehdokkaiden näennäinen kilpailu, demokratian irvikuva. Vaihtoehtoiset äänet eivät päässeet mukaan kisaan, koska kannattajakortteja ei kertynyt tarvittavaa 20 000 kappaletta. **Paavo Väyrynen** olisi kokemuksellaan ja osaamisellaan ollut ylivertainen ehdokas muihin verrattuna. Hän olisi ollut myös ainoa liennytyspolitiikkaa ja idänsuhteiden palauttamista kannattava ehdokas. Keskustapuolue pelasi ovelasti Väyrysen ulos kamppailusta keräämällä viralliselle ehdokkaalleen **Olli Rehnille** kannatuskortteja. Yksi ihminen ei voi allekirjoittaa enempää kuin yhden ehdokkaan kannattajakortin, ylimääräiset hylätään.

Suomi on tällä hetkellä sodanlietsojien hallitsema maa. Elämme todella vaarallisia aikoja, eikä omien presidentinvaaliemme varaan voi laskea mitään. Harvoja mahdollisuuksia laajemman sodan välttämiseksi voi löytyä Yhdysvaltojen tulevista presidentinvaaleista, joissa nykyinen pakkomielteinen Ukrainan aseistaminen eli hyökkäys Venäjää vastaan, ja ehkä myös Yhdysvaltojen sitoutuminen Natoon saattaa tulla tiensä päähän.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan Kansanäänen

Taloudellisten syiden vuoksi siirrymme painetusta lehdestä postijakelun sijaan sähköisen PDF-version jakeluun. Tilausmaksujen yms. korottaminen ei ratkaise tätä tilannetta. Kansan äänen toimittamista emme lopeta, vaan sitä tulemme edelleen kehittämään.

Kansan ääni toimitetaan entisessä ulkoasussa. Lähetämme lehden PDF-muotoisen aidon näköisversion lehden ilmestyttyä kaikille tilaajille. Niille joilla ei ole PDF-tiedoston lukemiseen tarvittavaa laitteistoa, tietokonetta , S-postia yms. lähetämme yksinkertaisen paperikopion. Perinteinen KÄ:n paperiversio ilmestyy vielä jouluna (KÄ 6/2023) sekä helmi-maaliskuussa (KÄ 1/2024).

Toimi näin: Kun haluat, että lähetämme sinulle aina lehden ilmestyttyä KÄ:n PDF-muotoisen näköislehden, laita meille sähköpostitietosi seuraavaan osoitteeseen: heikki.mannikko@pp1.inet.fi. p. 0440103450 tai kalevi.wahrman@gmail.com. p. 0405523099. Jos haluat, että lähetämme sinulle lehden paperikopion, ilmoita siitä myös osoitetietosi em. tovereille.

Tilausmaksua emme peri. Sen sijaan pyydämme osoittamaan tukimaksua (omantunnon mukaan) kansanrintaman tilille: Osuuspankki FI08 5541 1420 0279 66 sekä laittamaan lehteen vappu- ja uudenvuoden tervehdykset ym. Kaikki 20 vuoden aikana ilmestyneet numerot ovat lukijoiden/tilaajien käytössä Kansan äänen verkkojulkaisussa sivulla www.kansanaani.org.

Tappiomieliala valtaamassa Mediapoolin

"Ahneus ja saituus. Kaksi inhimillistä syntiä, jotka voivat tuottaa Ukrainassa tuloksen, jota ahneet ja saidatkaan eivät halua". Tällaisin, lähes raamatullisin vuodatuksin aloittaa HS pääkirjoituksensa 13.12, kun on kulunut lähes 22 kuukautta Yhdysvaltain johtaman Naton ja sen länsiliittolaisten käynnistämästä avoimesta sodasta Venäjää vastaan. Tässä sijaissodassaan länsi on tähän mennessä tapattanut suuren määrän ukrainalaista. Synnintuntoon olisi siis lännessä, "vapaassa maailmassa" ihan oikeastikin aihetta, erityisesti näin kristikansan suuren juhlan, joulun alla.

Kuva: Heikki Männikkö

Propaganda uhossa HS:n pääkonttorin viereen on tuotu tuhottu venäläinen panssaruvaunu. Nyt näyttää siltä, että tämä tappiomieliala alkaa voittamaan fasistisen uhon. Taustalla pääkallonpaikka, HS:n sanomatalo.

Venäjäviha kääntymässä katkeruudeksi omia "liittolaisia" kohtaan

Mutta mistä HS:n pääkirjoituksen synnintunto kumpuaa? Se ei kumpua sadoista tuhansista Yhdysvaltain ja lännen itsekkäille eduille uhratuista nuorista ukrainalaismiehistä. Se ei kumpua niistä sadoista miljardeista, jotka Ukrainaan on lännestä sodankäyntiin ja tappamiseen lähetetty ja samalla ajettu omat kansantaloudet yhä syvempiin vaikeuksiin. Pohjalla HS:n pääkirjoituksessa on tietysti arkaainen, ja samalla jo sairaalloiseksi itsetuhoisuudeksi kääntyvä viha Venäjää kohtaan. Nyt Ukrainan luhistuessa on tappiomieliala valtaamassa Mediapoolin. Se ilmenee Ukrainan lähestyvän tappion myötä HS:ssa pohjalla olevan, kuviteltuun läntiseen identiteettiin rakentuneen perisyntimäisen, primitiivisirrationaalisen Venäjää kohtaan tunnetun vihan kääntymisenä katkeruudeksi omia, osin kuviteltuja "liittolaisia" kohtaan. Tästä kertoo myös se hätä, mitä valtamediassa koetaan juuri nyt EU:n "yhtenäisyyden" rakoillessa.

Riittääkö Nord Streamin räjäyttäminen Saksan rangaistukseksi?

HS:n mukaan lännen "empiminen" on voitto Venäjälle, sillä "Ukrainan aseet ja ammukset käyvät vähiin". Näitä ahneita ja syntisiä empijöitä ovat HS:n mukaan erityisesti Saksa ja Ranska. Saksan suurimpana syntinä HS pitää sitä, että "Saksa harasi vastaan, kun venäläisestä kaasusta ja öljystä yritettiin irti". HS yltyy jopa nimittelemään Saksaa "vientiyritykseksi, joka käyttää valtion statusta". Länsi-Saksa on aiemmin esitetty sokeroituna "eurooppalaisen hyvinvoinnin ja markkinatalouden veturina". Mutta nyt katkeruuteensa Saksaa kohtaan HS ei saa riittävää tyydytystä edes lännen kostoksi Saksalle (ja Venäjälle) räjäyttämistä Nord Stream kaasuputkista. HS kirjoittaa pääkirjoituksessaan 13.12.2023 "Vaikka putket katkesivat, ei Saksa tietenkään romahtanut. Jos putkia ei olisi räjäytetty, Saksa ei todennäköisesti olisi kitsauttaan kyennyt irtautumaan putkikaasusta".

Etelä-Euroopasta niitä "ahneita ja saitoja" löytyykin

HS:n katkeruus vain lisääntyy "mitä etelämmäs Euroopassa menee". Ranska se vasta petollisista petollisin onkin, sillä "monet ranskalaiset yritykset tekevät Venäjällä rahaa – jopa ahnehtimalla Venäjältä poistuneiden yritysten markkinaosuuksia". Ranskalaisten kanssa samaan petturiporukkaan HS laittaa myös Kansainvälisen Olympiakomitean, se kun salli venäläisten urheilijoiden osallistumisen Pariisin ensi kesän olympiakisoihin. Pienen toiveen HS laittaa sille, että "Venäjä jää loukkaantuneena kotiin, kun se ei saa soittaa kansallislauluaan".

Löytääkö valtamedia totuuden siemenen ukrainalaisilta hautausmailta?

"Jos Ukraina häviää sodan, ahneella on paskainen loppu" toteaa HS. Se on oikeassa siinä mielessä, että Venäjän luonnonvaroja ja sen myötä Venäjän talouden hallintaa ahnehtinut länsi on hyödytöntä sotaa käymällä, satoja miljardeja dollareita siihen kuluttamalla, vain vauhdittamassa Ukrainan lähestyvän tappion myötä omaa, 500 vuotta jatkuneen maailmanhallinnan vääjäämätöntä päättymistä.

Viimeksi tämän tosiasian totesi jälleen kerran videopuheessaan Qatarin Dohassa järjestetyssä kansainvälisessä foorumissa Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov todetessaan: "Yhdysvaltain ja sen liittolaisten hegemonia on päättymässä ja sen korvaa uusi moninapainen maailma". Alkaako HS tähän realistisempaan historian kulkuun vähän kerrassaan valmistelemaan pitkään valheiden vallassa pidettyjä ja harhaanjohdettuja, valtamediaan uskovia kansalaisia? Samaisen päivän HS:n numerossa on laaja, osin aivan totuudenmukaisiakin asioita sisältänyt juttu ukrainalaisista hautausmaista. Löytääkö valtamedia lopulta totuuden siemenen ukrainalaisia hautausmaita kaivelemalla, vai mitä valheita se alkaa seuraavaksi kansalaisille syöttää?

Pertti Hämäläinen

Sodanlietsonnan tulenjohtaja on puhunut

Ulkopoliittisen instituutin sodankäynnin ja sodan lietsonnan pääsuunnittelija *Charly Salonius-Pasternak* purki 11.12.2023 aamutelevisiossa turhautumiaan. Lähes Suomen armeijan ylipäälliköksi heittäytynyt sodanlietsoja oli pettynyt, kun hänen omat spekulaationsa Ukrainan sodan suhteen ovat eksyneet metsään. Ukraina ei ole voittanut sotaa Usalta ja EU-Natolta saamaastaan runsaasta aseavusta ja taloudellisesta tuesta huolimatta. Venäjän talous ei ole romahtanut kohdistetuista talouspakotteista huolimatta.

Venäjän liittolaisten rivit eivät ole rakoilleet. Yhdysvaltojen aseapu Ukrainalle on hiipumassa. Osassa Euroopan unionia – Hollanti, Slovakia ja Unkari – Ukrainan aseapuun suhtaudutaan jo varsin nihkeästi. Saksa painostaa Ukrainaa rauhanneuvotteluihin. Yhdysvalloissa presidentinvaalit ovat jo ovella. Kurssi Ukrainan sodan rahoittamiseen saattaa muuttua vaalituloksen myötä olennaisesti.

"Euroopasta katsottuna voisi näyttää siltä, että koko maailma on asettunut Venäjää vastaan. Käytännössä kuitenkin suuri osa globaalia etelää haluaa pysyä konfliktissa puolueettomana… Eteläs-sä nähdään, että kyseessä on vain yksi kaukana oleva sota, jolla ei ole suurta merkitystä". (**Nic Marsh** Oslon rauhantutkimusinstituutti).

Ulkopoliittisen instituutin ohjelmajohtaja *Arkady Moshes* varoittaa Ukrainan olevan oikeasti vaarassa hävitä sodan. Ukrainan asevoimien komentaja **Valerii Zalužnyi** toteaa maan olevan sotilaallisissa vaikeuksissa. Presidentti **Volodymyr Zelenskyi** uskoo yhä sotilaalliseen voittoon. "Länsi on Moshesin mukaan antautunut liikaa Zelenskyin luotsaamalle toiveajattelulle Ukrainan mahdollisuuksista ja Venäjän heikkoudesta. Lisäksi lännellä ei ole strategiaa, joka linjaisi, mitä se haluaa Ukrainan tukemisella saavuttaa." (Yle) Moshesin oman arvion mukaan Ukrainan kaatuminen voi tarkoittaa jopa suoraa sotaa Venäjän ja Naton välillä.

Sodanlietsoja Charly Palsternak möläytti ruudussa: "Mikäli Yhdysvaltojen poliittinen johto vähentäisi kiinnostustaan Eurooppaan samalla, kun Venäjän presidentti **Vladimir Putin** näkisi Ukrainan hyökkäyssodan poliittisesti onnistuneeksi. Venäjä saattaisi yrittää rikkoa Natoa sotilaallisella operaatiolla. Tämän takia jokaisen reserviläisen Suomessa kannattaisi oikeasti miettiä ja itselleen luvata, että vuoden 2025 alussa he ovat elämänsä kunnossa fyysisesti ja henkisesti." Salonius-Palsternak ei kuitenkaan pidä Suomeen kohdistuvaa sotilaallista operaatiota todennäköisimpänä, mutta kuitenkin mahdollisena.(Yle)

Onko tämän kaiken uhittelun takana Venäjän pelottelulla poikkeustoimin pikaisesti solmittava Yhdysvaltojen puolustussopimus (DCA)? Tämä miehityssopimus merkitsisi käytännössä tukikohtien muodossa alueluovutuksia Suomesta Yhdysvalloille. Tukikohtia voidaan käyttää sotaan myös sellaista kolmatta maata vastaan, jonka kanssa maamme on rauhanomaisissa väleissä. Lisäksi ydinsodan syttymisen riski Venäjän ja Usan johtaman Naton välillä Suomen maaperällä kasvaisi olennaisesti. Maamme olisi syytä palata sotilaallisen liittoutumattomuuden tielle.

Ei USA/Naton tukikohtia ja ydinaseita Suomeen!

Matti Laitinen

Nato tulee - olemmeko valmiina ?

Puolustusministeriö julkaisi marraskuussa suunnitelman vuoden 2024 sotaharjoituksista. Sen mukaan ensi vuonna Suomi osallistuu yli sataan (103) kansainväliseen sotaharjoitukseen. Kuluvana vuonna näitä harjoituksia kertyy 89. Ensi vuosi on Suomelle ensimmäinen kokonainen Nato-vuosi, ja sotilasliiton jäsenyys merkitsee näiden sotaharjoitusten huomattavaa lisääntymistä. Suomi osallistui ensimmäisen kerran kansainväliseen sotaharjoitukseen 1993, jolloin oli juuri solmittu niin sanottu rauhankumppanuussopimus. Vielä kymmenen vuotta sitten näiden harjoitusten vuosittainen määrä oli puolet nykyisestä.

Kuva: Heikki Männikkö

Tämä tunnus näytettiin, koska oli tiedossa, että Nato pyrkii laajentumaan koko Skandinaviaan voidakseen uhata Pietaria ja Muurmanskia. Emme erehtyneet.

Näitä yhteisiä Nato-sotaharjoituksia nimitetään sotaliiton jäsenyyden aikakautena "Naton peruskirjan kollektiivisen puolustuksen mukaisiksi harjoituksiksi." Laajin harjoitus ensi vuonna on Norjan johtama Nordic Response -harjoitus, mikä tapahtuu osittain myös Pohjois-Suomessa. Mukana tulee olemaan 14 maata, ja tapahtuman "pääotsake" on "Naton 5. artiklan mukaiset harjoitukset."

Uhka Muurmanskiin ja Venäjän pohjoiseen laivastoon

Alueellisesti suuressa osassa ja suuressa merkityksessä näissä sotaharjoituksissa tulee olemaan kalottialue eli Suomessa Lappi. Pohjoisimman Suomen alueella on kaksi Naton kannalta erityisen merkittävää sotilastukikohtaa, Lapin lennosto Rovaniemellä ja Jääkäriprikaati Sodankylässä. Jääkäriprikaatin esikunta on siirretty Rovaniemelle. Näiden lisäksi Rovaniemeltä itään sijaitsee läntisen Euroopan suurin sotaharjoitusalue, kovapanosammuntaan hyvin soveltuva Rovajärven laaja ja asumaton korpiseutu.

Rovajärven ampuma-alueen lisääntyvän käytön takia on syntynyt tarve parantaa ja "vahvistaa" tieyhteyttä Rovaniemen lentokentältä Rovajärven sotaharjoitusalueelle. Rovaniemen lentokenttä on myös Lapin lennoston kotikenttä. Suunnitelman kokonaisuuteen kuuluu valtatie nelosen linjauksen muuttaminen niin, että se sujuvoittaisi liikennettä nimenomaan Nato-tarpeen mukaisesti lentotukikohdan ja maavoimien kovapanosammuntojen harjoitusalueen välillä. Rahaa tässä palaa rutkasti, mutta sitähän tuntuu riittävän loputtomasti tällaisiin hankkeisiin. Rahoitusta tähän hankkeeseen on tulossa EU:n Military Mobility -hankerahastosta kymmeniä miljoonia euroja. Suomen puolustusbudjetissahan on rahaa runsaasti ja vapaasti käytettävissä ja vielä Suomen väylävirastollakin on tarvittaessa mahdollisuus olla yhtenä rahoittajana.

Tehtäköön tässä selväksi, että tuollaiselle nelostien "vahvistamiselle" ja uudelleen linjaukselle ei ole täällä normaalin liikenteen vaatimuksista lähtien koettu olevan tarvetta. Nyt, kun Nato tulee, tarvitaan suorempia ja tukevampia tiepohjia.

DCA-sopimus

Nyt valmistumassa oleva, USA:n ja Suomen kahdenvälinen puolustusyhteistyösopimus, DCA-sopimus (Defence Cooperation Agreement) avaa sen pidäkkeen tai "lukon", mikä jäi Nato-sopimukseen sitä äskettäin muotoiltaessa eli että sotilasliiton pysyviä tukikohtia ei tulla asettamaan Suomen alueelle. Tämän nyt solmittavan sopimuksen myötä tällaista pidäkettä ei enää ole. Nämä USA:n kanssa solmittavat kahdenväliset sopimukset ikään kuin täydentävät jo tehtyjä Nato-sopimuksia.

DCA-sopimuksen perusteluissa määritellään sopimuksen merkitystä, että se "…edistää Nato-jäsenyyden velvoitteiden toimeenpanoa." Tällaisen luulisi aiheuttavan yhden jos toisenkin päässä kysymyksen, että mihin kaikkeen se Suomen Nato-sopimus oikein velvoittaakaan. Esimerkiksi Vasemmistoliiton ainoa ehto muuntautumiselle Nato-puolueeksi oli, että Suomen alueelle ei tulla hyväksymään ydinaseita eikä minkäänlaisia vieraan vallan pysyviä tukikohtia.

Kuva: Heikki Männikkö

Tämä juliste tehtiin, koska haluttiin sanoa, ettemme missään olosuhteissa voi hyväksyä Nato-jäsenyyttä. Rauhanmarssilla 2016 se jo herätti vastarintaa, koska rauhantapahtuman puhujaksi pyydetty Elisabeth Rehn ei pitänyt siitä. Me vaadimme maamme eroa Nato-sotaliitosta siihen saakka, kun tämä tapahtuu.

Pysyviä tukikohtiahan ei tämä DCA-sopimuskaan sisällä, mutta pysyviä rakenteita se sisältää runsaasti. Erona jotkut sitten selittävät olevan, että pysyvässä sotilastukikohdassa on aina ja pysyvästi miehitys, mutta lieneekö tuolla merkitystä, koska näiden Suomeenkin nyt tulossa oleviin sotilastukikohtiin asettuvat miehistöt voivat "kiertää" eli niitä vaihdetaan kuten esimerkiksi aikanaan Vietnamin sodassa varsinaiset "sotatyön" tekijät olivat siellä komennuksella vain vuoden, ja sitten tulivat taas uudet miehet.

Pohjoissuomi valmistautuu palvelemaan Natoa

Tällaisia, uusia Nato-velvoitteita tunnutaan pohjoisessa Suomessa täytettävän jo monilla tavoilla. Parhaillaan Rovaniemen lentokenttää laajennetaan ja uusien hävittäjien vaatimaa infraa rakennetaan. Sodankylän varuskuntaa laajennettiin jo viime talvena. Nyt siellä on valmiina uudet tilat 300 sotilashenkilölle, vaikka prikaatia ei ole mitenkään laajennettu. Tilaa on nyt sitten vieraidenkin varalle.

Pahimmat sotahaukat perustelevat näiden kaikkien rakenteiden valmistelemista ja muodostamista sillä, että ne ovat USA:lle eräänlainen takuu ja varmistus siitä, että se voi mahdollisine kumppaneineen tai vaikka ihan omilla päätöksillään panna täytäntöön Naton 5. artiklan velvoitteet.

Viime tietojen mukaan DCA-sopimus olisi valmis, ja se allekirjoitettaisiin vielä ennen tämän vuoden loppua. Hallituksen mukaan Suomen suvereniteettia horjuttaa muutama itärajan takaa tuleva somali- tai jemenipakolainen. Sen sijaan sitä ei horjuta usalaiset sotajoukot. Ne toivotetaan kernaasti tervetulleeksi maahamme.

Unto Nikula
Rovaniemi

Italia ja samalla euroalue ajautuivat markkinoiden armoille

Italian talouden vakavin ongelma on krooninen talouskasvun puute. Italian talouskasvu on ollut euroalueen heikoimpia koko euron historian ajan. Italian talouden kasvu loppui, kun maa liittyi yhteisvaluuttaan.

Roskalainaluokkaan putoaminen uhkaa Italiaa. Markkinoita huolettaa etenkin valtionvelka, joka paisuu paisumistaan. Huoli näkyy jo Italian koroissa. Kolmanneksi suurimman euromaan luottoluokitukset ovat vaarassa heikentyä. Italian kannalta ratkaiseva päivä oli edessä 17.11. 2023, jolloin luottoluokittaja Moody's olisi voinut pudottaa sen roskalainaluokkaan. Moody'sin mukaan Italia uhkaa tippua roskalainaluokkaan. Italia ei saisi enää rahaa markkinoilta. Monet eivät usko EKP:n tulevan tällä kertaa apuun.

Italiasta tuli myrskyvaroitus

Uutta yhteisvelkaa ja eurobondeja ajetaan nyt tosissaan. EU-talouskomissari Paolo Gentiloni: "Meidän on käynnistettävä uusi yhteisvelka siihen mennessä, kun EU:n elvytyspaketin aikaraja tulee vastaan vuonna 2026." Samaa toitottaa EKP:n johtokunnan italialaisjäsen Fabio Panetta: yhteisvelkaa ja eurobondeja tarvitaan erityisesti kasvavien geopoliitisten jännitteiden takia.

Jättiyllätys Italialle luottoluokittajalta

Italia vältti täpärästi putoamisen roskalainaluokkaan. Katseet kohdistuvat nyt Euroopan komissioon, jonka käsissä on maan elvytyspotin tulevaisuus. Italian vvm. Giancarlo Giorgetti hehkutti tiedotteessaan tyytyväisyyttään Moody'sin päätökseen. Luottoluokittaja Moody's on yllättäen nostanut Italian luottoluokitusnäkymät negatiivisista vakaiksi. Samalla se toisti Italian "Baa3"-luottoluokituksen.

Luokitusnäkymien nosto on suuri yllätys, sillä Moody's varoitti aikaisemmin Italiaa roskalainaluokkaan putoamisesta. Sen odotettiin pitävän luokitusnäkymät nyt ennallaan tai ekonomistien pahimmassa skenaariossa pudottavan Italian roskalainaluokkaan.

Samalla Moody's varoittaa velkavuoresta

Italia on toiseksi velkaantunein EU- ja euromaa Kreikan jälkeen. "Elvytysvälinevarojen investoinnit tukevat Italian suhdannenäkymiä vuoteen 2026 asti, vaikka edelleen on olemassa merkittävä riski siitä, ettei Italia pysty hyödyntämään suunnitelman resursseja parhaalla mahdollisella tavalla. Koska kestävä julkisen talouden vakauttaminen tulee olemaan poliittisesti haastavaa, Italian velkataakka pysyy erittäin korkeana ja rajoittaa julkisen talouden vahvuutta", luottoluokittaja kirjoittaa raportissaan.

Moody's ennakoi Italian velkasuhteen pysyvän noin 140 % koko vuosikymmenen. Se ennakoi talouskasvun olevan samalla jaksolla keskimäärin 0,8 %. Vuosikymmenen lopulla luottoluokittaja ennakoi Italian velkasuhteen lähtevän uuteen nousuun muun muassa väestön ikääntymisen takia.

Kohonneista luokitusnäkymistä huolimatta Italian tilanne on luottoluokittajan silmin katsottuna edelleen erittäin heikko. Esimerkiksi velkakestävyyden romahduksesta varoitetaan katsauksessa vähintäänkin rivien välissä.

Tämä on tilanne nyt

Moody'sin oli nyt pakko joko nostaa luokitusnäkymiä tai pudottaa Italia roskalainaluokkaan. Tämä johtuu siitä, että se pudotti Italian luottoluokitusnäkymät negatiivisiksi jo viime vuoden elokuussa sen jälkeen, kun Mario Draghi ilmoitti eroavansa pääministerin paikalta. Sen jälkeen se on jo kaksi kertaa siirtänyt luokituksen päivitystä, vaikka tyypillisesti luokitus muuttuu noin 6–12 kuukauden kuluttua luokitusnäkymien muuttumisesta. Markkinoilla arvioidaan yleisesti, että Italian roskalainaluokitus olisi ollut kova päätös, jonka aiheuttama turbulenssi olisi ravistanut koko euroaluetta. Moody's perustelee Italian luokitusnäkymien nostoa ennen muuta maan pankkien vakaalla tilanteella sekä EU:n elvytysvälineestä tulevien varojen potentiaalilla. Myös vahva teollisuus, kotitalouksien korkea varallisuus ja yksityisen sektorin matala velkaantuminen auttavat Italiaa.

Kaikki on nyt EKP:n käsissä

Kahden muun suuren luottoluokittajan Fitchin ja Standard & Poor'sin tavoin Moody's laittaa toivonsa EKP:hen. "Italian luokituksessa otetaan huomioon EKP:n uskottava sitoutuminen kaikkien saatavilla olevien työkalujen käyttöön, joilla se voi reagoida Italian valtionlainojen korkojen nousuun. Tämä rajoittaa Italian altistumista erittäin korkealle markkinastressille. Italian politiikan tehokkuuteen liittyvät haasteet pitävät maan luottoprofiilin riippuvaisena EKP:n uskottavan suojan olemassaolosta", se toteaa raportissaan. Kaikki 3 suurta luottoluokittajaa varoittavat Italiaa yhdessä myös siitä, että maa on vaarassa ajautua EU:n alijäämämenettelyyn, kun velkakurisäännöt otetaan takaisin käyttöön ensi vuoden alussa. Suurin ongelma olisi silloin se, EKP ei voi käyttää esimerkiksi korkoerojen hillintään tarkoitettua TPI-välinettään alijäämämenettelyssä olevan maan auttamiseksi.

Euroopan komissio varoitti Italian tilanteesta

Komission mukaan Italian velkasuhde tulee paisumaan kahden seuraavan vuoden aikana ja julkisen talouden alijäämä nousee ennakoitua korkeammaksi. Komissio ennustaa alijäämän olevan vuonna 2025 >4 %, kun Italian hallituksen arvio on 3,5 %.

Mitä tämä tarkoittaa Suomelle?

Moodys'in lehmän käännös todistaa mielestäni, että EKJP ja EU:n komissio ovat ilmoittaneet luokituslaitoksille, että EU-maat maksavat Italian erääntyneet velat. Suomessa ei tietääkseni ole hiiskuttu sanaakaan, että EU:n jäsenmaat, jotka ovat hoitaneet talouttaan hyvin – Suomi, Ruotsi, Tanska, Hollanti, Itävalta – maksavat kaikkein eniten Italian velkoja.

Miten käy Italian?

Italiaa uhkaa sama kohtalo kuin Kreikkaa aiemmin: sijoittajat alkavat karttaa maan velkapapereita. Investpankki Goldman Sachs ja yhdysvaltalainen pankki Citi ovat jo varoittaneet Italiaa siitä, että sen korkoero Saksan velkapapereihin voi kasvaa rajusti. 10-vuotisten valtionlainojen korkoeron odotetaan repeävän 250 pisteeseen, jos pudotus roskalainaluokkaan toteutuu. Italian keskuspankki arvioi kriisirajan olevan 200 pisteessä. Tuo raja on hienoisesti jo ylittynyt. Italia on nousemassa velkaantuneimmaksi euromaaksi Kreikan ohi.

"Tohtori Tuho" maalailee jo seuraavaa shokkia

Suurin euromaa Saksa on jo taantumassa. Ranskalta ja Italialta odotetaan 0-kasvua. EKP:n kellokkaat toteavat: "talouskuva on huolestuttava". "Tohtori Tuhona" tunnettu mm. globaalin finanssikriisin oikein ennustanut talousprofessori Nouriel Roubini on huolissani myös Saksan ja Ranskan tilanteesta: "Euromaiden on supistettava velkaantumistaan. Oletettavasti tulee uusi globaali shokki, johon liittyy todellinen maailmanlaajuinen taantuma."

Joseph Stiglitz: Uusi velkakriisi on todennäköinen

Talousnobelisti Stiglitz sanoo: "Uusi maailmanjärjestys on jo totta. Silloin olemme kaikki tuhoon tuomit-

Jatkuu sivulla 6

Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen suuri linja jatkuu

Jo alkukesällä meillä oli tiedossa, että Orpon hallitus tulee iskemään köyhiä ja duunareita, mutta suurituloisiin ja sotamäärärahoihin ei kosketa. Tulevalle kaudelle hallitusneuvotteluissa esitettiin 6 miljardin leikkauksia, joista yli miljardi sosiaaliturvaan ja yli miljardi erilaisiin pienituloisten etuuksiin mm. asumistukeen ja työttömyysturvaan. Näitä leikkauksia kutsuttiin sopeutustoimiksi. Silloin Orpo näytteli tietämätöntä kuullessaan, että hyvinvointialueilta puuttuu runsaat miljardi euroa. Tavoitteena oli voimistaa Ay-liikkeen alasajoa. Keskusteluun nousivat tavoite kieltää poliittiset- ja tukilakot sakottamalla niihin osallistumisesta mm. yksittäistä työntekijää. Työttömyysturvan heikentämisen yhteydessä nousivat esille työttömyysturvan porrastus ja leikkaukset. Purra ilmoitti äskettäin, että kuuden miljardin "sopeutuksen" lisäksi, vielä tarvitaan 1–1,5 miljardia lisää sopeutuksia. Kansa äänesti vaaleissa persuja ja ääriporvareita, mutta ei halunnut tällaista politiikkaa.

Porvarihallitukselta ei minkäänlaista vastaantuloa

Syksyn ja alkutalven kuluessa Ay-liike on tori- ja lakkotapahtumien voimalla muistuttanut, että äärioikeistolaisen hallituksen suunnitelmat työehtojen ja sosiaaliturvan heikennyksistä eivät tule onnistumaan. Perjantaina 8.12.2023 useat liitot ilmoittivat uusista lakoista, joilla ne tulevat vastustamaan hallituksen työelämään liittyviä hyvin kielteisiä lainsäädäntöhankkeita sekä lainsäädäntö ja sosiaaliturvan leikkauksia. Myöhemmin tähän vetoomukseen yhtyivät edelleen useat järjestöt.

Lakkopäivä torstai 14.12.2023 oli yleislakon kenraaliharjoitus

Hallitus sai todellisen muistutuksen kuolevaisuudestaan torstaina 14.12.2023, kun useat ammatilliset järjestöt osallistuivat toimiin hallituksen määräämiä heikennyksiä vastaan, jotka oli määrä toteuttaa torstaina 14.12.2023. Ammattijärjestöt pitivät loppuun saakka avoinna ovea, joiden kautta torstain lakko voitaisiin peruuttaa. Ehtona mm. SAK piti sitä, että hallituksen tulee avata neuvottelut palkansaajajärjestöjen kanssa, jossa käsitellään hallituksen suunnittelemia toimenpiteitä suunnitelluista työelämän muutoksista. SAK:n puheenjohtajan Jarkko Elorannan mukaan hallitus on itse aiheuttanut "vaikeasti avattavan työmarkkinasolmun", joka tulee saada avattua.

Liittojen suunnittelemien samanaikaisten toimien osalta Orpo tyytyi vaan sanomaan, että liittojen suunnittelemat työtaistelutoimet ovat kohtuuttoman kovia, kun otetaan huomioon Suomen taloudellinen tilanne. Orpo toistaa väitettään, että hallituksen toimilla Suomeen luodaan 100000 uutta työpaikkaa ja vahvistetaan julkista taloutta 1,5 miljardilla. Satonen uhkaa toteuttaa sopimuksilla perinteisesti sovitut asiat lainsäädännöllä.

Työtaistelutoimet iso protesti

SAK:n liittojen ohella lakko- ja toimintapäivän viettoon yhtyivät mm. STTK:n Pro ja Erto sekä mm. AKAVA:n insinööriliitto. Teollisuusliitto julisti torstain lakon 455 toimipaikalle, joiden piirissä lakkoon osallistui n. 40000 työntekijää. Pro:n listalla oli n. 200 teollisuuden yritystä eri puolilla maata. PRO:n puheenjohtaja Jorma Malinen ilmoitti tiedotteessaan, että "Pro ei tule hyväksymään hallituksen mittavia heikennyksiä suomalaisten työntekijöiden asemaan. Puolustamme toimihenkilöiden työehtoja ja toimeentuloa. Koska hallitus jatkaa yksipuolista saneluaan, me jatkamme ja laajennamme lakkoja". JHL:n lakko pysäytti mm. Helsingin seudun lähijunat, raitiovaunuliikenteen, Metron ja lähes kokonaan bussiliikenteen. Kaikkiaan lakkoon osallistui koko maassa noin 100000 henkeä

Porvarihallituksella röyhkeät tavoitteet

SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta pahoitteli asiaa ja muistutti, että näihin toimiin ei ole ryhdytty kevyin perustein. Syynä on se, että hallitus uhkaa palkansaajia, eläkeläisiä, työttömiä ym. isoilla leikkauksilla ja lakisääteisillä muutoksilla, joilla ratkaisevasti heikennetään kansalaisten asemaa ja jotka ovat myös ristiriidassa maamme lainsäädännön kanssa. Elorannan mukaan nyt jo toteutettu eurojen menetyksiä irtisanotuille, osa-aikatyön tekijöille, lomautetuille ym. Hallituksen tavoitteena on rajoittaa lakko-oikeutta ja heikentää tällä tavalla porvarihallitukseen kohdistuvaa vastarintaa. Hallitus uhkaa romuttaa nykyisen sopimusjärjestelmän, ansiosidonnaisen työttömyysturvan ja irtisanomissuojan. Nämä ovat sellaisia työmarkkinapolitiikkaan liittyviä työnantajien vaatimuksia, joita SAK ei voi ohittaa.

Kuva: Heikki Männikkö

Postin väki oli valveilla, kun työtekijät yritettiin siirtää heikomman sopimuksen piiriin. Vastaavaa sopimusten rikkomista yrittää nyt porvarihallitus. Tässä PAU:n väki protestoi Ilmalan konttorilla 12.11.2019.

"Suomen malli" hiertää kengässä

Kuten todettiin lakkopäivän välttämiseksi ja neuvotteluyhteyteen hallituksen kanssa ei päästy hallituksen jääräpäisyyden vuoksi. Työnantajien tavoitteena on ollut toteuttaa ns. "Suomen malli", joka kirjattaisiin lakiin. Tätä Suomen mallia toteutettiin jo aiemmissa neuvotteluissa. Sillä ei vielä rikottu sopimusvapautta, koska sitä ei oltu vielä kirjattu lakiin. Hallituksen tavoitteena on, että Suomen vientialat määräisivät palkankorotukset kaikilla aloilla. Tämä kansainvälisen työjärjestön ILO:n vastainen päätös kirjattaisiin lakiin. Kiellettäisiin kaikki sopimukset, joissa sovittaisiin tätä suuremmista korotuksista. Tällä rikottaisiin sopimusvapautta, koska silloin jälkeenjääneet alat eivät voisi milloinkaan korjata jälkeenjääneisyyttään. Esimerkiksi monien yhteiskunnallisten alojen puolella (Opettajat) ei välttämättä tapahdu palkkaliukumia ja matalapalkkaisten opettajien olisi mahdotonta korjata asemaansa. Sama koskee mm. terveydenhoitoaloja, jotka ovat pitkään pyrkineet korjaamaan palkkojen osalta jälkeenjääneisyyttään.

KÄ/Toimitus

DSL tiedottaa

Laaja ja päivittyvä materiaalipankki oppimisen tukena kaikkina aikoina

Uusimpina materiaaleina löytyy muun muassa Länsi-Saharan vapautusrintama Polisarion Suomen edustajan Baida Rahalin esitelmä ajankohtaisesta tilanteesta Marokon laittomasti miehittämässä Länsi-Saharassa, tamperelaisen kaupunginvaltuutetun ja sosiologian maisterivaiheen opiskelijan Liban Sheikhin alustus "Rasismi luokkayhteiskunnassa" sekä runsaasti Jari Karttusen materiaaleja mm. Algeriasta, Palestiinasta, Persiasta sekä kauhutarinasta nimeltä kapitalismi.

Nämä ja paljon muuta vapaasti hyödynnettävissä ja jaettavissa osoitteessa: desili.fi/materiaalipankki

Marx-opiston talvitapaaminen uudessa paikassa maaliskuussa

DSL:n opintokeskuksen Marx-opiston seuraava talvitapaaminen järjestetään uudessa paikassa, Ystävyyden Majatalossa, Kruusilassa (Salossa) 9.-10.3.2024. Lisätiedot julkistetaan ja ilmoittautuminen alkaa tammikuussa.

transform! europen vuosikirja 2023

transform! europen, eurooppalaisten sivistys- ja tutkimusjärjestöjen vasemmistolaisen verkoston, vuosikirjassa 2023 pohditaan nykyisten kansallisvaltioiden luokkaluonnetta, niiden pyrkimyksiä valtiosta vapaisiin pääomiin ja vasemmiston strategioita asian muuttamiseksi. Vaikka uusliberalismi on kaventanut valtion tehtävää yleisen hyvinvoinnin takaajana, se on vahvistanut rooliaan globaalin kaupallistumisen ja rahoituksen järjestäjänä.

Tilaa vuosikirja DSL:ltä 20 euron kappalehintaan! Tilaukset: dsl@desili.fi

Englanninkielinen vuosikirja on yhdeksäs julkaisu vuosittaisessa sarjassa, joka raportoi ja tutkii eurooppalaisia poliittisia ja yhteiskunnallisia tapahtumia. Demokraattinen sivistysliitto on transform! europe -verkoston jäsenjärjestö. Verkostoon kuuluu yhteensä 37 jäsenjärjestöä 22 Euroopan maasta.

Orpon ja Purran hallituspolitiikka tuo muutoksia opintokeskuksille ensi vuonna

Varaudumme ensi vuodeksi muutoksiin, joita vapaan sivistystyön menoleikkaukset ja opintokeskusten velvollisuuksien tarkastelu aiheuttavat. DSL palauttaa ainakin opintokerhojen ja -tilaisuuksien oppituntihinnat takaisin koronaa edeltävälle tasolle eli viiden euron erityiskorotukset tuista poistuvat.

Kerromme muista muutoksista, kun niiden vaikutukset tarkentuvat. DSL:n pääsihteeri Jari Karttunen on yhteydessä jäsenjärjestöihin alkuvuodesta.

Riittääkö yhden päivän mittaiset poliittiset lakot?

Hallituksen ilmoittaessa, että yhden päivän mittaiset poliittiset lakot ovat tarpeeksi tehokas keino ilmaista mielipiteensä, SAK on vastannut laajentamalla lakkojaan vähitellen. Aluksi työnseisaukset kestivät vain tunnin, mutta ne ovat nyt kasvaneet kokonaiseksi päiväksi.

Ammattiliitot ovat pyytäneet hallitusta neuvottelupöytään keskustellakseen työelämään liittyvistä asioista. Valitettavasti hallitus ei ole suostunut neuvotteluihin, vaikka lakkojen tarkoituksena oli saada hallitus mukaan keskusteluun. Hallitus on omalla toiminnallaan viestittänyt, etteivät yhden päivän mittaiset poliittiset lakot vaikuta heidän päätöksiinsä tarpeeksi.

Tilanne korostaa neuvotteluiden ja dialogin merkitystä työelämän haasteiden ratkaisemiseksi. On tarpeen löytää yhteisiä ratkaisuja ja parantaa työolosuhteita kaikkien osapuolten hyväksi.

Ammattiliitot ovat jo aloittaneet toimia laajentaakseen lakkotoimiaan. Tämä on selvä merkki siitä, että työntekijät eivät olleet tyytyväisiä hallituksen vastaukseen ja haluavat edelleen saada äänensä kuuluviin. On tärkeää ymmärtää, että laajentuneet työtaistelut eivät ole tavoiteltu lopputulos, vaan ne ovat seurausta todellisten neuvottelujen puutteesta ja työntekijöiden tuntemasta turhautumisesta. Työntekijät haluavat näyttää, että he ovat valmiita puolustamaan oikeuksiaan ja työolosuhteitaan, kun heidän huoliinsa ei ole vastattu.**Tulevaisuuden kannalta olisi erittäin tärkeää**, että hallitus osoittaa halua neuvotella ja ottaa vakavasti työntekijöiden tarpeet. Työntekijöiden äänen kuunteleminen ja heidän osallistamisensa päätöksentekoon on olennainen osa demokratiaa ja sujuvaa työelämää. Tarvitsemme yhteisiä ratkaisuja, jotka edistävät työntekijöiden hyvinvointia ja samalla tukevat maan taloutta.

Ammattiliittojen laajentuneet toimet ovat merkki siitä, että työntekijät ovat valmiita tekemään enemmän saadakseen äänensä kuuluviin. Ne lähettävät selkeän viestin siitä, että työntekijöiden kärsivällisyys on loppumassa ja tilanteeseen ei voi enää suhtautua välinpitämättömästi. Myös työntekijöiden äänen tulee kuulua päätöksenteossa ja heidän huolensa on otettava vakavasti. Voidaan vain toivoa, että hallitus reagoi nopeasti ja avaa todellisen neuvottelukanavan työntekijöiden kanssa ennen tilanteen eskaloitumista. Neuvottelut ovat ratkaiseva askel kohti kestäviä ja oikeudenmukaisia ratkaisuja, jotka hyödyttävät kaikkia osapuolia.

Vain kuuntelemalla toisiamme voimme löytää yhteisen pohjan, jolla parantaa työelämäämme ja rakentaa kestävää tulevaisuutta Suomessa.

Itä-Uudenmaan Teollisuustyöntekijät ry

-Itä-Uudenmaan Teollisuusliiton suurin ammattiosasto 1800 jäsenellä

Soten ongelmat kasautuvat

Leveiden hartioiden harha:
Kuntapohjainen sote on ollut useiden kansainvälisten selvitysten mukaan maailman kustannustehokkain järjestelmä, jota on käyty ihastelemassa monista maista. Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Hollannissa suuralueisiin siirtyminen aiheutti tehottomuutta ja kustannusten kasvua ja niissä ollaan palaamassa kuntapohjaiseen järjestelmään ainakin perusterveydenhoidon ja hoivan osalta. Kysyin kuopiolaiselta kansanedustajalta Laura Meriluodolta, onko Suomessa tai maailmalla yhtään tapausta, jossa suuralueisiin siirtymisellä olisi ollut jotain myönteisiä vaikutuksia. Hän ei osannut sanoa, mutta vakuutti, että sote-uudistusta ei olla perumassa, vaan jatketaan aluemallin kehittämistä.

Terveydenhuoltojärjestelmän ”pyhät lehmät”

Suomi on epäonnistunut tehtävässään kaventaa köyhien ja rikkaiden välistä terveyserokuilua. Terveydenhuoltotutkimuksen professori Ilmo Keskimäki nimittää työterveyshuoltoa ”pyhäksi lehmäksi”. Poliitikot eivät rohkene kajota siihen. Jos poliitikot haluavat ylläpitää nykyjärjestelmää, perusterveydenhuollossa on aina lääkäripulaa. Sote-uudistuksen eteenpäin viemisen lisäksi kokonaisuuteen pitää laskea myös yksityiset palvelut sekä työterveys. Sote-palveluiden rahoitusta on lisättävä - ei leikattava. ”Olisi syytä miettiä, pitäisikö jollain aikavälillä rahoitus nostaa länsieurooppalaiselle tasolle.”

Henkilöstövaje pahenee

Eduskunnan sote-valiokunta toteaa, että terveyskeskusten lääkärivaje on paha. Hyvinvointialueilla on työvoimapula ja hoidon saatavuus heikkenee. Henkilöstövajetta on etenkin lasten, nuorten ja perheiden sekä ikääntyneiden palveluissa. ”Terveyskeskusten lääkäri- ja hammaslääkärivaje on suuri. Hyvinvointialueiden työvoimapula on heikentänyt myös erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon saatavuutta. Erityisesti psykiatrista erikoissairaanhoitoa odottavien lukumäärät ovat olleet voimakkaassa kasvussa viime vuosina”.

Keikkalääkäri voi tienata yli 20 000 €/kk

Jos kilpailu resursseista kasvaa rajusti, maksaa valtio terveydenhuollosta lopulta kovan hinnan. Pitkällä aikavälillä se heikentää terveyspalveluita. Esim. Etelä-Karjalan alue yritti palkata 3 silmälääkäriä. Niistä onkin pula. Lopulta lääkärit ostettiin tarjouskilpailulla. Halvin tarjous oli 315 000 €/kk. 1 silmälääkärin kustannus on siis 1,26 m€/v. Silmälääkäreiden hurja hinta johtuu siitä, että rajallisesta resurssista kilpailevat julkiset ja yksityiset toimijat. Keikkafirman kautta terveyskeskuslääkäri voi maksaa yli 20 000 - jopa 100 000 €/kk.

Terveyskeskusten lahtaus uhkana

Valtaosa Satakunnan alueen 27 perusterveydenhuollon kiinteästä toimipisteestä aiotaan sulkea parin vuoden sisällä ja toiminta keskitettäisiin kuuteen sote-keskukseen. Valtionvarainministeriön muutosjohtaja Ville-Veikko Ahonen vaatii, että samanlaisia leikkauslistoja tehdään muillakin alueilla. Rahoitusvajeen kanssa kamppailevien alueiden on tehtävä miljardiluokan leikkauksia. ”On vastuutonta, että osa alueista on lykkäämässä palveluverkkopäätöksiä ensi vuodelle.” Ahosen mukaan perusturvallisuuden tunne järkkyy, kun palvelu katoaa kunnasta. Siksi poliittiset päätökset eivät taatusti ole helppoja. Tutkimusjohtaja Ville-Pekka Sorsa on osannut odottaa, että alueet joutuvat turvautumaan isoihin supistuksiin perusterveydenhuollon palveluverkoissa. Alueet ovat niin rajusti alirresurssoituja, että niillä ei käytännössä ole muita vaihtoehtoja kuin Satakunnan kaltainen radikaali ratkaisu.

Terveyskeskusten karsiminen ajaa kriisiin

Hyvinvointialueiden talousongelmat uhkaavat terveyskeskusverkostoa. Palvelujen keskittäminen ja verkoston raju karsiminen ajaa ne syvempään kriisiin. Peruspalveluiden heikennyksistä syntyy itseään ruokkiva kehä, jossa eivät voi hyvin asiakkaat eivätkä työntekijät. Erikoissairaanhoito kuormittuu entisestään. Kierre miljardien alijäämään on uskomaton. Monelle alueelle ja syrjäiselle taajamalle terveyskeskusten palvelut ovat elintärkeitä.

Terveyskeskukset tulivat 1972 tarpeeseen.

Kansanterveyslaki toi terveyskeskuksen joka kuntaan, tarkoituksena tuoda palvelut kaikkien ulottuville. Olimme mallimaa. Vaikka terveyskeskusjärjestelmässäkin on kuoppansa, on sinä aikana kansanterveys ja elinajanodote noussut valtavasti.

Soten yksityistämisvauhti hurjaa

Marinin hallitus tuskin itsekään uskoi, että yksityistäminen voi toteutua nykyisellä vauhdilla. Sipilän hallituksen puolueet kepu, kokoomus ja persut, jotka kehittivät tämän aluesote-mallin, eivät olisi uskoneet, että Marinin hallitus pystyy ohittamaan perustuslakivaliokunnan ja saa sen läpi eduskunnassa. Ne katsovatällistyneinä ja riemuissaan tätä haipakkaa ilman, että niiden tarvitsee tehdä mitään tänä vuonna. Ensi vuonnakin jatketaan samaan malliin, jos Orpon-Purran budjettiesitys jouluviikolla hyväksytään.

Onko hyvinvointivaltio jo hävitetty?

Miljardileikkauksia perustellaan tarpeella ”säilyttää hyvinvointivaltio”. Jotkut kuntapäättäjät sanovat, että hyvinvointivaltio kuoli jo. Hyvinvointivaltiolla tarkoitetaan yhteiskuntaa, joka pyrkii takaamaan kaikille kansalaisille toimeentulon ja peruspalvelut. Hyvinvointivaltiossa ketään ei jätetä ja kaikilla on samat mahdollisuudet. Yksi keskeisimmistä hyvinvointivaltion peruspalveluista on terveydenhoito. Siksi sen toimivuus on olennainen hyvinvoinnin mittari. 160 000 potilasta odotti pääsyä kiireettömään sairaanhoitoon. 20 000 heistä on ollut jonossa yli puoli vuotta. Keväällä tehohoitajapula ajoi suomalaisia lapsia Tanskaan sydänleikkaukseen. Suomen terveydenhuolto on ”täydellisesti epäonnistunut eriarvoisuuden poistamisessa”. Tässä mielessä hyvinvointivaltion juna meni. Meillä on 2 vaihtoehtoa: sen jälleenrakentaminen - tai käsitteen päivitys.

Kuva: Heikki Männikkö

Vuosia sitten ennakoimme SOTE-palveluiden olevan pääomapiirien viimeinen kohde kaapata voittojensa välineiksi. Sipilän ja Marinin työtä jatkaa Orpon jengi. Tämä voidaan vielä pysäyttää ennen kuin vuoroon tulevat vesi ja ilma.

Hoitajapula koettelee koko maailmaa

Samat ongelmat ajavat alalta terveysammattilaisia. WHO:n mukaan vuonna 2030 maailmassa pitäisi olla yhdeksän miljoonaa sairaanhoitajaa ja kätilöä enemmän kuin nyt. Yhdysvalloissa tulee täytettäväksi yli 200 000 sairaanhoitajan tehtävää vuodessa. Terveydenhuollon henkilöstöpula on pahin Afrikassa ja Kaakkois-Aasiassa. Vaje on varsinkin kehitysmaissa suurin este koronarokotteiden jakelulle ja pandemian hoidolle. Hoitohenkilöstö kärsii yhä pahemmin työuupumuksesta, mikä ei lupaa hyvää alalta lähteneiden paluulle tai uusien työntekijöiden pestaamiselle.

Palkkausongelmat

Miljoonat naispuoliset hoitohoitajat ovat alipalkattuja tai eivät saa palkkaa, vaikka he työskentelevät terveydenhuollon avainrooleissa. Afrikassa vain 14 % yhteisöjen hoitajista on palkallisia. Miehet saavat samasta työstä noin 28 % parempaa palkkaa kuin naiset. Ei ole yllätys, että terveydenhuollossa on meneillään naisten suuri joukkopako. Kesällä 2021 Britannian julkisesta terveydenhuollosta erosi 27 000 henkeä. Taustalla oli pandemian ja henkilöstöpulan aiheuttama uupumus.

Sote-uudistus on kokonaisuudessa epäonnistunut

Mikä Sote-uudistuksessa meni eniten pieleen? Kyseessä on hallintohimmeli, joka ei paranna palveluita varsinkaan reuna-alueilla. Rahat on laitettu päälliköiden, johtajien ja hallinnon palkkioihin, kun samalla hoitopaikkojen määrä erityisesti reuna-alueilla on supistunut. Rahoitus turvaa hoitoon pääsyä tarvittaessa mahdollisimman lähelle.

Juhani Tanski
Kuopio

Näpit irti eläkkeistä

Hallitus aikoo ”uudistaa” eläkejärjestelmää paikatakseen julkista taloutta. Tämä ei ole oikein.

Suomalaisten eläkkeet eivät ole suuria. Korjauksia tarvitaan pieniin eläkkeisiin. Työeläkejärjestelmällä ei ole suoraa yhteyttä valtion, kuntien tai hyvinvointialueiden talouteen, koska työeläkkeet rahoitetaan työntekijöiden ja työnantajien maksamilla työeläkemaksuilla sekä työeläkerahastojen sijoitustuotoilla. Eläkeyhtiöiden rahastoihin on karttunut reilu puskuri, 250 miljardia euroa. Se erottaa eläkejärjestelmän muusta julkisesta taloudesta. – Kun valtio ja kunnat ovat velkaantuneet, niin moni luulee, että myös työeläkejärjestelmä olisi jotenkin velkaantunut. Se on harhaluulo. Työeläkejärjestelmässä ei ole lainkaan lainarahaa

Valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien rahoitusvajeita ei tule paikata eläkemaksuja tai maksussa olevien eläkkeiden indeksejä leikkaamalla. Mikäli tällaista suunnitellaan, kasvatetaan vain eläkeläisköyhyyttä ja pudotetaan lisää kansalaisia perusturvan piiriin. Työeläkevarat ja -maksut eivät ole julkisia varoja, eikä niitä säästämällä pidä tasapainottaa julkista taloutta

Viimeinen vaihtoehto olisi se, että eläkkeitä leikattaisiin maassa, jossa omaisuuden suoja on yksi vahvimpia perusoikeuksia. Käveleekö tulevina vuosina perustuslakivaliokunta politisoituneena tämänkin perustuslain yli. Hallituksen esittämä lisävaatimus uuden vakautusjärjestelmän sopimisesta on torjuttava, eikä missään nimessä antaa tuota 250 miljardin pottia pelin kohteeksi !!

Aikaisempia leikkauksiako ei edes palauteta: Eläkkeiden heikennykset ja leikkaukset aloitettiin laman jälkitunnelmissa vuonna 1993. Indeksin leikkaukset ja nollaus (1993–95), taitetun indeksin käyttöönotto 1996- ja palkkatuloa korkeampi verotus 1993- ovat tehneet pahaa jälkeä. Tilannetta pahensi 90-luvun puolivälissä taannehtivalla lainsäädännöllä toteutettu pohjaosan poisto toisilta yhteen ja toisilta kahteen kertaan. Menetystä ei korvattu ja korjauskin 2000-luvulla jäi vain osittaiseksi tynkäkorjaukseksi yksityissektorin jäädessä ilman sitäkin. Tämä oli eduskunnan poikkeuksellisella, taannehtivalla lainsäädännöllä toteuttama laillistettu ”ryöstö työeläkeläisiltä.”

Viljo Lehmusketo
Raahe

Erotaan Natosta
Emme kuulu sinne

Jättiyritykset ja pienet sähkölaskut

Ruotsin suuret amerikkalaiset tietokonehallit osoittavat päässeensä halvalla, mitä tulee sähkölaskuihin. Nyt on ruotsalainen Tillväxtanalys tehnyt tutkimuksen, kuinka paljon Amazonin, Facebookin ja Microsoftin sähköverosopimus, silloinen verouudistus, vaikutti verotuloihin. Tämä verouudistus oli voimassa vuosina 2017–2023. Tulos oli yhteiskunnallisesti tappiollinen, yli miljardi kruunua. Ei siis kovinkaan kaunis luku.

Uuden alan hurmassa ovat kunnat ja valtio ottaneet vastaansa nämä yritykset ja sallineet reformin, jossa esimerkiksi Facebook sai 97 %:n sähköveroalennuksen, vaikka tällainen serverihalli kuluttaa sähköä toimiessaan puolisen ydinvoimalan verran. Tämä johtui tietysti kilpailuttamisesta ja alan kehittämisen vuoksi. Samalla oli myös suuria suunnitelmia Pohjois-Ruotsin uuden teollistamisen edistämiseksi. Uusien työpaikkojen ja yritysten saaminen sekoitti monien päät.

Dagens Industri – lehti oli tehnyt laskelmia, että vuonna 2022 maksoivat yritykset noin 0,6 äyriä kilowattitunnilta veroa. Se oli huomattavasti vähemmän kuin Ruotsin taloudet, jotka maksoivat keskimääräisesti noin 36 äyriä/KWh. Tätä tietoa piilotettiin kansalaisilta, joiden sähkölaskut nousivat rutkasti eri alueilla maata. Maa oli jaettuna 4 eri alueeseen, joissa sähkönhinta oli erilainen. Maan eteläosissa laskut saattoivat olla tuhansia kruunuja tavallisille ihmisille. Tämä taas johtui Euroopan sähkönhinnan muotoutumisesta, jossa päivän korkein hintatarjous oli lopullinen.

J**o vuonna 2020 oli verojen alijäämä yli miljardin** ja tätä jatkui kasvavassa määrin vuoteen 2023, jolloin verouudistus päättyi heinäkuussa. Koko prosessissa oli heikkouksia uudistuksen nopean toteuttamisen vuoksi. Takana oli tietysti jättiyritysten taholta myös kiristäminen, joka vaikutti sähköveron muotoutumiseen ja toteuttamiseen. Ne tiesivät hyvin, että Ruotsissa oli sähköä tarpeeksi.

Nyt voimme odotella samanlaisia sopimuksia ja hintoja suurilta sähköpatterifirmoilta, jotka kuluttavat paljon sähköä ja vettä. Voimme olla varmoja, että sielläkin on veden ja sähkön verotus samaa luokkaa, ainakin enemmän kuin, mitä tavallinen kansalainen maksaa niistä. Odotamme vain, että joku tutkii myös sen.

Sähkönkulutus on kuitenkin noussut luultavasti lopullisesti ruotsalaiselle kuluttajalle.

Esa Salomaa
Kvissleby Ruotsi

Rauhanliikkeen uusi nousu – yllättävillä suunnilla

Ukrainan ja Gazan sodan aikana on ihmetelty sitä, missä on rauhanliike. Vanhastaan vasemmistolaiset piirit ovat olleet riemurinnoin vähintäänkin Ukrainan sodan takana. Vasemmistosta ja kansallisesta oikeistosta ei kannata puhuakaan. Joschka Fischer, Saksan entinen ulkoministeri – ja vihreä – ilmoitti joulukuussa, että hän kannattaa ydinaseen hankkimista EU:lle. Suomen perussuomalaisten takinkääntö Nato-poliitikan suhteen on hyvin tiedossa.

Rauhanakseli uudessa nousussa YK:ssa

Nyt onkin rauhanliike ponnistamassa yllättävällä suunnalla – nimittäin Yhdistyneissä kansakunnissa. Kun Yhdysvallat pani hanttiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalle, jossa vaadittiin välitöntä tulitaukoa Gazaan, YK:n pääsihteeri António Guterres ilmoitti paheksuntansa Yhdysvaltoja kohtaan harvinaisen selväsanaisesti.

Tuntuu ironiselta puhua, että rauhanliikkeen ponnistaminen YK:ssa on yllättävää. Sitähän varten se perustettiinkin. Järjestöltä on kuitenkin ollut suunta hukassa ainakin Neuvostoliiton romahtamisesta alkaen, kun Yhdysvallat astui remmiin vedoten aina siihen, että se on YK:n suurin maksumies ja haluaa rahalleen vastinetta.

YK:n pääsihteerin ilmaisemaan paheksuntaan on kuitenkin aika luonnollinen selitys. Gazan sodassa on nimittäin kuollut YK:n omia virkamiehiä ja työntekijöitä. On esitetty niinkin korkea luku kuin 160. Nämä tuntevat lisäksi ainakin ylimmillä portailla kaikki toisensa, joten vielä elossa olevia YK:laisia asia liippaa läheltä.

Tämän yhteyden havaitsi *Alexander Mercouris*, maailmantapahtumien ehkä fiksuin kommentoija sosiaalisessa mediassa, erityisesti YouTubessa, nyt joulukuun alkupuolella. Tähän voisi lisätä vielä sen, että myös valtamedian korkeimmat askelmat ovat osoittaneet samantapaista siirtymää, kun Reuters pani oikein uutisensa otsikkoon, että Israel kehottaa gazalaisia siirtymään etelään, missä se sitten pommittaa heitä.

Rauhanakseli BRICSissä

Toinen Mercouriksen havaitsema siirtymä on se, että nykyään länsipoliitikot saavat osakseen kylmää olkapäätä. Esimerkiksi Saudi-Arabian de facto hallitsija kruununprinssi Muhammad bin Salman perui tapaamisensa Ison-Britannian pääministerin Rishi Sunakin kanssa siitä syystä, että hän otti vastaan Vladimir Putinin. Samoihin aikoihin Putin kävi myös Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa, joka oli tuon mainitun päätöslauselmaesityksen takana. Samoihin aikoihin Putin otti vastaan Iranin presidentin Ebrahim Raisin, joka kävi Moskovassa Putinia tapaamassa.

Kaiketi noiden tapaamisten keskeinen aihe oli Gazan tilanne ja onnettomasti päättynyt päätöslauselmaesitys, joka liittyi siihen kiinteästi. Voisi sanoa, että Putinin johdolla länsimaiden ulkopuolelle on kehkeytymässä jonkinlainen rauhanakseli, joka osuu osittain yhteen YK:n perinteisen rauhanasian kanssa mutta toisaalta osuu yksiin myös laajenevan BRICSin kanssa.

Yhdysvallat tulee panemaan vastaan arvovallanmenetykselleen

Yhdysvallat on ainakin menettänyt suuren osan entisestä karismastaan maailmannäyttämöllä. Tietysti Suomen valtionerojen oli hypättävä USA:n kyytiin pääsemällä Natoon ja katkaisemalla suhteensa valtioon, johon sillä on pisin rajansa, siis Venäjään. Kovin kauan ei tarvitse odottaa, kunnes tämä osoittautuu juuri niin paukapäiseksi politiikaksi, kuin se onkin. Jopa Suomen valtamedia on ruvennut päästelemään epämääräisiä mylväisiä, vaikka se itse olikin tuon "kehityksen" ensisijainen veturi. Tietysti USA tulee panemaan vastaan omalle rappiolleen. Siihen tarpeeseen Suomi onkin oivassa asemassa. Rajakriisin taustalla piilee juuri tuo USA:n tarve linnoittaa länsimaat Venäjän "uhkaa" vastaan. Samanlaista tapailua on nähtävissä myös Intian ja Indonesian suunnalla.

Intia on saatu ruotuun perinteisillä jenkkiläistyylisillä uhkailuilla, jotka Intiassa tuntuvat erityisen eläviltä juuri sen takia, että Pakistanissa Imran Khanille kävi köpelösti. Jopa Wikipediasta voimme lukea seuraavaa: "Vuonna 2023 paljastui Yhdysvaltain diplomaattisähkeitä maaliskuulta 2022, joiden mukaan Yhdysvaltain Bidenin hallinnon virkamies Donald Lu kehotti syrjäyttämään Imran Khanin. Khan oli vieraillut vain kaksi viikkoa aiemmin Moskovassa. Hänen jälkeensä valtaan nousi Shehbaz Sharifin ja kenraalien länsimielinen hallinto."

Indonesiassa on mahdollista, että ensi vuoden presidentin vaaleissa johtoon nousee länsimielinen johtaja. Tosin paljon tämän "toivon" varaan ei kannata laskea. Tässä nimittäin osoittautuu se, miksi Yhdysvallat on tärinässä Gazan sodan takia, jota se on ensin lietsonut ja nyt koettaa (ainakin mukamas) hillitä. Indonesiahan on näitä maita, jotka on tunnustanut Palestiinan valtion eikä ole koskaan tunnustanut Israelia. Se, että Gazan sota ei olekaan mikään läpihuutojuttu, jota kannattamaan koko maailma saadaan uhkailemalla yhdellä jos toisella keinolla, rapauttaa länsimaisen hallinnon nousemista valtaan Indonesian tapaisissa maissa.

Kolmas rauhanakseli nousemassa Yhdysvalloissa?

Yhdysvaltain sisäinen tilanne on niin sekava, että sellaista ei olisi uskonut todeksi vielä pari kolme vuotta sitten. Donald Trump on syytetty ties mistä – kuten vuoden 2020 vaalituloksen kumoamisyrityksistä, josta hän tosin oli jo kongressin käsittelyssä oman presidenttikautensa jälkeen aloitetussa viraltapanomenettelyssä (!). Sekä omien kiinteistöjensä arvon paisuttelusta, mistä hänet tuomittiinkin. Ja niin edelleen.

Jos Trump voittaa vaalit – mikä ei mielipidemittausten mukaan näytä ollenkaan mahdottomalta (vaikka vaalipetosepäilyt ovat alkaneet häämöttää kiikarissa jo paljon edeltäkäsin, nyt siis jo toista kertaa), Ukrainan sodan jatkumisesta ei tarvitse joidenkin haaveilla. Vaakalaudalla on peräti Nato (siis sen järjestön, johon Suomi parahiksi liittyi), jonka selviämisestä ja erityisten tarpeellisuudesta ei ole takeita, jos sen suurin rahoittaja – jälleen Yhdysvallat – vetäytyy siitä Trumpin mahdollisella kakkoskaudella.

Rauhanliike näyttäisi siis orastavan paitsi YK:n suunnalta, myös vielä yllättävämmältä taholta, nimittäin Trumpin suunnalta. Trumpiahan manattiin pahimmaksi sodanlietsojaksi, eikä hänen vastustajiaan näytä kiusaavan se, että hänen seuraajansa Joe Biden on ollut ainakin virittelemässä sotaa jo neljällä suunnalla. Laskuissa ei tahdo enää pysyä perässä: Ukrainan ja Gazan lisäksi on ollut puhetta sodasta Iranin ja Kiinaa vastaan.

Jo ennen Venäjän erikoisoperaation alkamista 21.2.2022 Kansan äänessä vaadimme, että on saatava uusi rauhansopimus Eurooppaan, joka korvaa mitätöidyn ETYJ:n. Oli selvää, että ETYJ:n vastaisesti Nato/USA/EU yrittivät saartaa Venäjän. Venäjä esitti neuvotteluja, joissa kaikkien maiden turvallisuudesta sovitaan. Tähän Nato/EU suhtautuivat pilkaten. Tulee neuvotella uusi turvallisuussopimus Eurooppaan. .

Ja tietysti demokraattipuolueen sisälläkin kiehuu. New York Times tunnustaa, että mielipidemittausten mukaan suurin osa tavallisista jäsenistä on tulitauon kannalla. Mutta Amerikassahan se on raha, joka ratkaisee.

Voiko amerikkalaistenkaan mielipidettä enää ohjailla Israelin puolelle?

Se, onko Yhdysvallatkaan niin immuuni palestiinalaisten vaikutusvallalle alkoi käydä selväksi, kun palestiinalaismieliset uhkasivat panna muotitalo Zaran boikottiin. Zara on espanjalainen, mutta se on läsnä myös Yhdysvalloissa, missä kohua aiheutti se, että Zara joutui pahoittelemaan mainoskampanjaa, jonka syytettiin valokuvillaan parjaavan Gazan uhreja. Tosin tämä ei vaakakupissa paina ainakaan toistaiseksi yhtä paljon kuin juutalaisliikemiesten uhkailu pidättää rahansa USA:n huippuyliopistoilta. Miljardööri Bill Ackman on ollut tämän suhteen otsikoissa ehkä eniten.

Tuosta Gazan sodasta ja sen oikeutuksesta ei tarvitse paljon puhua. Kun University of Pennsylvanian presidentti joutui eroamaan hänen kommentoituaan kampuksella esiintynyttä palestiinalaismielisyyttä epäselvin sanankääntein, Pennsylvanian kuvernööri Josh Shapiro sanoi, että yliopiston presidentti Liz Magillin kommentit olivat vastenmielistä antisemitismiä. Shapiro kuitenkin osoitti asian todellisen laidan lisätessään, ettei luulisi olevan vaikea tuomita kansanmurhaa. Tähän ei voi vastata kuin sanomalla: no ei todellakaan luulisi. Mutta onko se kansanmurha nyt tosiaan käynnissä juutalaisia vastaan? Vai gazalaisia? Se, mikä on vielä oudompaa, on se, että Amy Goodmanin vetämä Democracy Now! puhuu antisemitismisyytösten aseellistamisesta. Tietysti Max Blumenthalin ja Aaron Matén arvostelu Israelin valtiota kohtaan on vielä paremmin tiedossa.

Kaikki kolme ovat juutalaisia. Sekavuutta lisää edelleen se, että joulukuussa Yhdysvaltain kongressi julisti jo pelkästään antisionismin (siis Israelin arvostelun) antisemitismiksi. Ei voi kuin ihmetellä: näyttää, että tämän mukaan pahimmat antisemitistit ovatkin juutalaisia. Aseellistamisesta on hyvinkin syytä puhua, vai mitä?

Joka tapauksessa tuo amerikkalainen mahdollinen rauhanakseli on nyt koittamassa yhtä lailla oikeiston kuin demokraattipuolueen sisällä, mikä hiukan sekoittaa sen selviytymis- tai ainakin vaikutusmahdollisuuksia. Kumpaakaan vellontaa ei kuitenkaan pidä väheksyä. Trump sai aivan vastikään tuulta purjeisiin entisestään, kun hänen kaikkein kovaäänisin kannattajansa Alex Jones päästettin takaisin Twitteriin eli X:ään.

Jonesista taas tiedämme, että hänen arvostelunsa kovin kärki itse Trumpia kohtaan kiteytyy siihen, että hän itki ohjelmassaan, kun Trump määräsi pommitukset Syyriaan. Israelia he tosin kannattavat molemmat – kaipa Joneskin, vaikka ei samassa määrin kuin Trump.

Jonathan Widell

Italia ja samalla euroalue ajautuivat markkinoiden armoille ....

Jatkoa sivulta 3

tuja". Hän varoittaa uudesta velkakriisistä: "Rehellisesti sanoen tämä on melkoinen sotku".

Kolme asiaa tekee euroalueen tilanteesta vaikean

EKP:n talvesta tulee poikkeuksellisen vaikea, Jos tilanne kärjistyy, se ravisuttaa kaikkia euromaita. Rajusti laukkaava inflaatio ei salli huokaista helpotuksesta, ja uusia huolenaiheita ilmaantuu koko ajan.

EKP:n pomo Christine Lagarde nosti esiin Lähi-idän tilanteen vaikutuksen raakaöljyn hintaan. Raakaöljyn kallistuminen voi vauhdittaa euroalueen inflaatiota pahimmassa tapauksessa jopa 1 prosenttiyksiköllä.

Lisäksi EKP varautuu kaikessa hiljaisesti reagoimaan Italian tilanteeseen. Italian luottoluokitukset päivittyvät marraskuun aikana ja vaarana on roskalainaluokkaan putoaminen. Jos korkoero Saksaan levenee nykyisestä, keskuspankki todennäköisesti joutuu puuttumaan tilanteeseen. EKP:n ex-pääekonomisti Peter Praet ja Kansainvälisen järjestelypankki BIS:n raha- ja talouspoliittisen osaston johtaja Claudio Borio pitävät uutta euromaiden velkakriisiä mahdollisena.

"Valtioiden velkaantuminen on suurin uhka rahoitusvakaudelle ja makrotaloudelle". Italian velkasuhde pysyy 140 % ainakin vuoteen 2028 asti. Tilanne on räjähdysherkkä ja markkinat voivat pian testata, miten valmis EKP on tukemaan Italiaa. Jos tilanne kärjistyy, se voi ravisuttaa kaikkia euromaita esim. valtionlainojen korkojen kovan nousun kautta. Lisäksi EKP:n mahdolliset voimakkaat tukitoimet vauhdittavat inflaatiota entisestään. Se tietäisi jatkoa korkojen nousulle ja voisi olla myrkkyä kaikille rankasti velkaantuneille euromaille.

Epävarmuus on nyt EKP:n pääviesti

EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde: "Epävarmuus oli pääviesti, jota EKP välitti markkinoille. "Euroalueen taloustilanne heikkenee nyt voimakkaammin ja nopeammin kuin EKP on ennakoinut. Samaan aikaan kuitenkin Israelin ja Gazan tapahtumat sekä öljyn hinnan vuoristorata muistuttavat kaikkia inflaatioennusteiden epävarmuudesta ja epätarkkuudesta. 'Jos olet epävarma, pidä tauko', on periaate, jota EKP nyt noudattaa". EKP ei koskaan aiemmin ole ollut yhtä huolissaan euroalueen talouskehityksestä kuin juuri nyt.

Yhteisvaluutan kriisi olisi haaste Suomelle

Ainakin Ranska ja Italia ajavat uutta yhteisvelkaa kuin käärmettä pyssyyn EU:n velkamaiden velkojen maksuun ja Ukrainan sodan tukemiseen. Orpon hallituksen ohjelmassa on yhteisvelan ja -bai-out -toimien kielto eli EU:n (ja Suomen) perustuslain mukaisesti. Yhteisvelka oli persujen kynnyskysymys hallitukseen menolle. Vaihtoehtoja lienee kaksi: joko hallitus hajoaa tai ainakin hallituspuolueet ja luultavasti osa oppositiostakin joutuu kääntämään takkia.

Nykyinen työministeri Arto Satonen kirjoitti Aamulehdessä 1.6.20: "Suomen rahoilla ei pidä ryhtyä elättämään vaurasta kansaa. Koronaviruksesta kärsiville maille voi antaa lainaa. Komissio on ehdottanut 750 mrd € elvytysrahastoa... Kyse ei ole avusta vaan lainasta... Italiassa harmaa talous ja korruptio rehottaa. Italialaisten kotitalouksien nettovarallisuus oli 275 000 € vuonna 2014 (paljon korkeampi kuin Suomen kotitalouksilla). Italia voisi parantaa omaa luottamustaan rahoittajien silmissä vahvistamalla julkista talouttaan. Yksi keino olisi ottaa väliaikaisesti käyttöön varallisuusvero." Tulevaisuus näyttää pitääkö Satonen missään asiassa lupauksiaan".

On myös kiintoisa nähdä, miten persujen ja kokoomuksen kannattajat reagoivat siihen, että hallitus alkaa makselemaan Italian velkoja vastoin äänestäjille annettuja lupauksia.

Juhani Tanski,
Kuopio

Lännentiellä: Suomen EEC-vapaakauppasopimuksesta 50 vuotta

Suomen ja Euroopan talousyhteisön (EEC) välisen vapaakauppasopimuksen solmimisesta tuli kuluvana syksynä kuluneeksi 50-vuotta. Varsinaisesti sopimus astui voimaan vuoden 1974 alusta. EEC-sopimuksen valmistelu ja siitä Suomessa käyty keskustelu toimivat eräällä tavalla Suomen lännentien päänavaajana. EEC-vapaakauppasopimusta kannattivat pääoma- ja työnantajapiirien lisäksi kaikki porvaripuolueet ja sosiaalidemokraattien oikeistosiipi. EEC-vapaakauppasopimusta vastustivat ja Suomen taloudellista riippumattomuutta ja itsenäisyyttä kannattivat poliittisen vasemmiston, SKDL-SKP:n lisäksi suuri joukko suomalaisen kulttuuri- ja tiede-elämän eturivin vaikuttajia.

Eduskuntatalolla v. 1973 protesti EEC:a vastaan. Jo silloin ymmärrettiin EEC:n keskeinen funktio, kun vaadittiin YYA:n puolesta EEC:a vastaan. Kaikki ne pelot, joista silloin varoitettiin, ovat toteutuneet.

EEC-vetoomus ei kääntänyt Kekkosen päätä

Aivan kalkkiviivoilla, tuntia ennen EEC-sopimuksen allekirjoittamista vastustajat luovuttivat presidentti Urho Kekkoselle 500 nimeä sisältävän adressin "EEC-vapaakauppasopimus torjuttava". Tämä ns. EEC-vetoomus on tänäkin päivänä komea luettelo itsenäisyysmielisistä suomalaisista kommunisteista ja vasemmistososialisteista mukaan lukien kattava läpileikkaus 1960- ja 70-luvun suomalaisen kulttuurin terävimmästä kärjestä. Ratkaisun avaimet olivat tuolloin tässäkin asiassa presidentti Kekkosen ja Keskustapuolueen taskussa. Urho Kekkosen asema oli 1970-luvun alussa vahvimmillaan. Kun vielä kovan painostuksen jälkeen demareiden vasemmisto ja ay-liike saatiin ruotuun, ei EEC-vapaakauppasopimuksen estämiselle ollut käytännössä mitään edellytyksiä. Nykyään käytössä oleva termi maalitus on lievä ilmaisu siitä painostuksesta, jota tuolloin EEC-vastustajiin kohdistettiin. Lopulta marraskuussa 1973 Eduskunta päätti äänin 141-36 sopimuksen hyväksymisestä. Vain kommunistit äänestivät vastaan.

Paasikiven-Kekkosen linja EEC-ratkaisun takeena

Presidentti Urho Kekkonen oli 1970-uvun alussa päätynyt näkemykseen, jonka mukaan Suomen tuli pyrkiä tasapuoliseen kauppasuhteiden kehittämiseen sekä Neuvostoliiton (ja SEV-maiden), että lännen kanssa. Tausta-ajatuksena oli kekkoslaisen puolueettomuuspolitiikan noudattaminen tässäkin asiassa. Tämän pohjalta Suomi käynnisti virkamiesneuvottelut EEC:n kanssa joulukuussa 1971. EEC-sopimukseen liitettiin erityisesti Keskustapuolueen ja pääministeri Kalevi Sorsan johtaman punamultahallituksen ajama ponsi, jonka mukaan "Sopimus ei sido Suomea, ja Suomen ulkopoliittinen linja, Paasikiven-Kekkosen linja, jonka keskeisenä elementtinä on 6.4.1948 allekirjoitettu YYA-sopimus, jatkuu muuttumattomana". Ulkoministeri Ahti Karjalainen vakuutti eduskuntakeskustelussa, että "Suomesta ei ole tulossa nyt eikä myöhemminkään EEC:n jäsentä, ja että sopimus koskee lähes yksinomaan tullien alentamista". Kekkoslaiset ja Sorsan hallitus pyrkivät esittämään EEC-ratkaisun yksinomaan talous- ja kauppapoliittisena. Kaikki muut mahdolliset länsisuuntautuneisuuteen liittyvät ulottuvuudet pyrittiin aktiivisesti kieltämään.

Kuvassa on meneillään SKDL:n vappujuhla v.1972 Helsingin Senaatintorilla. EEC:n vastustus näkyy selkeästi, koska kaikissa vappupalloissa lukee "Ei EEC"

Ratkaisun väitettiin olevan puhtaasti kaupallinen

Ulkoministeri Karjalainen esitti aiemmin syksyllä 1973 eduskuntakeskustelussa hallituksen 10-kohtaisen perustelun EEC-jäsenyyden puolesta. Tähän kuuluivat mm. väitteet, joiden mukaan "Suomi säilyttää kansallisen päätöksentekovapauden kaikissa olosuhteissa", "ratkaisu on puhtaasti kaupallinen", "Suomi ei pyri Euroopan yhteisöjen jäsenyyteen, eikä pyri osallistumaan yhteisöjen toimielinten toimintaan". Jälkikäteen historiaa ja Paasikiven-Kekkosen linjaa voidaan toki helposti arvostella, mutta silti nykypäivän valossa voidaan aivan aiheellisesti kysyä, olivatko presidentti Kekkonen ja kekkoslaiset jo tuolloin astumassa väärälle tielle? Oliko kyseessä tietämättömyys vai Kekkosen kierous? Joka tapauksessa länsisuuntautuneisuuteen liittyvät ilmeiset vaarat eivät nousseet ratkaisevaan rooliin.

Suomi osana imperialismin järjestelmää

Todellisuudessa Suomi oli 1970-luvun alussa jo osa imperialismin kansainvälistä järjestelmää, jossa Suomelle oli kansainvälisen taloudellisen työnjaon pohjalta muotoutunut oma erityislaatuinen rooli sekä taloudellisesti että poliittisesti eräänlaisena imperialismin järjestelmän reunamaana kuten Timo Kyntäjän sosialistiselle opintoneuvonta- ja tutkimuskeskukselle kirjoittamassa valtiomonopolistista kapitalismia analysoivassa opintoaineistossa osuvasti todettiin. Ymmärrys Suomen asemasta syrjäisenä ja puoliteollistuneena, kansainvälisessä taloudellisessa järjestelmässä työvoimaa luovuttavana maana on ollut maalaisliittokeskustan ja Kekkosen Suomea ankarasti modernisoimaan pyrkivän "onko maallamme malttia vaurastua"-uskomuksen ja näin ollen todennäköisesti valitun EEC-linjankin takana.

EEC:n laajeneminen oli pohjimmiltaan geopolitiikkaa

Pääomapiirit kuvasivat EEC-vapaakauppasopimuksen ulkopuolelle jäämistä, kuten samat piirit kuvasivat 20-vuotta myöhemmin EU:n ulkopuolelle jäämistäkin, seurauksiltaan katastrofaaliseksi elintasollemme. EEC:n historiallisena taustana olivat tunnetusti toisen maailmansodan jälkeiset Yhdysvaltain sotilaalliset ja taloudelliset edut, sekä läntisessä Euroopassa pitkään jatkunut pääomien kasaantuminen ja keskittyminen, monopolikapitalismin vaihe. Maailmansotien jälkeinen amerikkalaisen kapitalismin ja dollarin ylivalta takasivat amerikkalaiselle pääomalle ylivoimaisen aseman suhteessa eurooppalaiseen pääomaan. Tämä mahdollisti Yhdysvalloille sen, että he kykenivät samalla alistamaan eurooppalaiset amerikkalaiselle kulttuuri-imperialismille ja pakottamaan eurooppalaiset omaksumaan amerikkalaisen viihdeteollisuuden luoman modernin "länsimaisen" so. anglo-amerikkalaisen identiteetin.

Näin Yhdysvallat ei kokenut missään vaiheessa EEC:tä uhkana. Päinvastoin tuon aikaisessa geopoliittisessa tilanteessa, Neuvostoliittoa vastaan käytävässä kylmässä sodassa, korostuivat amerikkalaisten näkökulmasta erityisesti EEC:n sotilaalliset ja poliittiset ulottuvuudet, jotka amerikkalaiset näkivät täysin yhteneväisinä omien etujensa kanssa. Näin ollen kysymys EEC ratkaisussa, kuten myös parikymmentä vuotta myöhemmin EU-ratkaisussa oli pohjimmiltaan geopoliittinen.

Olemmehan me sentään länsimaa

Kirjassaan Suomi ja EEC Erkki Tuomioja tulee todenneeksi EEC:n ulko-ja geopoliittisen ja jopa edellä mainitun identiteettipoliittisen ulottuvuuden, kun hän viittaa eräässä kohdassa pohjoismaisen hyvinvointivaltiomallin yhteen pääideologiin Gunnar Myrdaliin. Tuomioja kirjoittaa, että "Gunnar Myrdal on osuvasti huomauttanut, että se valtava tarmo ja vakaumus, jolla sodan jälkeistä kaupan vapauttamispolitiikkaa on länsimaissa ajettu, perustuu pääasiassa uskoon eikä tutkimustuloksiin. Erittäin selvästi tämä on nähtävissä Suomen yhdentymiskeskustelussa, jossa myös niiden teollisuusalojen edustajat, joiden varmimmin tiedetään kärsivän menetyksiä lisääntyvän vapaakaupan seurauksena, ovat ehdottomasti puolustamassa EEC-vapaakauppaa ja perusteluksi riittää se, että "olemmehan me sentään länsimaa".

Kommunistit ymmärsivät EEC:n seuraukset

1970-luvun alussa käydyssä EEC-keskustelussa lähimmäksi totuutta ja tilanteen historiallista hahmottamista yltivät ainoastaan kommunistit. Valtiomonopolistinen kapitalismi opintovihossa todetaan varsin selkeästi, että "Suomen liittyminen vapaakauppasopimuksella EEC:hen vuoden 1974 alusta lisää voimakkaasti Suomen ulkomaankaupan länsisuuntautuneisuutta. EEC on ollut alusta alkaen Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan suunnattu poliittinen ja taloudellinen liitto, joka ei suinkaan edistä kaupan esteiden poistamista, vaan diskriminoi selvästi sen ulkopuolelle jääviä maita". Esiin tuodaan myös EEC:tä edeltänyt Suomen poikkeava asema imperialistisessa järjestelmässä, joka perustui "Suomen erikoiseen puolueettomuuspolitiikkaan".

Suomen puolueettomuuspolitiikka imperialisteille epämiellyttävää

Tämä Suomen erikoinen puolueettomuuspolitiikka oli "johtaville imperialisteille paljon epämiellyttävämpää kuin Espanjan, Irlannin ja jopa Sveitsin ja Ruotsin puolueettomuus". Suomen puolueettomuuspolitiikka perustui tunnetusti YYA-sopimukseen. YYA-sopimuksen merkityksen todettiin olevan suuri Suomen työväenluokalle ja muille monopolienvastaisille väestökerroksille, sillä "se (YYA-sopimus) asettaa Suomen monopoleille ja äärioikeiston toiminnalle tietyt rajat. Tältä pohjalta selittyy myös Suomen valtiomonopolistiselle kapitalismille ominainen militarismin vähäinen merkitys kansantaloudessa, vaikka sijoitukset varusteluteollisuuteen sinänsä ovatkin erittäin tuottoisia monopoleille . . . ainoa keino lähentää Suomea imperialismin keskuksiin on lisätä vähitellen Suomen taloudellista riippuvuutta".

Nyt kun EEC-vapaakauppasopimuksen solmimisesta on kulunut 50-vuotta voimme todeta, että kaikki Suomen länsisuuntautuneisuudesta maalatut kauhukuvat ovat käyneet toteen. Kuin symbolina tälle kaikelle hulluudelle viimeinenkin Suomen ja Venäjän välinen raja-asema on suljettu. Lisäämällä vähitellen Suomen taloudellista riippuvuutta, ensin EEC-vapaakauppasopimuksen puitteissa ja sitten EU-jäsenyyden myötä avautui Suomen kansalliskiihkoiselle eliitille tie koko suomalaisen yhteiskunnan militarisoimiseen aina Nato-jäsenyyteen saakka. Suomi on rämpinyt Lännen tiellä Brysselistä Washingtonin kautta Raja-Jooseppiin.

Pertti Hämäläinen

Lähteet:
HS.24.10.1973. EEC-sopimus ulkoasianvaliokuntaan. Kommunistit jäivät yksin eduskunnassa.
HS. 6.10.1973. Allekirjoitus sopimuspapereihin Brysselissä-EEC-sopimusta aletaan soveltaa tammikuussa.
HS. 2.12.2023. Kaikki itäiset rajanylityspaikat on suljettu.
Kyntäjä, Timo. (1975,2.painos). Valtiomonopolistinen kapitalismi. Sosialistinen opintoneuvonta- ja tutkimuskeskus.
Tuomioja, Erkki. (1971) Suomi ja EEC.

Liikenneyhteydet geopolitiikan pullonkaulana

Moni Gazan tilanteesta huolestunut on kysynyt, miksi eivät muslimimaat "tee mitään" palestiinalaisten hyväksi. Ovatko ne salaisesti liitossa Israelin kanssa gazalaisia vastaan? Ovatko ne niin korruptoituneita ja rahan perään? Vai vain voimattomia?

Tähän voi vastata, että kaaosteoria on voimissaan, tyyliin "perhosen siipien isku Filippiineillä saa aikaan hirmumyrskyn New Yorkissa". Tuolta Jemenistä tulee nyt sellaista jyskettä paitsi Israelia itseään vastaan myös Punaisenmeren merenkulkua vastaan, että Israelin ja USA:n tekisi mieli palata Bidenin lupaukseen, jonka hän esitti syksyn G20-kokouksessa, että tavarat voitaisiinkin kuljettaa Dubaista maata pitkin Israeliin. Tämän tarkoitus oli torpata Kiinan vyö ja tie -aloite. Tämä ajatus on kuollut, kun Lähi-Idässä ei enää laajemmin sytytä tälle ajatukselle.

Näistä liikenneyhteyksistä pitää vielä mainita paitsi Hormusinsalmi myös Malakansalmi, jonka yhdellä puolella on Malesia ja toisella Indonesia. Malakansalmi on yksi maailman vilkkaimmin liikennöidyistä meriyhteyksistä.

Tämän takia USA:n on tärkeä saada Indonesia puolelleen ensi vuoden presidentinvaaleissa, vaikka Gazan tilanne vaikeuttaa maailman suurimman muslimiväestön lämpenemistä USA:lle huomattavasti, varsinkin kun Israel pommitti tuusan nuuskaksi indonesialaisen sairaalan Gazassa. Samasta syystä Aceh'n provinssin kapina oli tärkeä saada loppumaan Indonesian pohjoisosassa, ja kukapa rauhaa neuvottelemaan muu kuin USA:n ystävä Martti Ahtisaari vuonna 2015?

Jonathan Widel

PYHÄINPÄIVÄN SVENGIIN VIRITTÄYTYMISTÄ MALAGASSA

Päivät vaihtuivat toisiin Malagassa kuin Calle Altan asuintalomme tuuletuskuilussa naruilla kuivumassa roikkuvat kuteet. Lokakuun viimeisenä päivänä narut olivat täynnä. Malagassa valmistauduttiin Kaikkien pyhimysten päivään. Yksi puhallinorkka treenasi pari päivää aikaisemmin Plaza de Mercedillä pyhimyskulkuetta varten. Dos Acenas-kadun pyhimysvarikolla on ollut vipinää jo jonkin aikaa. Sen poikkikadun röökikiskan fönärissä blisattiin tuuttihuppupäisiä, skäfiä kirkollisia kaavukkaita.

Kävimme puolilta päivin kartoittamassa läheistä Victorian naapurustoa. Roskisten viereen oli hylätty runsaasti gamloja huonekaluja, puhki goisattuja patjoja ja kuluneita kledjuja. Malagalaiset siivosivat kotejaan ja jynssäsivät sukulaistensa hautakivet hohtaviksi. Sitten haudat kukitettaisiin, kynttilöitäisiin ja muisteltaisiin kimpassa delanneita. Stadin kadunlakaisijat täydensivät tunnelmaa putsaamalla jalkiksia. Uuden kuoriutuminen oli startannut.

Kohensimme Kapusiinien huudin isossa marketissa muonavarastojamme. Kaupan kassoihin oli tarttunut Halloween-tauti. Se ilmeni sarvina, noitatötteröinä ja feissin kirjavuutena. Kurpitsoja, kalloja ja naamareita oli tarjolla, samoin hornaa ja kalmaa. Kansalaiset roudasivat fulsista handelleista himoihinsa perhe- ja sukubileitä varten kassikaupalla fiestakakkuja, hapanta ja pitosapuskaa. Jokunen eläväksi delanneeksi maskeerattu kakru hiippaili kadulla. Malaga näytti vajonneen Pyhäinpäivän aattona jonkinlaiseen esirukoustilaan. Keskiyön jälkeen kaiken voi aloittaa taas alusta uudestaan.

Kuva: Matti Laitinen

Kuuntelin yöllä läppäristä Kaitsun nurkkaa. Calle Alta oli autio, askeleton, lähes valoton. Naapuritalojen piskitkin olivat vaienneet. Niillä on oma pyhimyksensä Pyhä Guinefor. Puolilta öin kaikki rojahtaisi käyntiin vanhan kaupungin kapeilla kapakka- ja kauppakaduilla. Kiviränneissä musa ja ihmisäänet kantaisivat kauas ja korkealle.

Olimme hiffanneet edellisen vuoden reissusta sen, ettei katoliseen maailmanperheeseen kuulumattoman ja sen mysteerejä tajuamattoman ihmispolon kannata majoittua liian lähelle Kaikkien pyhimysten kulkueitten reittejä. Calle Altan mäellä sai goisata rauhassa. Soin yön pimeydessä snadin muistohetken Välimereen hukkuneille afrikkalaisille pakolaisille, Espanjan tapetuille tasavaltalaisille ja Malagan alueella kauemmin kuin muinoin asuneille neandertalin ihmisille. Kippasin maljan malagalaista rusinasoppaa heidän kaikkien muistokseen.

Viime vuonna olkkariimme kantautui keskiyöllä voimistuvaa musaa ja rumpujen pauketta. Kämppämme alla, Comedias-kadulla, eteni verkkaasti valtava pyhimyskulkue. Rummut pärisivät. Puhallinorkka skulasi suut messingillä. Murheellinen trumpetti viilsi terävästi ja kipeästi kadulla yötä. Raijasimme ikkunaluukut ylös ja avasimme fönärit.

Valtava jengi kansoitti kartsan varret ja risteyksen. Pyhät savut dunkkiksineen flygasivat nuuhkittavaksemme neljänteen kerrokseen. Vahakynttilät eldasivat yössä. Kookas madonnaveistos vaelsi kadulla huojuen ja svengaten kymmenien vihreäkaapuisten starbojen olkapäillä. Kulkueen kippari kilisytti välillä vihlovasti botskikelloa paussin merkiksi. Pyhimyslavetti kurvasi hissukseen kapealta kotikadultamme leveämmälle Mendez Nunez-kadulle ja jatkoi risteilyään vanhassa Malagassa. Bileet lähibaareissa jatkuivat aamuseitsemään.

Vuoden 2023 Pyhäinpäivän aamuna Malagan tsyrkankellot kutsuivat joka ilmansuunnasta turisteja ja paikallisia messuamaan. Levollisesti goisatun yön jälkeen seurasimme sivusilmällä, kun telkkarissa selostettiin ja näytettiin keskiöisen Kaikkien pyhimysten -päivän pyhimyskulkueen huippuhetkiä Malagassa ja muualla Andalusiassa. Kirkon yliukot ja politiikan mahtimiehet kättelivät ruudussa toisiaan. Kaikki – pappien, poliitikkojen ja alamaisten – väärinkäytökset armahdettiin. Synnit sovitettiin Isä meidän -rukouksin.

Emme hoppuilleet, koska Espanjassa vietettiin kaikkien mahdollisten pyhimysten päivää. Laiskottelun pyhimyksen San Lazysios Vagolaisen mukaan lomalla pitää löysäillä ja ottaa elämä lungisti. Käppäilimme puolikkaan jälkeen Malagan kaupungin museon väljyyteen tsiigailemaan arkeologian aarteita, mestan taidekokoelmaa ja **Pablo Picasson** piirustusten kiertonäyttelyä. Pyhimysyöstä tokenevan stadin terasseilla vallitsi vapautunut ja bueno fiilis. Paseo del Parguen trooppisen puiston afrikkalainen makkarapuu kukoisti kauniisti.

Matti Laitinen
vanhukainen ja rauhanmies
3.11.2023 Malaga

Lasten oikeudet ja rajan sulkeminen

Olen ollut lakimiehenä eri tehtävissä sekä erityisopettajan viranhaltijana. Työkokemukseni vuoksi lähestyn sinua tällä viestillä.

Työskentelin Vantaalla monikulttuurisissa kouluissa. Oppilainani oli venäjänkielisiä lapsia. He kävivät koulun lomakeskeytysten aikaan vanhempiensa tai huoltajiensa kanssa sukulaistensa luona Venäjällä, esimerkiksi Pietarissa. Heillä ei tällaista laillista mahdollisuutta hallituksen toimenpiteiden takia enää ole. Oppositio eilisen A-studion mukaan pääkohdin hyväksyy hallituksen toimet.

Kaikki rajakeskustelu käydään turvapaikanhakijoista laillisten rajanylitysten jäädessä vähälle huomiolle. Erityisesti venäjänkielisten lasten kohtelu on mielestäni Suomelle ongelmallinen ihmisoikeussopimuksena voimassa olevan lapsen oikeuksen sopimuksen sekä perusopetus- ja oppivelvollisuuslain valossa.

Suomessa lapsen oikeuksien sopimus on ollut lakitasoisesti voimassa vuodesta 1999. Suomen tulisi sopimuksen sanamuodon perusteella kasvattaa lasta erityisesti rauhan-, ihmisarvon-, suvaitsevaisuuden-, vapauden-, tasa-arvon- ja solidaarisuuden hengessä. 3. artikla lapsen edusta ja 12. artikla lapsen kuulemisesta ovat sopimuksen perusta. Sopimuksen 2. artiklan mukaan lasta on suojeltava syrjinnältä ja rangaistukselta, jotka perustuvat hänen vanhempiensa asemaan. 6 artikla on säännös lapsen kehittymisestä.

Perusopetuslain 2.1 §:n mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Oppivelvollisuuslain 1 §:n mukaan oppivelvollisuuden tavoitteena on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lakisääteisten tavoitteiden toteutuminen käsittääkseni vaarantuu yhteiskunnan antamalla mallilla, jolla venäjänkielisiin lapsiin sallitaan kohdistettavan heidän sukusiteidensä ylläpitoa heikentäviä toimia sulkemalla raja ensin määräajaksi ja sitten kenties jatkamalla sulkua vielä epämääräisen pitkän ajan.

Kuva: Heikki Männikkö

Tämänkin perheenisän huolet olivat, miten perhe pääsee tulevaisuudessa tapaamaan ja löytää keinot yhdessä oloon. Protestoijien keskuudessa kannettiin huolta myös siitä, kyetäänkö ratkaisu ongelmiin löytämään kolmessa kuukaudessa 18.2.2024 mennessä. Ongelmat ovat suuret ja Suomen sekä Venäjän viranomaisten tulisi luoda keskinäinen neuvotteluyhteys.

Rangaistaanko rajan sulkemisella käytännössä venäjänkielisiä lapsia näiden vanhempien, Suomessa asuvien ja täällä työtä tekevien ihmisten, aseman takia. Lapset eivät pääse tapaamaan isovanhempiaan ja muita sukulaisiaan rajan takana. Lasten etu ei toteudu eikä heitä ole sanottu kuullun. Heidän kehittymistään ei valtion toimilla tueta.

Mikä on näkemyksesi Suomen venäjänkielisten perheiden lasten asemasta? Kuuluuko yksilön perusoikeuksia turvaavia lapsen oikeuksien sopimuksen artikloja noudattaa? Sama kysymys koskee opetuksen tavoitteita. Ovatko edellä mainitut yksilölliset lapsen perusoikeudet vähempimerkityksellisiä kuin rajan sulkeminen?

Sulku näyttää tilastoja tarkasteltaessa kohdistuvan maamme venäjänkielisiin. Venäjänkielisiä oli Suomessa 31.12.2022 Tilastokeskuksen mukaan 93 535. Uudellamaalla heitä oli 47 126.

Ystävällisin terveisin ja hyvää loppuvuotta toivottaen.

Pirkko Pilvi varatuomari
Porvoossa 29.11.2023

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rl.px/tabl e/tableViewLayout1/

SOTA ON EUROOPAN UUSI NORMI

Viimeisten vuosikymmenten aikana sodat ovat lähestyneet Euroopan rajoja, osittain tulleet jo niiden sisälle. Euroopan valtiot ovat "päässeet/saaneet" osallistua konkreettisesti niihin mm. Irakissa, Libyassa, Jugoslaviassa ja palkallisina sotilaina tai vapaaehtoisina muissakin maissa. Tänään sotia käydään EU:n välittömässä läheisyydessä, Gazassa, Syyriassa ja Ukrainassa, ns. Arabikevään maat ovat sisäisissä kriiseissä. EU välittömästi tai välillisesti aseistaa Ukrainaa ja Israelia. Mikä saa meidät rahoittamaan sotia?

Sota Ukrainassa ja muuallakin on aiheuttanut taloudellisen repeämän syvenemisen BRICS:n ja G7 maiden välillä. 80-luvun friedmanilainen oppi, että politiikka ja talous on erotettavissa, ei ole sotapolitiikan tätä päivää, sotaa käydään erilaisin poliittisin ja taloudellisin pakottein sekä saarroin, maittain tai taloudellisten ryhmittymien välillä. Vähäosaisten sosiaalinen turva heikkenee ja sijoitusomaisuuden painopiste alkaa SOTE-palveluista siirtymään sota-palvelusten tuottamiseen. Ennen Ukrainan-kriisiä sotaa ei sotkettu talouteen, hyökkääjälle ei asetettu taloudellisia pakotteita tai muitakaan taloudellisia sanktioita. Kv-oikeus "tulkitsi" asioita erilaisin normein, maailman talous toimi ja kasvoi.

Onko Eurooppa siirtymässä asteittain "sotatalouteen", määrämittaiseen sotatalouteen? Sisällissodat lisäävät yleensä käsiaseiden kauppaa, Kalashnikovien kauppaa. Valtioiden väliset sodat kehittyneempien aseiden ja asejärjestelmien kauppaa. Uhat ja uhkakuvat lisäävät asekauppaa ylipäätään, johon liittyy valtioiden rajaturvallisuus, yritysturvallisuus ja viime kädessä henkilökohtainen ja omaisuuden turvallisuus aseineen, turvajärjästelmineen, jotka heikkenevät, kun sosiaaliset verkot kapenevat ja syrjäytyminen lisääntyy. "Asevarainen turvallisuus" luo toisenlaisia kehityspolkuja kuin kestävä rauha, johon Eurooppakin on normittumassa, "määrämittaiseen" sotatalouteen?

Kuva: Heikki Männikkö

Sota on Euroopan uusi normi. Eurooppa varustaa Ukrainaa USA:n kanssa proxy-sotaan Venäjää vastaan. Nato varustaa koillista rajaansa Pietaria ja Venäjän Pohjoista laivastoa vastaan. Mikään ei osoita, että USA, EU, Nato haluaisi keskustella uudesta Euroopan rauhansopimuksesta.

Jatkuva sota on traumatisoinut palestiinalaislapsia, kasvattanut heitä sotaan ja sotilaiksi sodan normein. Me olemme nyt määrittämässä lastemme kehityspolkuja sotien sävyttämässä-, Naton tai Venäjän uhkakuvien värittämässä mediamaailmassa.

Talous on positiivisia odotuksia, mutta myös uhkakuvia ja reaalitaloudessa ne eivät ole toisiaan poissulkevia. Uhatkin luovat uusia odotuksia kuten "asevaraiset kehityspolut" yksilöstä valtioon. On kuitenkin muistettava "Kylmän-sodan-" ja "suomettumisen" aika, jolloin kaikkinainen varustelu ei ollut tuottoisaa, panostettiin kansakuntien hyvinvointiin, elämän ja rauhan normiin. Tämän normin vallitessa me kasvoimme, Sodan normien vallitessa lapsemme kasvavat erilaisin edellytyksin, kaiketi Euroopan itseensä imevään sotaan?

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia/Ispica

Kansan ääni toivottaa Suomen työkansalle ja opiskelijoille rauhan uutta vuotta 2024 !

Irti EU:n uusliberalismista, Nato-jäsenyydestä ja..

Kommunistien Liitto ry
Suomen Työväenpuolue ry
EU:n Vastainen Kansanrintama ry
Sodan ja Fasismin Vastainen Työ ry
STP:n Helsinki ryhmä
Suomen Työväenpuolueen Turun Seudun osasto ry
Kommunistien Hermanni-Vallilan osasto ry
Tampereen SKP:n Kaukajärven osasto ry
Hermannin Naiset ry
Helsingin Työväen Vappumarssiyhdistys ry
Juche-aatteen Opintoyhdistys ry
Mellilän Työväenyhdistys

Helsinki

Pekka Tiainen
Kaarina Heikkinen
Marjaliisa Siira
Kai Kontturi
Raika Kontturi
Sirpa Mittilä
Heikki Männikkö
Tarja Männikkö
Hannele Salava
Matti Laitinen
Aarni Mietala
Sakari Kuismin
Sinipaita
Punapaita
Amanda & Iivari
Janne Rahikainen
Ville Rahikainen
Pertti Leino
Casimir Spring
Jaakko Ahvola
Timo Pelto
Pirkko Nummi
Sampo Pelto
Victoria Viitamäki
Leo Pelto
Jimi Pelto
Anabella Pelto
Juho Haavisto
Palstapuutarhuri

Espoo

Tommi Lievemaa
Hannu Kautto
Espoon Leipäpappi

Vantaa

Juha Kovanen
Pirjo Kovanen
Lauri Paronen
Kata Nurmi

Tuusula

Markku Nieminen

Karkkila

Timo Nieminen

Riihimäki

Esko Koivisto

Porvoo

Pirkko Nokkala
Tuukka Wahrman
Aune Manelius
Matti Wahrman
Kalevi Wahrman
Tommi Wahrman
Kaija Siippainen
Hannu Hämäläinen
Vera Wahrman
Saga Wahrman
Eva Wahrman
Hannu Henttonen
Raimo Järvelä
Frank Larsson
Duunari Porvoosta
Tapio Kulmala
Pirkko Pilvi
Pauli Pilvi

Hämeenlinna

Pasi Ranki
Pertti Hämäläinen

Janakkala

Jorma Talikka

Loimaa

Juha Kieksi

Mellilä

Markku Hongisto

Uusikaupunki

Esko Rintala
Heikki Ervasti

Hanko

Marko Qvick

Turku

Anne Luukkonen

Pori

Terttu Mylly

Tampere

Hannu Huhtala
Leena Huhtala
Risto Koivula
Jari Heinonen
Reine Lindeman
Taavi Lintunen
Jari Ikävalko
Petter Enkvist

Nokia

Vuokko Servo

Virrat

Mirjam Virkki

Kihniö

Hannu Tiainen

Lempäälä

Harry Rajala

Hämeenkyrö

Jorma Kangasniemi
Kalevi Nurmi
Jouko Kangasniemi
Marjaliisa Helminen

Peräseinäjoki

Jartsev
Wanha Seppä

Pertunmaa

Risto Tammi

Varkaus

Pertti Pitkänen

Lieksa

Hannu Ikonen

Lapinlahti

Viljo Heikkinen

Joensuu

Ari Sulopuisto

Kuopio

Juhani Tanski

Rovaniemi

Unto Nikula

Andalusia

Heikki Leinonen

Torrevieja

Markku Huhtala

Eroon Natosta, eroon USA:n mentaalikontrollista.
Pertti Hämäläinen, Hämeenlinna

Ei Natoa, uusi rauhansopimus maailmaan ja Eurooppaan
Espoon Leipäpappi

Suunta sosialismiin ja kommunismiin, niin selviämme
Wanha Seppä, Peräseinäjoki

Hyvää aikaa meillä kesti 79 vuotta, kunnes poliittiset rikolliset sen katkaisivat. Sitä historia ei unohda.
Jartsev Peräseinäjoki

Joko luitte "Dialektisen materialismin perusteet". Ilman työkansan maailmankatsomuksen perusteita emme selviä.
Heikki Männikkö Helsinki

Kansan ääni toivoo kaikille tulevaa rauhan vuotta. Ikuinen tavoitteemme: Eroon Natosta

"Yhdessä rasismia vastaan-useita ihonvärejä-yksi yhteiskuntaluokka"

Valtakunnallisella punaisten muistomerkillä Helsingin Eläintarhassa 6.12.2023 puhui Timo Kangasmaa: "Tammikuun 27. päivänä tulee 105 vuotta työväen vallankumouksen alkamisesta Suomessa. Kyse oli vallasta, hallitaanko nuorta Suomea työväestön vai porvariston etujen mukaisesti. Lopputuloksen tiedämme. Porvaristo sai avukseen Saksan imperialistisen kapitalismin tuen."

Ensimmäisessä maailmansodassa sosialidemokraattinen liike jakautui kahtia. Ratkaisevin kysymys oli suhtautuminen sotaan: vastustetaanko kapitalismiin kuuluvaa imperialistista sotaa vai hyväksytäänkö se. Toinen peruskysymys oli suhde proletariaatin diktatuuriin. Toverit, jotka omaksuivat em. periaatteen muodostivat vallankumouksellisia kommunistisia puolueita. Ne sosiaalidemokraatit, jotka luopuivat proletariaatin diktatuurin periaatteesta, muodostivat valtiohoitajapuolueita. Kapitalistinen järjestelmä voi kiittää vallassa olostaan näitä valtionhoitaja puolueita.

Moni pelästyy käsitettä proletariaatin diktatuuri. Kun valtio rakennetaan niin, että kansalla on todellinen valta, se voi toteuttaa valtiokoneiston avulla parannuksia, jotka tuovat varmuuden elämään. Silloin puhutaan proletariaatin diktatuurista. Vastaavasti porvariston diktatuuri, joka tänään vallitsee maassamme, on pääomat ja tehtaat omistavan luokan hallussa. Heidän tavoitteenaan on työkansan alistaminen kapitalistien voittokertoimien parantelijoiksi.

Mikäli nämä asiat unohtuvat, ei päästä etenemään pysyvien muutoksien tiellä. jotka parantavat tavallisten ihmisten elämää ja perusturvaa. Kapitalistit ovat silmittömiä kasatessaan mammonaa – pääomaa - ympärilleen. Siihen ajatusmaailmaan kuuluu sota kuin Manulle illallinen. Me tavalliset ihmiset emme tarvitse sotia. Miksi meidän työläisten, pitäisi sotia toisessa maassa asuvia työläisiä vastaan? Miksi meidän pitäisi tapattaa itsemme joidenkin sotahullujen sotatarviteoollisuuden etujen valvojien käskystä?

Sodan valmisteluun on aina kuulunut sotapropaganda. Tänäänkin sotapropagandalla lietsotaan perusteetonta vihaa toisen maan ihmisiä vastaan. Mielestäni Itävallan kommunistinen puolue toteaa ytimekkäästi tunnuksessaan: "Yhdessä rasismia vastaan – useita ihonvärejä – yksi luokka!"

Meillä on vuosikymmeniä lietsottu kotikutoista ryssävihaa. Suomen porvaristo kehitteli ryssävihan vasta vuoden 1917 Venäjän vallankumouksen jälkeen. Tsaarin hallitsema Venäjä oli maamme porvaristolle mieleinen veli. Ensimmäisen sosialistisen valtion syntyminen sai porvariston ajatukset muuttumaan. He kehittivät vihan, jonka innoittamana porvaristomme on liittoutunut pariin otteeseen Saksan kanssa. Ensimmäisellä kerralla tämä tapahtui maailmansotaa käyvän, imperialistisen Saksan kuningaskunnan kanssa ja toisella kertaa fasistisen Natsi-Saksan kanssa.. Tänään russofobit, (hienompi sana ryssävihalle) ovat sotkeneet maamme EU:n ja NATON sotaseikkailuihin sekä niiden valmisteluun.

Jälleen olemme tilanteessa, jossa porvaristomme, sosiaalidemokraattisen valtiohoitajapuolueen avulla lahjoittaa itsenäisyytemme sotaisiin käsiin. Orpon hallituksen aikana on keskusteltu fasismista. Siitä, mitä fasismi on, ei paljoa ole keskusteltu. Fasismi on kapitalismin syvä kriisi ja sen äärimmäinen muoto, jossa tuotantovälineet omistava luokka ottaa käyttöön äärimmäiset keinot, joilla se alistaa työkansan kapitalistien pääomia kasvattavaksi orjalaumaksi. Fasismiin kuuluu demokraattisten oikeuksien raju kaventaminen ja jopa niiden poistaminen. Esimerkiksi Orpon suunnitelmat ay-liikkeen toiminnan tukahduttamisesta ja työehtosopimuksien erilaisista huonontamisista lainsäädännöllistä tietä, ovat vakavia askeleita kohti avointa fasistista diktatuuria.

On syytä pitää mielessä, että EU ei ole mikään demokraattinen valtioiden välisiin sopimuksiin perustuva yhteenliittymä. Se on organisaatio, joka toteuttaa ylikansallisten monopolien toiveet itsenäiseksi väitettyjen valtioiden sisällä. Loppupeleissä kaiken monopolisoituvan bisneksen takana ovat USA:n pääomapiirit, etenkin sen asemonopolit.

Maamme liitettiin NATO:n jäseneksi. Sotaintoilijat sanovat, että saamme sieltä turvatakuita. Niitä emme saa tavallisille ihmisille. Turvatakuut ovat vain USA:n asemonopolien tarpeeseen. Niillä asemonopolit turvaavat voittojensa tasaisen kasvattamisen. Voittojen kasvattamiseksi USA:n asemonopolien tarvitsee käynnistää uusi sota mahdollisimman kaukana Amerikoista, esimerkiksi Suomen maaperällä.

NATO:n hallinnollinen järjestelmä turvaa erittäin hyvin USA:n asemonopolien edut, sillä sodasta- ja rauhasta päättää yhdysvaltalaislähteiden mukaan NATO:ssa kuusi korkeaa virkamiestä. Siis päätöstä ei tee Yhdysvaltain parlamentti eikä myöskään Suomen osalta Suomen eduskunta, vaikka perustuslakimme niin edellyttää.

Maassamme käydään merkillistä presidentinvaalipuuhastelua. Siitä saa käsityksen, kuin kaikki olisivat testaamassa pääkoppansa lujuutta kolistelemalla sitä Karjalan mäntyihin. Eurooppalaisissa oikeistopiireissä on tehty laskelmia, että monenko vuoden jälkeen Venäjä hyökkää Eurooppaan Ukrainan sodan päätyttyä. Minä tulkitsen tuon selvityksen siten, että siinä kerrotaan NATO:n aikataulu, milloin se katsoo olevansa valmis hyökkäämään Venäjän kimppuun.

On muistettava, että USA:n johtama kapitalistinen maailma on syvenevässä kriisissä. Kapitalismilla on päässään ominainen ajatus siitä, että valloittamalla uusia alueita (raaka-ainetta), kykenisi se nauttimaan runsaimmista voitoista. Tällä hetkellä lännen kapitalisteilla näyttää olevan ajatus Venäjän keskinäisestä jaosta. Koska se ei näytä muuten onnistuvan, taidetaan sitä kokeilla sotimalla.

Uudessakylässä 8.12.2023
Timo Kangasmaa
SFT:n puheenjohtaja

... uusi oikeudenmukainen rauhansopimus maailmaan ja Eurooppaan !

Tutustuminen historialliseen Venäj

Kirjoitussarjan edellinen osa (1) päättyi siihen, että heräsimme aamulla 30.8.2023 Gorkin merellä sen eteläosassa ja lähestyimme Gorodetsin kaupunkia. Matkasuunnitelmamme mukaan emme pysähtyneet tutustumaan tähän kaupunkiin, mutta asutuksen merkityksen vuoksi ja koska se kuuluu Nižni Novgorodin hallinnolliseen alueeseen, haluan mainita siitä joitain asioita.

Chakov portaat yhdistävät Minin- ja Pozharsky aukion ylhäällä sekä Ylä-Volgan ja Ala-Volgan penkereet. Portaissa on 442 askelmaa. Teoksen suunnittelivat Aleksanteri Jakovlev, Lev Rudnev ja Vladimir Munts. Portaiden avajaiset pidettiin 24.7.1949 Laivaston päivänä. Työn hinta oli 7,7 miljoonaa ruplaa ja se oli silloin yksi Neuvostoliiton kalleimmista projekteista. Oikealla ylhäällä osa Nizni Novgorodin Kremliä.

Gorkin Meren eteläosassa sijaitseva Gorodets on Volgan keskijuoksun vanhimpia kaupunkeja. Monien historiatutkijoiden käsityksen mukaan myös tämän kaupungin perusti Juri Dolgoruki v.1152. Useimmat tutkijat kuitenkin katsovat kaupungin perustamisvuodeksi 1171, jolloin kaupungin nimi mainitaan monissa kronikoissa Venäjän ruhtinaiden Volgan Bulgaareja vastaan käymien kampanjoiden yhteydessä. Silloin Venäjän ruhtinaat perustivat Gorodetsin linnoituksen Volgan vasemmalle rannalle. Kaupungin kehityksessä on ollut Venäjän kehitykseen liittyen monia vaiheita. 1800-luvun lopulla kaupungissa oli erilaista teollisuutta, kaksi rautavalimoa, proomujen rakennustelakoita, puunjalostusteollisuutta jne. Vallankumouksen jälkeen kaupunki kehittyi hitaasti, koska mm. rautatieyhteydet Gorkiin puuttuivat. Mutta sodan jälkeen kaupunki alkoi kehittyä. Telakka- ja laivankorjaustoiminta elpyivät. Syntyi metalliteollisuutta, kenkätehdas ja rakennustoiminta elpyi. Fedorovskin luostari elvytettiin, joka kehittyi matkailukohteeksi.

Merkityksellistä Gorodetsin alueen kohdalla on kuitenkin sen sijainti Gorkin meren etelärannalla, missä Volgan vedet siirtyvät jälleen virtaamaan normaalissa uomassaan. Gorodets sijaitsee tässä kohdassa Volgan vasemmalla rannalla. Samalla kohdalla Volgan oikealla rannalla sijaitsee tänään Zavolzyen kaupunki. Tänne rakennettiin Nižni Novgorodin vesivoimalaitos. Jo sodan aikana v. 1944 alettiin suunnitella Volgan Rybinskin ja Gorkin välisen osuuden valjastamista sähkön tuotantoon. Suunnitelma hyväksyttiin 1946 ja päätös Gorkin (Nižni Novgorodin) voimalan rakentamisesta tehtiin 16.11.1947. Konkreettiset rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa 1948 ja sähköntuotantoyksiköiden käyttöönotto tapahtui vuosina 1955–1956.

Asutuksen kehitykselle voimalan rakennustyöllä oli suuri merkitys. Samanaikaisesti rakennustöiden kanssa rakennettiin asuntoja ja infrastruktuuria Volgan oikealla rannalla Gorodetsin kaupunkia vastapäätä Gorodets-2:n työkylässä, jossa voimalaitoksen rakentajat asuivat. Tämä asutus sai nimen Zavolzhye. Tänne rakennettiin Gorkista rautatie vuoteen 1949 mennessä. Voimalan rakentamisen jälkeen Zavolzhye kehittyi teollisuuskeskukseksi, jossa rakennettiin mm. moottoreita, traktoreita ja teräsbetonielementtejä ja v. 1964 Zavolzhye muutettiin kaupungiksi. Yhdessä tänään Gorodets ja Zavolznye muodostavat talousalueen, joita yhdistää patorakenteen päällä kulkeva valtatie ja jossa toimii merkittävää nykyaikaista teollisuutta, tiede- ja elinkeinoelämää.

Nižni Novgorod on Venäjän merkittävä suurkaupunki

Gorodetsin sulkujen jälkeen siirryttiin jälleen purjehtimaan normaalille Volgan uomalle. Purjehdittuamme 53 km aloimme nähdä Nižni Novgorodin esikaupunkeja. Kaupunki sijaitsee Volgan ja sen Oka-sivujoen yhtymäkohdassa siten, että Oka jakaa kaupungin kahteen osaan. Tässä Venäjän kuudenneksi suurimmassa kaupungissa on runsas 1,2 miljoonaa asukasta.

Nižni Novgorodilla on suuri merkitys Venäjän historiassa. Kaupungin perustamisvuotena pidetään v. 1221, jolloin siitä löytyy 1. maininta. Silloin Vladimirin suuriruhtinas prinssi Juri Vsevolodovich perusti Volgan ja Okan yhtymäkohtaan linnoituksen Vladimirin ruhtinaskunnan rajojen puolustamiseksi. Pohjois-Venäjällä sijaitsevasta v. 859 perustetusta Veliki Novgorodista poiketen linnoituksesta kehittynyt kaupunki sai nimekseen Nižni (Ala) Novgorod. Venäjän feodalismin aikana ruhtinaiden valtataisteluiden takia Nižni Novgorod oli vuorotellen Suzdalin ja Vladimirin ruhtinaiden perintönä, kunnes v. 1350 kaupungista tuli itsenäisen Nižni Novgorod-Suzdalin suuriruhtinaskunnan pääkaupunki. Ruhtinaskunta liitettiin v. 1392 Moskovan omistukseen ja Nižni Novgorodista tuli piirin keskus. Vuosina 1500–1511 puusta rakennetun Kremlin tilalle rakennettiin nykyinen kivinen Kreml. Opas tiesi kertoa, että sitä ei vihollinen ole koskaan vallannut.

Tšuvassiassa löytyy kaksi merkittävää asiaa, Tšuvassian limppu ja -olut. Maa onkin Venäjän merkittävin olutalue. Pääkaupunki Cheboksary saikin Katariina suurelta vaakunaansa humala-kasvin. Kuvassa olutmuseon opas esittelee meille oluen valmistusta.

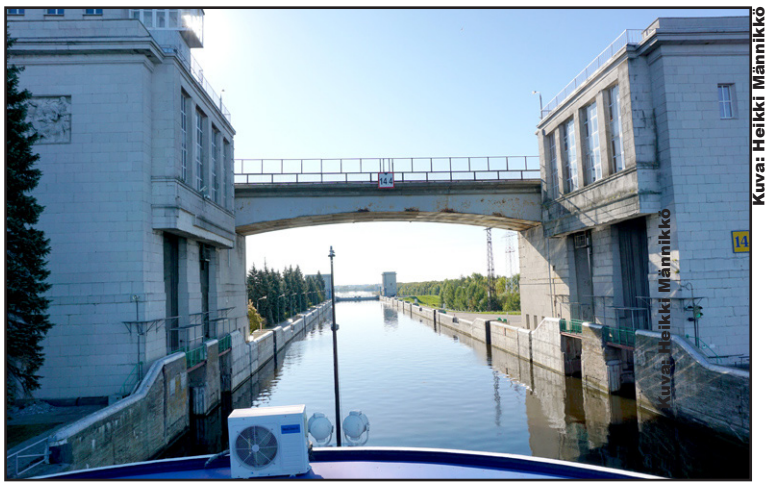

Tässä tulemme Nižni Novgorodin voimalaitoksen sululle, joka sijaitsee Gorodetsin ja Zavolzhyen asutusten välissä, joita yhdistävä moottoritie kulkee sulun yläpuolella.

Vuosina 1552—56 Iivana (IV) Julman toimesta vallattiin tataareilta Kazan ja Astrahan. Nižni Novgorod tuki koko ajan Moskovaa ja sillä oli myös hyvin merkittävä osuus Venäjän muodostumisessa. Puola-Liettua Ruotsin tukemana hyökkäsi Venäjää vastaan 1600-luvun alussa. Vuonna 1611 Nižni Novgorodin miliisin vanhin (johtaja) Kozma Minin ja prinssi Dmitri Pozharsky keräsivät vapaaehtoisista armeijan ja ajoivat valloittajat pois maasta.

Oppaan kertomaa

Kaupungissa on yhdeksän (9) siltaa, joista kuusi (6) ylittää Okan ja kolme (3) Volgan. Kaupungissa on suuri markkinatalo (messut). Messuja alettiin kehittää jo vuodesta 1816 lähtien, kun messualue siirrettiin kaupunkikeskukseen. Aluetta onkin pidetty Aasian ja Euroopan risteyspaikkana. Messutalosta tuli yksi Venäjän tärkeimmistä kauppapaikoista. Sosialismin aikana kaupunkiin siirrettiin paljon teollisuutta, oppilaitoksia yms. 1930-luvulla rakennettiin suuria konepaja- ja metallialan yrityksiä, esimerkiksi Gorkin autotehdas. Avattiin Kanavinskytien silta Oka-joen ylitse sekä Volgan yli Borskyn rautatiesilta, joka yhdisti kaupungin Uralille ja Siperiaan. Kaupungissa valmistettiin isänmaallisen sodan aikana suurin osa Neuvostoliiton sotatarvikkeista. Tykistöaseistusta kaupungissa tuotettiin enemmän kuin Saksassa. Autotehtaalla oli äärettömän suuri merkitys. Kaupungissa toimi lentokonetehdas nro. 21 sekä Moskovasta evakuoitu lentokonetehdas. Sotilaallisen merkityksensä vuoksi kaupunki joutui useasti hitleriläisten lentoaseen pommitusten kohteeksi ja onnistuivat aiheuttamaan isoja vahinkoja. Vuosina 1941–1942 kaupungin ympärille rakennettiin puolustuslinja, jonka kokonaispituus oli 1000 km.

Sodan jälkeen kaupunki on monin tavoin kehittynyt ja siellä toimii runsaasti teollisuutta ja elinkeinoelämää. Tänään siellä toimii noin 200 suurta teollisuuslaitosta. Vuonna 1991 se nimitettiin jälleen Nižni Novgorodiksi, avattiin uudelleen ulkomaalaisille turisteille ja messut aloittivat toimintansa uudelleen. 2000-luvun puolella kansainvälinen lentokenttä uudistettiin. Ohikulkutie Moskova-Kazan moottoritie 47 rakennettiin loppuun. Vuonna 2016 Putin avasi uuden sotatarvikkeita valmistavan tehtaan. Kaupungissa toimii metroliikenne ja asemia tällä hetkellä on 15.

Joulukuusi- ja joulukoriste paja

Useasti meillä Suomessa neuvostoaikaan sanottiin, että joulun vietto Neuvostoliitossa oli kiellettyä. Tutustuminen Nižni Novgorodiin kuitenkin soi meille mahdollisuuden nähdä, miten toimii joulukuusen koristeita valmistava laitos. Laitoksen opas Veronika kertoi meille, että täällä suunnitellaan ja valmistetaan koristeita ja tuotteita jo ensi jouluksi. 1800 luvulle saakka oli aikoja, että joulukuusi oli kielletty, mutta kuusi kuitenkin palasi koteihin 1850-luvulta. Joulukoristeiden materiaalit olivat eri aikoina erilaisia mm. kartonki, puuvilla, ohut paperi jne. Tällä laitoksella tapaamme joulupukin ja myös tontut.

Cheboksaryn jokisatamassa meidät otti vastaan paikallinen kansantanssiryhmä esityksellä, joka veti mukaan vieraatkin.

Panoraama kaakon suunnalta luoteeseen C Keltainen kirkkorakennus on ruhtinas Aleks kauempana Nizni Novgorodin stadion. Silla Etualalla Okan ylittävä Kanavinsky-tien silt vän ei ole joen ranta, vaan joen virtaaman s

Tämä laitos on erikoistunut mm. lasista valmistettujen koristeiden valmistamiseen ja suunnitteluun, joskin valmistetaan muunkinlaisia koristeita. Nousimme laitoksen toiseen kerrokseen, jossa sijaitsevat tuotanto- ja suunnittelutilat, sekä taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja työntekijöiden työhuoneet. Lasinpuhallukseen perustuvaa menetelmää on kehitetty täällä vuodesta 1936 saakka. Saimme seurata lasinpuhallusvaiheen, jossa lasiaihiosta puhallettiin ja muotoiltiin muotin ja veden avulla oikean muotoinen koriste aihio. Tämän jälkeen seurasimme, miten taiteilijat maalasivat lasipinnoille kuviot. Maalauksessa toteutettiin täällä kehitettyä akvarellitekniikkaa. Isännät järjestivät meille tilaisuuden kokeilla käytännössä lasiaihioiden muotoiseksi tehdyillä muovipalloilla. Totesimme, että vuosien harjoittelun jälkeen se saattaisi joiltakin meistä onnistuakin.

Tšuvassian tasavallassa ja Cheboksaryssa

Jokiristeilijämme lähti Nižni Novgorodista yötä vasten purjehtimaan kohti Tšuvassian tasavaltaa ja sen pääkaupunkia Cheboksarya. Jälleen aamulla 31.8.-23 heräsimme keskellä aavaa "meren selkää". Olimme Cheboksaryn tekojärvellä. Paikallisilta oppailta saimme kuulla, että Ckeboksaryn vesivoimala valmistui v. 1982. Tekojärven veden korkeudeksi suunniteltiin 68 m, mutta alueiden asukkaiden vastustuksen vuoksi vedenkorkeudeksi tuli 63 m. Voimala sijaitsee Cheboksarysta

Erikoinen kokemus Nižni Novgorodissa oli t ja kehitettiin jouluun liittyviä koristeita. Se tuvien koristeiden valmistusta ja maalaust

jään-antoisa jokiristeily Volgalla (2)

Kuva: Heikki Männikkö

Oka joen yli. Oikealla ylhäällä näkyy Volga. santeri Nevskin katedraali. Siitä vasemmalle asta oikealle "markkinatalo" t. "Messuhalli". a. Vihreä metsä, johon silta näyttää päättysuuntainen saari Grebnevskie Sandsin saari

Kuva: Heikki Männikkö

Tetjushin kaupungin asukkaat ottivat meidät vastaan kansantanssiesityksillä jokisatamassa. Sieltä siirryimme kaupunkiin muinaisen linnoituksen paikalle rakennettuun ulkomuseoon, jossa esitykset jatkuivat. Täältä näköalat olivat samat, kuin muinaisen linnoituksen vahtisotilailla. Siitä siirryimme läheiseen kotiseutumuseoon tutustumaan Tetjushin ja Tatarstanin menneisyyteen ja myös nykypäivään.

Kuva: Heikki Männikkö

Tetjushissa on aina yksi peruselinkeino ollut kalastus. Kotiseutumuseo esittelee paljon kalastukseen liittyvää. Sanottiin, että kaikki oppivat jo viiden vuoden iässä kutomaan ja paikkaamaan verkkoja. Kuvassa kotiseutumuseon vieressä vuoden 1921 jättiläissampi (beluga).

noin 5 km Volgan alajuoksun suuntaan kehittyneessä Novotseboksarskyn kaupungissa.

Meillä suomalaisilla saattaa olla eräänlainen sukuyhteys Tšuvasseihin. Historioitsijat väittävät perustellusti, että alueella asui vielä 1000-luvulla suomalais-ugrilaisia kansoja mm. mareja ja mordvalaisia. Ne kuitenkin sulautuivat 600–700 luvuilla kaakon suunnasta siirtyneiden turkkilaistataarilaisten heimojen kanssa ja muodostui tšuvassin kansa.

Jokisatamassa kansallispukuihin sonnustautunut kansantanssi- ja kulttuuriryhmä otti ryhmämme vastaan perinteisten vastaanottoseremonian mukaisesti soiton ja laulun kera. Heti sataman vieressä opas esitteli meille satamasta avautuvaa kaupunkia. Cheboksaryssa on tänään 506000 asukasta ja koko Tšuvassien tasavallassa 1,18 miljoonaa. Heti sataman läheisyydessä sijaitsee Punainen Tori, jonka reunalla sijaitsee varakkaan kauppiaan talosta muodostettu kansallismuseo, sekä 1960-luvulla rakennettu draamateatteri. Torilla sijaitsee maailmanpyörä, jonka takana vasemmalla aukio, jossa sijaitsee 46 metriä korkea "Suojeleva äiti". Äiti tšuvassien maassa on ollut aina koko perheen pää ja nainen on ollut pyhä.

Cheboksary oli monessa mielessä edistyksellinen kaupunki, jossa kunnioitettiin järjestystä ja totuudenmukaista historiaa. Sosialismin perintöä ei ollut unohdettu. Kantakaupungista jokisataman läheisyydestä löytyivät mm. Leningradin-, Leninin-, Karl Marxin-, Dzeržinskin-, Majakovskin-, Kalininin- ja Pioneerien kadut. Kaupungissa oli myös selkeästi laitettu Kalininin- ja Marxin kadun kulmaan esille toisessa maailmansodassa saadun voiton symboli Z, joka tulee iskulauseesta "voiton puolesta" (Za popedu).

Oppaan mukaan Tšuvassiassa löytyy ainakin kaksi hyvin merkittävää asiaa nimittäin Tšuvassian limppu ja -olut. Tasavallassa sanotaankin Tšuvassian olevan ikimuistoisista ajoista korkeamman panimokulttuurin olutmaa. Venäjällä olutta merkitsevä sana piva tulee sanasta juoda. Niinpä isännät ohjasivat meidät Punaisen torin läheisyydessä sijaitsevaan v. 2008 joulukuussa avattuun olutmuseoon. Museossa kerrotaan maailman ja tasavallan oluen historia. Tällaisia museoita maailmassa on vain kaksi, yksi on Puolassa ja toinen täällä Cheboksaryssa.

Sumerin kansat Mesopotamiassa valmistivat olutta jo 9000 vuotta sitten villivehnästä ja ohrasta. Museossa oli esillä pieni erä kivettyneitä 5000 vuotta vanhoja oluen valmistukseen tarkoitettuja jyviä. Alkuaikoina olut oli osa ravintoa, jossa oli n. 4 % alkoholia. Egypti osti esihistoriallisena aikana olutta Mesopotamiasta, mutta alkoi myöhemmin valmistaa sitä omassa maassaan. Alkuperäinen aito olut on pilaantuva tuote eikä kestä käyttökelpoisena pitkiä aikoja. Humala lisää oluen säilyvyyttä jopa kuukauteen. Sitä opittiin käyttämään noin v. 900. Herttua Wilhelm IV kirjoitti v. 1516 oluen valmistuksen puhtaussäännöt ja oluen puhtauteen liittyen 1540 tuli sääntö, että oluttuopissa tulee olla kansi. Laajasti on hyväksytty sääntö, että aidossa oluessa saa olla vain vettä, humalaa, mallasta ja hiivaa. Tšuvassiassa tuotetaankin 90 % Venäjällä käytetystä humalasta. Humalan merkitys Tšuvassialle on niin suuri, että myös Katariina suuren antamaan Cheboksaryn vaakunaan kuvattiin viiden joutsenen ja perustamisvuoden (1469) ohella humala.

Tšuvassian kansallisjuoma on maailman paras olut. Luonnollista olikin, että loppuajan museossa paneuduimme perinteisten tapojen mukaisin seremonioin maistelemaan paikallista olutta. Opas selvitti myös miten olutta on kotitalouksissa valmistettu ja nautittu. Suomalaisen korvaan oluen valmistus tapahtui aika pitkälti samojen periaatteiden mukaisesti kuin meillä sahdin valmistus Hämeessä.

Matkalla Tetjushiin, Kuibyshevin tekojärvi ja Zhigulin meri

Aamulla 1.9.2023 lähestymme määränpäätämme Tetjushia, mutta olemme edelleen aavalla "meren selällä", Kuibysevin (nyk. Samara) merellä. Voimala, jota tämä meri ruokkii, on Zhigulin vesivoimala, joka sijaitsee tästä eteenpäin vielä runsaat 200 km ohi Uljanovskin Togliattiin, jota vastapäätä Volgan oikealla rannalla sijaitsee Zhigulevskin kaupunki. Tätä vesivarastoa kutsutaankin Venäjällä usein Zhigulin mereksi. Muistamme, että v. 1970 Neuvostoliitto osti Italiasta autotehtaan, joka pystytettiin Togliattiin. Tämä auto, jota tehtiin vientiin, sai nimen Lada. Kotimarkkinoilla se oli VAZ-Zhiguli, jonka takia kansa nimesi patojärven Zhigulin mereksi.

Tutustuimme Tetjushiin

Tetjushi sijaitsee Tararstanin tasavallassa ja on perustettu (v. 1578). Täälläkin v. 1781 Katariina II antoi Tetjushinille kaupunkioikeudet ja vaakunan. Tetjushi on vanha kaupunki ja sillä on rikas historia. Useiden muiden Venäjän kaupunkien tapaan täälläkin mahtihenkilöitä olivat aluksi kauppiaat, jotka tulojen perusteella jaettiin kolmeen ryhmään. Täällä tehdään koko ajan arkeologisia kaivauksia, joiden perusteella tiedetään, että alueella on asuttu jo varsin pitkään. On löydetty koruissa käytettäviä Syyriasta ja Egyptistä tuotuja helmiä ja myös pronssiesineitä. Lisäksi tiedetään, että alueella on sijainnut linnoitus/linnake tataarien ja mongolien hyökkäysten varalta. Vuonna 1361 mongolit tuhosivat kaupungin. Kaivauksissa on löydetty nuolissa tarvittavia luisia kärkiä. Iivana Julman aikana tämä alue oli vartiolinjana ja kaupungilla oli linnoituksen asema. Jo ennen ajanlaskun alkua mestarit tekivät täällä pronssitöitä. Täällä on löydetty pajavälineistöä, muotteja ja ulkomailta tuotua keramiikkaa. Jo silloin Volga on ollut merkittävä ja tunnettu kauppareitti.

Tetjushin kotiseutumuseo

Kotiseutumuseo avattiin täällä11.7.1920 103 v. sitten. Vuonna 1919 paikallislehdet pyysivät asukkaita toimittamaan museolle vanhoja esineitään. Museossa olikin mittava kokoelma paikkakunnan historiaa esihistorialliselta ajalta saakka. Siellä oli esillä esineistöä kaupungin linnoituksen ajalta sekä mongolien hyökkäykseen liitettyjä löydöksiä. On löydetty jääkauden ajalta mammutin ja villihärän luita, jotka jääkauden metsästäjät 30000–40000 vuotta sitten saivat saaliikseen. Kaupunki kävi vuosisatoja sitten ahkerasti kauppaa. Jokaisella kauppiaalla oli oma laituri. Kaupungissa oli pitkään seitsemän (7) laituria. Oppaan mukaan päivittäin kaupungissa kävi jopa 40 alusta, jotka purettiin ja lastattiin. Vuosittain laiturien kautta kuljetettiin 11000 tonnia viljaa sekä paljon kalaa. Kala osattiin säilyttää syvässä kuopassa laittamalla sinne olkia ja jäätä sekä kerroksittain suolaa ja kalaa.

Elinkeinot

Alueen asukkaat ovat vuosisatojen ajan saaneet toimeentulonsa maanviljelyksellä, kaupalla ja kalastuksella. Kalastus olikin hyvin esillä täällä museossa. Tetjushinin alueella kehitettiin monia erilaisia kalakeittoja ja kalaruokia. Lapset opetettiin jo 5-vuotiaina kutomaan verkkoja. Kaikki kalastuksen harrastajat mm. Suomessa tietävät Sammen kasvavan runsaasti yli tonnin painoiseksi. Vuonna 1921 täällä Tetjushinissa kaksi kalastajaa laittoivat verkot illalla jään alle. Saalista he eivät aamulla kyenneet kahdestaan nostamaan avannosta ylös. Apuvoimiksi saatiin 20 miestä ja kaksi hevosta, joiden yhteisvoimin saalis saatiin jäälle. Kitasampi (Beluga) Painoi 960 kg ja kalan pituus oli 5,2 metriä.

Bolgar, Venäjän Mekka pohjoisen ja etelän välissä

Tetjushista lähdettyämme purjehdimme saman iltapäivän aikana Volgan vasemmalla (vastakkaisella) rannalla sijaitsevaan muinaisen Bolgarin kaupunkiin.

Opas selvitti Bolgarin menneisyyttä ja nykypäivää. Volgan keskijuoksulle vahvistui vuosina 900–1200 valtio Volgan Bolgaria. Sen väestö puhui läheistä turkinsukuista kieltä. Idästä bolgaarit alkoivat siirtyä Volgan rannoille 600-luvun puolivälissä. Sinne alkoi muodostua 800-luvun jälkeen linnoitettuja asutuskeskuksia. Toinen osa tätä väestöä siirtyi Kaakkois-Eurooppaan ja heistä muodostui myöhemmin Bulgarian valtio. Tämä bolgaarien kansainvaellus tapahtui samaan aikaan hunnien vaelluksen kanssa. Volgan Bolgaria, jonka pääkaupungiksi muodostui Bolgar, sijaitsi suunnilleen nykyisen Tatarstanin alueella. Bolgarin kaupungin paikka valittiin tarkasti. Se sijaitsee korkealla joen töyräällä, josta oli hyvä näkyvyys ympäristöön ja siksi helppo tark-

Jatkuu sivulla 12

Kuva: Heikki Männikkö

utustuminen laitokseen, jossa valmistettiin urasimme lasinpuhallustekniikkaan perusa, jota saatoimme itsekin kokeilla.

Kuva: Heikki Männikkö

"Kulttuuriperintö" projektin puitteissa vuodesta 2010 lähtien Bolgaria on kunnostettu. Etualalla on Koraanin museo, joka rakennettiin Bolgarin islamilaisen uskon omaksumisen kunniaksi. Täällä 1200 luvulta linnoituksen perustukset ovat säilyneet. Sinne rakennettiin 1600-luvulla Ortodoksinen katedraali. Tämä kuten lukuisia islamilaisia kohteita (mm. suuri minareetti) on nyt entisöity.

Kuva: Heikki Männikkö

Tämä ns. "Valkoinen moskeija" rakennettiin v. 2012 myös Bolgarin islamilaisuuden omaksumisen muistoksi. Täällä toimii myös islamilaisuuden oppilaitos (madrasa). Alueelle on myös rakennettu majoitustiloja niille islamijaisille viranhaltijoille ja johtajille, jotka eri puolilta maailmaa käyvät täällä opistelemassa.

Palestiinan tukimielenosoitus keräsi 3000 protestoijaa

Maailmalla on protestoitu tiuhaan Gazan tilanteen vuoksi, ja mielenosoituksia on nähty viime aikoina myös monessa suomalaisessa kaupungissa. Lauantaina 11. marraskuuta Helsingin keskustassa järjestettyyn mielenosoitukseen osallistui poliisin ja Amnestyn arvioiden mukaan noin 3 000 ihmistä.

Kuva: Cilla Maria

Kulkue kokoontui Rautatientorille ja siirtyi sitten Eduskuntatalolle.

Mielenosoitus alkoi Rautatientorilta, jossa kuultiin Suomen Palestiina-verkoston puheenjohtaja Noora Dadun alustus. Puheiden jälkeen tuhatpäinen kulkue soljui pitkänä jonona Aleksanterinkatua ja Mannerheimintietä pitkin kohti Eduskuntataloa. Palestiinan liput liehuivat korkealla, ja kulkuetta rytmittivät tulitaukoa ja kansanmurhan lopettamista vaatineet iskulauseet.

Puheissa kuului epäusko ja taistelutahto

Eduskuntatalolla kuultiin musiikkiesityksiä ja ääneen pääsivät muun muassa Mirsal ry:n projektikoordinaattori Shareef Askar, Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan yhdenvertaisuus- ja kansainvälisyysvaltuutettu Eugenie Touma van der Meulen ja kolttasaamelainen kulttuurialan ammattilainen ja aktiivisesti saamelaisten oikeuksia puolustava Pauliina Feodoroff.

Puheissa kuvailtiin Suomen ja koko muun maailman hampaattomuutta vaatia Gazan humanitaarisen kriisin lopettamista sekä kritisoitiin Suomen valtion harjoitettamaa asekauppaa Israelin kanssa. Yleisöjoukossa hurrattiin, kun kovaäänisessä mainittiin aiemmin tällä viikolla Eduskuntatalon lehtereille päässeet Palestiinan tukijoukot, jotka keskeyttivät eduskunnan täysistunnon. Yleisössä myös hiljennyttiin, kun puhujat kuvailivat elämää sorron alla.

Kuva: Cilla Maria

Suomen Palestiina-verkoston puheenjohtaja Noora Dadu piti pitkän alustuksen Gazan tilanteesta ja mielenosoituksen tarpeellisuudesta.

Lisäksi puheenvuoroissa äänensä saivat kuuluville XXA-ihmiset eli he, joilla ei ole minkään maan myöntämää kansalaisuutta. Moni palestiinalainen kuuluu tähän ihmisryhmään.

Järjestökentällä peiliin katsomisen paikka

Banderolleissa näkyi jonkin verran opiskelijajärjestöjen, sosiaalityöntekijöiden sekä ihmisoikeus- ja ympäristöaktivistien kannanottoja, mutta esimerkiksi poliittisista puolueista silmään osui ainoastaan SKP:n Helsingin piirijärjestön lippu.

Kuva: Cilla Maria

Suurmielenosoituksen nimellä kulkeneen protestin takana olivat ihmisoikeusjärjestöt ICAHD Finland, Rauhanpuolustajat ja Sumud – Suomen Palestiina-verkosto. Sosiaalisessa mediassa tapahtumaan kutsuttiin erityisesti suomalaisia organisaatioita. Järjestöt kuitenkin loistivat poissaolollaan.

Ennen mielenosoitusta sosiaalisen median käyttäjät pyysivät aktiivisesti eri alojen ammattiliittoja, poliittisia puolueita, lasten oikeuksia ajavia järjestöjä ja muita aiemmin näkyvillä olleita isoja organisaatioita osallistumaan tapahtumaan, mutta suurin osa järjestöistä jätti reagoimatta.

Sanotaan, että hiljaisuuskin on kannanotto. Se tuli selväksi myös silloin, kun Suomi äänesti tyhjää Gazan tulitaukoa koskeneessa äänestyksessä.

Näyttääkin pahasti siltä, että monen järjestön korupuheet paljastuvat pelkäksi sanahelinäksi siinä vaiheessa, kun asioille pitäisi oikeasti tehdä jotain ja olisi aika nousta seisomaan omalla naamalla. Tuntuu uskomattomalta, että jälleen kerran vastuun kantaminen ja oikeudenmukaisuuden puolesta taisteleminen kaatuu tavallisten kansalaisten harteille. Meillä on päättäjille ja hiljaisille järjestöille vain yksi sana: hävetkää.

Cilla Maria
12.11.2023

Kuva: Cilla Maria

Luontoliitto oli yksi harvoista järjestöistä, jotka edustivat Palestiinan tukena.

Kuva: Cilla Maria

Paikalla oli poliisin ja Amnestyn arvion mukaan 3 000 ihmistä.

Kuva: Cilla Maria

Mielenosoituksessa vaadittiin välitöntä tulitaukoa sekä Gazan pommitusten ja palestiinalaisten kansanmurhan lopettamista.

Tutustuminen historialliseen venäjään- antoisa jokiristeily Volgalla...

Jatkoa sivulta 11

kailla aluetta. Kaupunki sijaitsi Kama joen suulla, joten se oli lähes ainoa paikka Volgan varrella, josta oli kauppayhteys syvälle itään ja samalla Volgaa seuraten etelään ja Arabiaan. Muodostui varhainen kauppapaikka, jonka kautta myös Venäjältä käytiin kauppaa idän suuntaan. Tämä Volgan Bolgaria oli voimakas valtio, joka omaksui islamilaisen kulttuurin 900-luvun alkuvuosina. Tuolloin myös maassa alkoivat kehittyä kirjoitustaito, monet ammatit ja käytiin kauppaa Eurooppaan, itään ja jopa Arabiaan.

Mongolit valloittivat Volgan Bolgarian ja sen pääkaupungin v. 1236. Tämän jälkeen alue kuului osana Mongolien Kultaiseen Ordaan. Mongolit kääntyivät myös Islamiin Kultaisen Ordan Uzbek Khanin aikana 1300-luvun alkuvuosina. Sen jälkeen Volgan Bolgarian vanha pääkaupunki otettiin uudelleen käyttöön Kultaisen Ordan provinssin pääkaupungiksi. Silloin myös Bolgarin asema vahvistui. Rakennettiin mm. islamilaisen tyylin mukainen linnoitus, kivirakennuksia ja asutusta. Mutta tässä vaiheessa Venäjän ruhtinaat keräsivät voimia mongolivallan torjumiseksi ja tuhosivat Bolgarin v. 1431. Tämän jälkeen Bolgarin asema heikentyi ja islamilaisen valtakoneiston painopiste siirtyi pohjoisemmaksi. Silloin keskisen Volgan alueelle Bolgarista muodostettiin Kazanin kaanikunta.

Bolgarin uusi tuleminen

Vahvistuvan Venäjän ruhtinaat kävivät taistelua mongolien valloituksia vastaan. Iivana Julman joukot valloittivat Kazanin kaanikunnan v. 1552 sekä Astrahanin kaanikunnan v. 1556 ja liittivät nämä alueet Venäjään. Nyt koko Volgan alue kuului Venäjälle. Bolgarian aluetta kutsuttiin tämän jälkeisinä vuosina Venäjän maantieteessä Spasskin piiriksi ja Bolgaria oli Spassk. Siellä oli v. 1856 vain yksi kirkko, viisi kauppaa ja 250 taloa. Vuonna 1935 Spasskin alueen piirikeskus, joka sijaitsi noin 20 km muinasesta Bolgarista luoteeseen Volgan rannalla nimettiin Kuibyseviksi. Volgan vesivoimalaitos rakennettiin 1950 luvulla ja Kuibysev siirrettiin syntyneen Samaran tekojärven tieltä muinaisen Bolgarin kylän naapuriin (1953–1957). Asutukset sulautuivat nopeasti toisiinsa. Vuonna 1991 kaupunki nimitettiin uudelleen Bolgariksi. Vuonna 2010 aloitettiin Tatarstanin ensimmäisen presidentin M. Sh. Shaimievin aloitteesta projekti ”Kulttuuriperintö” kaupungin entisöimiseksi.

Islamin keskus Venäjällä

Kultaisen Ordan aikana alue oli kaanikunnan keskus ja tänään alueesta on entisöity Islamilaisuuden keskus, jonne osa islamilaisista suorittaa pyhiinvaellusmatkan. Alue on arkkitehtoninen nähtävyys ja maailmanperintökohde ja merkittävä historiallinen tutustumiskohde

Toimitti:
Heikki Männikkö/KÄ

-osa 3 , Kazan, seuraavassa numerossa 1/2024

Kuva: Heikki Männikkö

Bolgarin jokisatama oli uusittu siten, että terminaali oli yhdistetty Bulgarian sivilisaation museoon. Viisikerroksisen museon kautta siirryttiin ylös kaupunkiin ja samalla kerroksittain seurattiin museon näyttelyitä.

Kuva: Heikki Männikkö

Kansallispukuiset emännät järjestivät meille bolgarilaisen teehetken.

Naapuriseuran pikkujoulussa osallistujilla riitti keskusteltavaa

Naapuriseuran pikkujoulujuhla 9.12. 2023 oli monelle hyvin odotettu tapahtuma, jossa keskusteltiin ja vaihdettiin mielipiteitä. Tilaisuudessa juhlapuheen piti Venäjän suurlähettiläs *Pavel Kuznetsov.* Edellisen tapaamisemme jälkeen Etelä-Afrikassa on pidetty BRICS-kokous. Venäjä odottaa paljon yhteistyöstä BRICS-maiden kanssa, jotka ovat yhdessä haastamassa vihamieliseksi kokemaansa kollektiivista länttä. Kuznetsov muistutti, että länsi on se, joka haluaa Ukrainan kriisin jatkuvan– ei Venäjä. Britit sabotoivat keväällä 2022 Ukrainan ja Venäjän välisen rauhansopimuksen lavastamalla Butchan joukkomurhan oikeuttaakseen sodan jatkamisen.

Kuznetsov totesi heti suoraan, että Suomen ja Venäjän valtioiden väliset suhteet ovat täysin tuhoutuneita. Suhteiden jatko riippuu Suomesta, jonka on tehtävä aloite, jos suhteita halutaan parantaa. Hän mainitsi kaasuputket ja erilaiset kaapelit, jotka ovat yhteisiä murheita. Niihin voisi Kuznetsovin mielestä etsiä rakentavampaa lähestymistä, kuin suomalaisten pakonomainen yritys löytää syyllinen Venäjästä.

Rajaongelmista oli Kuznetsovin mielestä annettu Suomelle varoitus. Kun Venäjä osaltaan lopetti rajayhteistyösopimuksen Suomen kanssa, Suomen olisi pitänyt ymmärtää, mitä se tarkoittaa venäläisten rajaviranomaisten velvollisuuksiin. Maailmalla levisi nopeasti turvapaikan hakijoita salakuljettavien verkostoissa tieto Suomen rajan muuttuneista olosuhteista.

Yleisöllä oli runsaasti kysymyksiä suurlähettiläälle. Baltian maiden, Puolan, Tanskan ja Ruotsin suunnitelmia sulkea Suomenlahti, Kuznetsov piti epätodennäköisenä, mutta totesi, että sen toteuttamisen seurauksena olisi kolmannen maailmansodan uhka. Hän myös lisäsi, että Venäjä ei hysterisoi Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusyhteistyösopimuksen eli DCA:n takia. Jos Amerikka sijoittaa ohjuksia ja joukkoja Venäjän rajan läheisyyteen, Venäjä tekee vastavuoroiset siirrot", Kuznetsov sanoi.

Kuva: Heikki Männikkö

Naapuriseuran puheenjohtaja Mauno Saari ja Venäjän Federaation Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov. Taustalla teos Hiljainen kansa

Pavel Kuznetsov: Venäjän ja Suomen suhteita ei enää ole

Venäjän Federaation Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov valotti Venäjän kantaa ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin Naapuriseuran jäsentilaisuudessa 9.12.2023 Helsingissä. Julkaisemme puheen keskeiset osat. Pavel Kuznetsov kuvaa Suomen ja Venäjän suhteiden tilaa lyhyesti sanoen, että niitä ei ole. "Suhteet on täysin tuhottu entisten suomalaisten ystäviemme aloitteesta. Nyt Suomi on Venäjälle epäystävällinen valtio", Kuznetsov sanoo.

Itärajan ongelmat

Huomion kohteena olevasta Suomen itärajan tilanteesta Kuznetsovilla oli selkeä näkemys: "Suomalaiset tiedotusvälineet, asiantuntijat ja myös poliitikot väittävät, että kyseessä on Venäjän viranomaisten välineellistämä tarkoitushakuinen hybridioperaatio Suomea vastaan. Maidemme rajavartiolaitosten välillä on aina ollut hyvin rakentavaa yhteistyötä. Viimeisen puolentoista vuoden aikana Suomen rajavartijat ovat kuitenkin ymmärrettävästi noudattaneet Suomen johdon yleistä linjaa eli katkaista kaikki yhteydet Venäjään.

Suomen rajavartiolaitos on supistanut yhteistyötä venäläisten kumppaneiden kanssa, lähinnä keskinäisen tiedonvaihdon osalta. Jo tämän vuoden elokuussa Venäjän rajavartiolaitos varoitti suomalaisia siitä, että jos tilanne ei muutu, siirrymme myös rajasopimusten muodolliseen noudattamiseen. Suomen puolelta tähän varoitukseen ei tullut yhtään mitään vastausta. Lopulta Internet alkoi toimia. Kansainvälinen siirtolaismafia käytti tilannetta hyväkseen, minkä seurauksena pakolaisten määrä Suomeen Venäjän alueen kautta kasvoi merkittävästi.

Tehdessään päätöksen sulkea Venäjän ja Suomen välinen raja kokonaan, kun muutamaa päivää aiemmin auki jääneiden raja-asemien kautta ei enää ollut tullut Suomeen käytännössä yhtään turvapaikanhakijaa, Suomen hallitus viittasi salaisiin tiedustelutietoihin, joita ei saa julkistaa suurelle yleisölle. Venäjä on virallisesti pyytänyt Suomen rajavartiolaitokselta mahdollisia suomalaisten hallussa olevia tietoja Venäjän alueen kautta Suomeen suuntautuvien kolmansien maiden laittomien siirtolaisten järjestäjistä. Odotamme edelleen vastausta. Onneksi tänä päivänä kaikki viittaa siihen, että ensi viikolla raja avataan taas."

Ukrainassa ei nopeaa ratkaisua

Ukrainan tilanteeseen Kuznetsov ei odota nopeaa muutosta. Hänen mukaansa ei ole nähtävissä merkkejä siitä, että Kiovan hallitus olisi valmis siirtymään poliittiseen prosessiin.

"Ukrainan niin sanottu vastahyökkäys, johon länsi oli kohdistanut suuria toiveita, on epäonnistunut. Asiat Ukrainassa sekä niin sanotusti taistelukentällä että taloudessa eivät suju ukrainalaisten kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Näkymät Ukrainalle annettavan läntisen taloudellisen ja sotilaallisen avun lisäämisestä ovat epävarmemmat.

Ukrainan johdon ja sen länsimaisten isäntien taholta on jäljellä vain aggressiivinen retoriikka. Länsimaat eivät ole vieläkään luopuneet toivosta aiheuttaa Venäjälle strateginen tappio taistelukentällä. Viime aikoina olemme kuitenkin nähneet, että jotkut länsimaiset poliitikot ovat ilmaisseet epäilyksensä siitä, voidaanko tämä tavoite saavuttaa. Monet ovat alkaneet puhua mahdollisten neuvottelujen sekä poliittisten ja diplomaattisten keinojen toteutettavuudesta konfliktin ratkaisemiseksi.

Olemme aina sanoneet, että olemme valmiita neuvotteluihin. Lisäksi haluan muistuttaa siitä, että jo viime vuoden maaliskuun lopussa Istanbulissa päästiin sopimukseen useiden neuvottelukierrosten jälkeen. Tämän vahvisti hiljattain neuvotteluihin silloin osallistunut Ukrainan parlamentin jäsen **Arahamija**, joka johtaa nyt **Zelenskin** puolueen parlamenttiryhmää.

Hän totesi äsken antamassaan haastattelussa, että ukrainalaiset olivat silloin Istanbulissa valmiita allekirjoittamaan keskenämme sovitun asiakirjan. Lisäksi hän vahvisti, että kyseisessä asiakirjassa oli monta Ukrainan osapuolelle edullistakin kohtaa. Mutta Britannian pääministeri **Boris Johnson** kiirehti Kiovaan väliin ja sanoi: "Ei tätä allekirjoiteta, soditaan vaan lisää."

Butshan "verilöyly"

"Samaan aikaan huhtikuun alussa oli keksitty ja lavastettu siviilien murhia Butshan kaupungissa lähellä Kiovaa. Tämä oli myös yksi tekosyy, jolla ukrainalaiset kieltäytyivät allekirjoittamasta sopimusta sotatoimien lopettamisesta. Muistutan, että 4. huhtikuuta, kaksi päivää venäläisten sotilaiden lähdettyä Butshasta, Britannian televisiossa näytettiin ruumiita kaupungin keskuskadulla. Silloin uutisoitiin, että "venäläiset olisivat teurastaneet siviilejä.

Puolitoista vuotta on kulunut. Mitään tästä ei tutkittu eikä aiota tutkia. Olemme toistuvasti esittäneet kysymyksen, myös YK:ssa, voisimmeko saada edes luettelon niiden ihmisten nimistä, joiden kuolemaan muka kidutettuja ruumiita näyteltiin Butshassa? Vastauksena on ollut hiljaisuus."

Kiova ei valmis neuvottelupöytään

"Yleisesti ottaen emme ole tähän mennessä nähneet mitään signaaleja Kiovasta tai sen isänniltä, että he olisivat valmiita siirtymään poliittiseen prosessiin. Lisäksi puolitoista vuotta sitten Zelenski allekirjoitti erityisasetuksen, jolla kiellettiin kaikki neuvottelut Putinin hallituksen kanssa. Ukrainassa rauhasta neuvotteleminen on nyt rikos. Tätä asetusta ei aiota kumota. Poliittisen prosessin aloittamiseen tarvitaan aina kaksi kuten tangossakin. Ja tänään vastapuolen kaverit eivät tanssi tangoa vaan, kuten ulkoministerimme **Lavrov** sanoi, breikkiä. Ja breikissä on tietävästi pakko sooloilla.

Kuva: Heikki Männikkö

Yleisö kuunteli tarkkaavaisena suurlähettilään puhetta. Kaikki olivat tulleet kuulemaan uutisia, joita ei Mediapoolimme julkaise.

Mutta vaikka Kiova ja länsi olisivat jonain päivänä valmiita neuvotteluihin, en tiedä, miten tällainen onnistuu niiltä, jotka ovat osoittaneet täydellisen kyvyttömyytensä pitämään kiinni sopimuksista. Viittaan Minskin sopimuksiin, jotka allekirjoitettiin neljän valtion johtajien tasolla, jotka YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi ja jotka todella antoivat meille mahdollisuuden ratkaista Ukrainan tilanne rauhanomaisesti.

Kuuden tai seitsemän vuoden ajan yritimme ainakin aloittaa prosessin Minskin sopimusten täyttämiseksi. Ja vasta viime vuonna sekä Zelenski että Saksan ja Ranskan entiset johtajat myönsivät julkisesti, ettei kenelläkään heistä ollut alusta alkaen aikomustakaan panna Minskin sopimuksia täytäntöön. He tarvitsivat niitä vain viivyttääkseen aikaa sekä aseistaakseen ja kouluttaakseen Ukrainan asevoimia."

Kuinka kauan länsi on valmis taistelemaan?

"Kaikkia kiinnostaa kysymys: mitä tapahtuu seuraavaksi? Katsotaan, kuinka kauan länsi on valmis taistelemaan Venäjää vastaan Ukrainan alueella ukrainalaisten käsin ja suurin ukrainalaisuhrein.

Olemme puolestamme päättäväisiä. Ukrainassa meneillään olevan erityisen sotilasoperaation tavoitteet saavutetaan. Tärkein niistä on Venäjän turvallisuuden varmistaminen. Suurin vaara meille on Naton laajentuminen itään. Ja yleensä Ukrainan nykytilanteen tärkein, perimmäinen syy on Naton hillitön lähestyminen Venäjän rajoja.

Lainaisin tässä yhteydessä Ranskan entistä presidenttiä *Mitterrandia*. Mitterrand totesi vuonna 1994: "Venäläisille Naton laajentuminen merkitsee, eikä syyttä, että sotilaallinen raja lähestyy heidän valtakuntansa rajaa. Tämä on kiistatonta. Emmekä missään nimessä halua antaa sellaista vaikutelmaa, että etsimme konfliktia tai hajaannuksen aihetta Euroopassa, varsinkaan sellaista Venäjän kanssa, joka ei sitä ansaitse. Meidän on sitten hyvin vaikea estää Venäjää tuntemasta, että sitä ollaan saartamassa. On tärkeää antaa Venäjälle takeita, taata sopimus Venäjän ja länsimaiden välisestä tulevaisuudesta. Mikään ei voisi olla pahempaa kuin saada Venäjä tuntemaan, että luomme uudelleen blokkeja."

Tämä sanottiin vuonna 1994. Kukaan ei kuunnellut Mitterrandia silloin. Jonkin aikaa myöhemmin alkoi Naton määrätietoinen laajentuminen itään. Sen tuloksena meillä on Euroopassa nykyinen tilanne. Kuten Venäjällä sanotaan, "sitä niittää mitä kylvää".

Hybridisota ja talouspakotteet

Suurlähettiläs Kuznetsovin mukaan lännen Venäjälle julistamalla hybridisodalla ja talouspakotteilla ei ole Venäjään todellista vaikutusta: "Saavuttaakseen päätavoitteensa, joka on strategisen tappion aiheuttaminen Venäjälle taistelukentällä, länsi on myös käynnistänyt todellisen hybridisodan meitä vastaan.

Talouspakotteilla on oma osansa tässä sodassa. Tavoitteena on heikentää Venäjän taloutta ja sen seurauksena provosoida levottomuuksia ja kääntää kansaa hallitusta vastaan. Alusta alkaen oli selvää, että tästä politiikasta ei tulisi mitään. Venäjän talous on sopeutunut hyvin pakotteisiin.

Venäjän bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin kolme prosenttia tänä vuonna. Euroopan johtavissa maissa tämä indikaattori on nollassa tai jopa negatiivinen. Viimeisten puolentoista vuoden aikana varovaisten arvioiden mukaan eurooppalaiset yritykset ovat menettäneet pakotteiden takia jopa 250 miljardia euroa. Mikä on kolme kertaa Suomen vuosibudjetti. Se on iso menetys.

Samaan aikaan itse Yhdysvallat – eli pakotepolitiikan johtava aloittaja – voi hyvin. Pakottaessaan Euroopan unionin luopumaan kaikesta venäläisestä USA ostaa edelleen uraania ja muita niin sanottuja "kriittisiä" materiaaleja Venäjältä. Asiantuntija-arvion mukaan EU on viimeisten puolentoista vuoden aikana maksanut Venäjän vastaisten pakotteiden vuoksi 185 miljardia euroa liikaa pelkästään kaasutoimituksista. Kaasun tuonnin keskimääräiset kuukausittaiset kustannukset EU-maille ovat nousseet 250 prosenttia.

USA puolestaan tienasi tänä aikana 53 miljardia euroa lisää. Amerikan talouskasvu on nykyään kertaluokkaa suurempi kuin Euroopan. Energian hinnat ovat moninkertaisesti edullisemmat kuin Euroopassa. Eurooppalaiset yritykset alkavat siirtää tuotantoaan Yhdysvaltoihin. Olemme vakuuttuneita siitä, että nykyisen tilanteen taustalla on muun muassa Washingtonin tietoinen politiikka. Sillä Eurooppa on myös USA:n taloudellinen kilpailija, joka amerikkalaisille ei ole tarpeen".

Tämän sivun uutiset on koottu Naapuriseuran sivulta: https://naapuriseura.fi/

-Kuznetsovin puheenvuoron osa 2 seuraavassa numerossa KÄ 1/2024

Historiallisen materialismin perusteista (12)

Kansan äänen numerosta 5/19 lähtien olemme julkaisseet artikkelisarjaa, josta muodostuu pohja historiallisen materialismin opiskelun aineistoksi. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton, DSL:n, Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantai tiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyyksi, että meiltä puuttuu työväenliikkeen toiminnalle suuntaa luova yhtenäinen tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole yli 40 vuoteen päivitetty vastaamaan tieteen ja yhteiskuntakehityksen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitys olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle, kun kehitämme vaihtoehtoa nykyiselle imperialistiselle uusliberalismille.

Esityksessämme olemme nyt käsitelleet yhteiskuntakehityksen keskeisimpiä lainalaisuuksia ja niihin perustuen eri yhteiskuntataloudellisten muodostumien ilmenemistä historiassa, sekä erilaisten tekijöiden vaikutusta historiankulkuun. Oheisessa luvussa 12 käsittelemme uudempien yhteiskunnan ja ympäristön vuorovaikutukseen liittyvien tekijöiden vaikutusta historian kulkuun. Näistä kysymyksistä käytämme yhteistä nimittäjää Antroposeeni.

12. Antroposeenikauden haasteet ja kapitalismi.

Antroposeeni-kaudella tarkoitetaan maan historian nykyistä vaihetta, jolloin ihmisen toiminta muuttaa koko planeettaa ennennäkemättömällä ja vaarallisella tavalla. Keskeisimpinä planetaarisina muutoksina pidetään ilmastonmuutosta (erityisesti ilmakehän kohonneita CO2 ja CH4 pitoisuuksia), kuudetta sukupuuttoaaltoa sekä biogeokemiallisten kiertojen häiriintymistä.

Tiedemiehet ovat jakaneet maan 4,5 miljardin vuoden historian aikaväleihin, jotka vastaavat suuria muutoksia maapallon olosuhteissa ja elämänmuodoissa. Noin 2,5 miljoonaa vuotta sitten alkaneelle pleistoseenikaudelle on ominaista jääkaudet. Jäätiköt vetäytyivät lopulta noin 11 000 vuotta sitten ja alkoi ns. holoseenikausi, jolle on ominaista suhteellisen vakaa ja lämmin ilmasto. Holoseeniolosuhteet tekivät maatalouden mahdolliseksi, ja se puolestaan loi perustan ihmissivilisaatioiden nousulle ja leviämiselle. Holoseeniolosuhteiden tiedämme varmasti olevan yhteensopivia monimutkaisten ihmisyhteiskuntien kanssa.

Antroposeeni merkitsee tieteellisessä maailmankuvassa sekä määrällistä että laadullista eroa kaikkiin aikaisempiin geologisiin aikakausiin. Aiemmin miljoonien vuosien aikana tapahtuneita suuria geologisia aikakausia erottavan mittakaavan muutoksia tapahtuu nyt vuosikymmenissä tai korkeintaan vuosisadoissa ihmisen toiminnasta johtuen. Ihmisen merkitys maapallon olosuhteiden muuttumisessa on kasvanut räjähdysmäisesti 1950-luvulta lähtien.

Antroposeeni-käsite on lanseerattu uudelleen 2000-luvulla, mutta se on vanhempaa perua. Neuvostovenäläinen geologi AP Pavlov ehdotti vuonna 1922 uutta termiä "antropogeeninen järjestelmä" tai "antroposeeni", joka heijastaa tärkeintä tapahtumaa antropogeenisen järjestelmän (ajanjakson) orgaanisen maailman historiassa – ihmisten ja ihmisyhteiskunnan ilmestymistä ja kehitystä. Termi "antropogeeninen järjestelmä" hyväksyttiin käyttöön Neuvostoliitossa.

Materialistisen historiankäsityksen näkökulmasta luontosuhteen radikaali muutos liittyykin nykyihmisen astumiseen maan kamaralle. Arviolta 200 000 – 100 000 vuotta sitten ihmiset ottivat harppauksen eteenpäin kyvyssään käyttää maailman muokkaamisen välineitä ja välittää toisilleen ne tiedot ja taidot, jotka noiden välineiden käyttöön liittyivät. Vaikka tuotantovoimat olivatkin alkuvaiheessaan vaatimattomia, ne olivat riittäviä irrottamaan ihmisen aiemmista biologisista lokeroista ja tekivät ihmisestä ekologisesti dominoivan lajin, joka saattoi levittäytyä maapallolla sinne, minne halusi. Ihmisen luontodominanssi oli silti pitkään paikallista, ja luonnon kanssa elettiin suhteellisessa tasapainossa.

Tilanne alkoi muuttua radikaalisti teollisen vallankumouksen myötä, kun tuotantovoimien kehitys otti valtavan harppauksen eteenpäin ja ihminen alkoi kapitalistisen tuotannon myötä hyödyntää enenevässä mitassa tekniikkaa.

Hiilidioksidi avainasemassa

Tutkimusten ansiosta tiedämme, että ainakin 800 000 vuoden ajan ilmakehän hiilidioksidipitoisuus on vaihdellut tiukasti rajoitetulla alueella – ei koskaan alle 180 miljoonasosaa kylminä aikoina, ei koskaan yli 300 ppm lämpiminä aikoina. Hiilidioksidi on kiertänyt hyvin pitkiä aikoja ilmakehän ja valtamerten välillä pitäen maapallon lämpötilat yllättävän hyvin em. rajoissa. Nyt fossiilisten polttoaineiden palamisen seurauksena hiilidioksidipitoisuus on yli 400 ppm ja se kasvaa nopeasti. Ihmisen toiminta on katkaissut monimutkaisen luonnollisen syklin, jonka kehittyminen ja vakiintuminen kesti miljoonia vuosia. Tämä häiriö muuttaa planeetan tilaa nopeasti.

Kuva: Heikki Männikkö

Joukko ilmastoaktivisteja järjesti eduskuntatalon luona protestin29.8.2019 Amazonin sademetsän säilyttämisen puolesta. On hyvä, että käymme taistelua vähittäisistä korjauksista ilmaston puolesta. Tämä ei enää riitä. Ilmastonmuutos ja antroposeenin eteneminen on niin pitkällä, että tarvitaan asennoitumisen laadullinen muutos. On ymmärrettävä, että ekologinen vallankumous voi olla vain anti-imperialistinen kumous ja suuntautuminen sosialismiin

Uusimpien tutkimusten mukaan ilmasto on huomattavan herkkä varsin pienille ilmakehän ja valtamerten muutoksille. Sen sijaan, että se lämpenee tai jäähtyy vähitellen, se on pyrkinyt horjumaan tilasta toiseen pikemminkin vuosien tai vuosikymmenten kuin vuosituhansien aikana. Tämä on erityisen tärkeää nykyään, kun kasvihuonekaasupitoisuudet eivät ole vain korkeita, vaan ne kasvavat nopeammin kuin koskaan ennen. Tämä asettaa ilmastojärjestelmään ennennäkemättömän stressin, mikä lisää huomattavasti mahdollisuutta nopeaan ilmastonmuutokseen, suhteellisen nopeaan siirtymiseen täysin erilaiseen ilmastojärjestelmään. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että se, mitä me koemme nykyään äärimmäisinä, mutta harvinaisina lämpöaaltoina, voi tulla yleiseksi ilmiöksi.

Jos ylitämme tällaisen käännekohdan, ekosysteemeillä ei ole aikaa sopeutua, lajeilla ei ole aikaa kehittyä, eikä ihmisyhteisöillä ehkä ole aikaa sopeutua. Ilmaston käännekohtia on niiden luonteen vuoksi mahdotonta ennustaa: muutoksen nopeudesta riippuen emme ehkä edes tiedä, että olemme ohittaneet ratkaisevan pisteen vasta kuin reilusti tämän pisteen ohittamisen jälkeen. Tämä lisää kriisin kiireellisyyttä.

Fossiiliseen energiaan pohjautuva kapitalismi syntyi 1800-luvulla, kun tehtaat, rautatiet ja laivat alkoivat polttaa hiiltä massiivisesti. Taloudellinen ja sosiaalinen järjestelmä, jonka täytyy kasvaa tai kuolla, tuli riippuvaiseksi fossiilisesta hiilestä kasvattaakseen kasvuaan, ja siitä lähtien kapitalismin historiaa on leimannut sen jatkuvasti lisääntyvä hiilen, kaasun ja öljyn käyttö.

CFC-yhdisteiden esimerkki

Tiedemiehet ymmärsivät vahingossa 1970-luvulla, että jääkaapeissa, aerosolisuihkeissa ja muissa sovelluksissa käytetty oletetusti vaaraton synteettinen kaasu, kloorifluorihiilivety voi tuhota ilmakehän otsonia. CFC-yhdisteitä valmistaneet jättiläiskemianyhtiöt vastustivat kaikkia rajoituksia tai määräyksiä väittäen, ettei vahingosta ollut todellista näyttöä. Vasta 1980-luvun puolivälissä tutkimukset osoittivat kiistattomasti, että otsonikerros oli ohentunut paljon nopeammin kuin kukaan oli odottanut. Tämä johti Montrealin pöytäkirjaan, kansainväliseen sopimukseen CFC-tuotannon asteittaisesta lopettamisesta. Silloinkin suurin CFC-yhdisteiden valmistaja DuPont suostui lopettamaan tuotannon vasta, kun se oli hyvässä vauhdissa kehittämässä korvaavia aineita, jotka antaisivat sille etulyöntiaseman kilpailijoihin nähden.

Kuva: Heikki Männikkö

Turpeesta elantonsa tienaava väki nousi barrikadeille ja järjesti valtakunnallisen protestin elinkeinonsa puolesta Helsingissä 30.4.2021. Julisteessa turpeen käytön puolestapuhujat osoittavat, että käytön suhteen turvevarat kuitenkin lisääntyvät ja ovat uusiutuvia. Kysymys tulee kuitenkin asettaa niin, että nykyisellä fossiilisten poltolla ilmakehä ei ehdi uusiutua.

Se, mitä voimme oppia tästä kokemuksesta, on se, että CFC-yhdisteiden käyttöä ei vähennetty niin, että olisi asetettu "hinta" CFC-yhdisteiden käytölle eikä "CFC- kauppajärjestelmällä", vaan pakollisella tuotannon asteittaisella lopettamisohjelmalla, lopulta suoralla kiellolla. Se toimi. Otsonikerros ei palaudu täysin vuosikymmeniin, mutta palautumisprosessi on alkanut. Kahden vuosikymmenen epäonnistuneiden yritysten jälkeen kapitalistit yrittävät edelleen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä "markkinamekanismeilla".

Kriisi on kapitalismin perusluonne

Nykyään ei ole epäilystäkään tämän planeetan hätätilan pääsyystä – kapitalistisen maailmantalouden eksponentiaalisesta kasvusta, erityisesti 1900-luvun puolivälin jälkeen. Kapitalismi tai pääoman kertymisjärjestelmä, joka perustuu luokan riistoon ja joka noudattaa markkinoiden kilpailun pakottamia liikelakeja, ei tunnusta omalle laajentumiselleen rajoja. Ei ole olemassa voittoa eikä kulutusta, joka olisi "riittävästi" tai "liian paljon". Pääoman sisäisen logiikan mukaan yritysten täytyy joko kasvaa tai kuolla – kuten myös itse järjestelmän. Eli on annettava markkinavoimien päättää kuten kokoomuslaiset usein sanovat.

Erikoiskorkeat voitot, jotka on saatu imperialistisesta vuokrasta, joka on anastettu globaalista etelästä hyödyketuotantoprosessissa, ovat historiallisesti saaneet kaksi muotoa: (1) vaihto-arvon siirrot ja (2) käyttöarvon siirrot. Jälkimmäistä voidaan pitää ekologisen imperialismin prosessina, jossa luonnonvarojen talteenotto on usein tuhonnut köyhiä maita, jotka ovat joutuneet kohtaamaan luonnonvarojen pakkolunastuksen (ilman vastinetta tai vastavuoroisuutta) alueillaan, ja näille alueille on jäänyt louhinnan ekologiset kustannukset.

Kapitalistinen talouslaskenta, joka mittaa vaihtoarvoja mutta ei käyttöarvoja, on piilottanut sen osan imperialistisesta vuokrasta, joka liittyy käyttöarvojen pakkolunastukseen. Siksi on tärkeää ottaa huomioon kehitysmaiden kansojen ekologisen ryöstön koko syvyys, luonnostaan väkivaltainen prosessi, joka historiallisesti liittyy kehitysmaiden väestön "hävittämiseen, orjuuttamiseen ja kaivosten hautaamiseen". Edelleen pakkolunastuksen ja äärimmäisen hyväksikäytön muodot ovat luonteeltaan väkivaltaisia.

Marx korostaa kapitalistisen tuotannon kaksoisluonnetta, jolloin se koostuu sekä rahamuotoisista arvoista että materiaalisista käyttöarvoista, mutta hän katsoo kaksoisluonteen unohtuvan, kun tuotantoa tarkastellaan vain rahamuodossa. Tuotannon materiaalisuus ja samalla myös luonnon merkitys käyttöarvojen lähteenä uhkaakin kadota näköpiiristä kapitalistisessa taloudessa.

Rahamuoto ei kuitenkaan ole Marxin keskeisin kritiikin kohde, vaan talouden materiaalisuuden unohtaminen tiivistyy hänen mukaansa pääoman kasautumisessa. Marxin mukaan pääoman "jatkuvana pyrkimyksenä on luoda enemmän lisäarvoa". Pääoman kasautumistarve on loputon, mistä seuraa jatkuvan talouskasvun vaatimus. Pääomasta on selvästi luettavissa ajatus kapitalistisen tuotantotavan ja "luonnon" välisestä ristiriidasta, jota on kutsuttu "kapitalismin toiseksi ristiriidaksi".

Kapitalistisen tuotannon dynamiikalla on taipumus johtaa pullonkauloihin raaka-aineiden saatavuudessa, jolloin seuraa raaka-aineiden suhteellinen alituotanto. Tällöin raaka-aineen arvo kohoaa, millä on kielteisiä seurauksia kapitalistille, sillä: "Edellytysten ollessa muuten samoja voiton suhdeluku on käänteisessä suhteessa raaka-aineen arvon suuruuteen." Marxin mukaan halpojen raaka-aineiden saatavuus on ennakkoehto teollisuuden kehittymiselle. Kapitalistinen tuotanto törmää siis rajoitteisiin tuotannolle välttämättömien raaka-aineiden saatavuudessa. Ongelma, johon kapitalismi kehittyessään väistämättä törmää on ns. "ekologisen ylijäämän laskutendenssi". Se osaltaan altistaa kapitalismin kriiseille.

Pääoman väkivaltainen alkuperäinen kasautuminen toistuu kapitalismin laajetessa. Toinen tapa ylittää (väliaikaisesti) ekologisen ylijäämän laskutendenssi on se, että pääoma löytää uusia, vielä käyttämättömiä raaka-aineita, joilla korvata aiemmat. Tästä on hyvä esimerkki fossiiliset polttoaineet. Kapitalistisen tuotannon tarvitsemat kaivannaiset ja muut raaka-aineet sekä myös halpa ravinto, hankitaan usein teollisuusmaiden ulkopuolelta, kuten Latinalaisesta Amerikasta tai Afrikasta. Hiljattain tämä on noussut esiin esimerkiksi yhteydessä levottomuuksiin Ranskan entisissä siirtomaissa Länsi-Afrikassa. Perifeerisistä maista tulee riippuvaisia alkutuotannosta, joka ei edesauta niiden ekologisesti kestävää kehitystä.

Tässä toistuu Marxin Pääomassa merkille panema globaali dynamiikka, jonka myötä syntyy "koneteollisuuden pääpaikkojen tarpeita hyödyttävä kansain-

Jatkuu sivulla 15

Historiallisen materialismin perusteista (12)

Jatkoa sivulta 15

välinen työnjako", jossa "osa maapalloa" muutetaan kehittyneiden maiden "raaka-aineiden tuotantoalueeksi". Näin raaka-aineiden tuotantoon liittyvät ekologiset tuhot voidaan ulkoistaa kapitalististen keskusten ulkopuolelle, missä myös työolot ovat usein huomattavan heikot. Tätä globaalia ongelmaa saattaa jopa pahentaa sähköistykseen perustuva "vihreä kapitalismi", joka on entistä riippuvaisempi esimerkiksi Afrikasta peräisin olevista kaivannaisista tai esimerkiksi muualla kasvatetusta biopolttoaineesta.

Ekologinen imperialismi

Ekologisen imperialismin vaikutukset näkyvät myös suhteessa yhteisiin "alueisiin" eli valtameriin ja ilmakehään. Vuoden 1982 merilain hyväksymisen jälkeen lähes puolet maailman valtameristä on kuulunut kansallisvaltioiden lainkäyttövaltaan, enimmäkseen maiden talousvyöhykkeille. Useilla saarivaltioilla mutta myös esimerkiksi Isolla-Britannialla ja Yhdysvalloissa, on nyt enemmän valtameriä kuin maata alueellisilla lainkäyttöalueillaan.

Tämä on helpottanut valtamerten luonnonvarojen pakkolunastusta. Se on myös antanut valta-aseman tällä alalla johtaville imperialistisille valtioille, joilla on pääomaa ja teknologiaa ryöstääkseen nämä resurssit. Nämä valtiot pystyvät myös usein vaikuttamaan syrjäisten valtioiden hallintaan ja hyödyntämään niitä, varsinkin kun on otettu käyttöön yhä enemmän valtamerten hallinnan yksityistämisjärjestelmiä. Viime vuosina tuloksena on ollut niin kutsuttu valtamerten ryöstö. Esimerkiksi Euroopan unionin (EU) kalastussopimukset Marokon, Mauritiuksen, Mauritanian ja Tyynenmeren saarivaltioiden kanssa edistävät tällaista riistoa.

Fossiiliset polttoaineet kapitalismin mahdollistajana

Ilmaston lämpeneminen ja erilaiset ilmastosopimukset tarkoittavat globaalin etelän näkökulmasta sitä, että näistä maista on ryöstetty luonnonvarat, joilla on kehitetty imperialististen maiden vaurautta ja nyt tilanne on se, että ilmaston muutoksen myötä näillä mailla on enää hyvin vähän aikaa kehittää omia talouksiaan. Ilmaston lämpeneminen vaikuttaa suhteellisesti eniten maihin, jotka sijaitsevat kuumemmilla leveysasteilla, ja tilannetta pahentaa, että nämä maat ovat yleensä myös köyhempiä, mikä johtuu yhteiskuntahistoriallisista syistä. Yksi ilmastonmuutoksen vaikutuksista on siksi jo olemassa olevan maailmanlaajuisen eriarvoisuuden paheneminen.

Myös pohjoinen on uhattuna, mutta ainakin aluksi vähäisemmässä määrin sekä ympäristöllisten että sosiaalisten tekijöiden vuoksi. Nature -lehden analyysin mukaan keskimääräiset tulot köyhimmissä 40 prosentissa maista laskevat 75 prosenttia vuoteen 2100 mennessä verrattuna maailmaan, jossa ilmastonmuutosta ei olisi, kun taas rikkaimmassa 20 prosentilla maista tulot voivat hieman nousta.

Pohjoisen taloudellisten ja sotilaallisten voimarakenteiden yleisin reaktio tähän ilmastoeroon on ollut kaksijakoinen: (1) on tutkittu, kuinka nämä haavoittuvuudet etelässä luovat uusia globaaleja turvallisuusongelmia ja (2) kuinka niitä voidaan hyödyntää imperialistisen dominanssin lisäämiseksi. Näin tapahtuu erityisesti Yhdysvalloissa, jossa globaalin "energiadominanssin" eli fossiilisten polttoaineiden tuotannon laajentamisen kautta pyritään lisäämään geopoliittista ja geotaloudellista valtaa. Yhdysvaltain armeija puolestaan valmistautuu lukuisiin uusiin haavoittuvuuksiin, jotka liittyvät erityisesti öljyyn ja veteen, sekä interventioihin Yhdysvaltojen globaalin hegemonian turvaamiseksi näissä muuttuvissa olosuhteissa. Taloudelliset ja sotilaalliset intressit yhdistyvät strategioissa ja taktiikoissa maailmanlaajuisten arvo- ja resurssiketjujen turvaamiseksi.

T**ämä imperialismin strateginen uudelleenasemointi antroposeenikaudella** voidaan nähdä parhaiten tarkastelemalla kilpailua fossiilisten polttoaineiden ja veden turvaamiseksi. Varastoituneilla energiamuodoilla eli fossiilisilla polttoaineilla on ainutlaatuisia piirteitä, jotka tekevät niistä erityisen sopivia kapitalismiin verrattuna virtaukseen perustuvaan energiaan. Ne tukevat ja jopa mahdollistavat tiettyjä kapitalismin perustana olevia yhteiskunnallisia suhteita. Nämä piirteet ovat olemuksellinen osa fossiilisia polttoaineita, ja ne mahdollistavat kapitalismin muotoutumisen fossiilikapitalismiksi.

Massaan ja tilavuuteensa nähden fossiiliset polttoaineet sisältävät paljon energiaa, eli ne ovat tiheitä energiamuotoja. Tähän perusolemukseen perustuvat fossiilienergian hyödylliset fyysiset ominaisuudet: atomistisuus, kuljetettavuus, helppo säilöttävyys ja komennettavuus. Näistä fyysisistä ominaisuuksista juontuu neljä kapitalistista etua:

Kilpailulliset edut

Kapitalististen toimijoiden (yritykset, tuotantolaitokset ym.) yhteiskunnallisten suhteiden perusluonne on kilpailussa. Kunkin yrityksen täytyy pyrkiä pärjäämään vähintään yhtä hyvin ja mieluiten paremmin kuin kilpailijoidensa, muuten yritys ei kauaa säily olemassa. Kilpailu taas on perusluonteeltaan konfliktuaalista: toisen yrityksen tappio kääntyy monesti toisen eduksi. Tähän malliin yksituumainen yhteistyö tai ylätason sääntely sopii huonosti, fossiilienergia sen sijaan sopii hyvin.

Jokainen toimija voi ostaa itselleen fossiilisia polttoaineita (tai yleisemmin niistä tuotettua sähköä) sen verran kuin haluaa, sieltä mistä haluaa ja tehdä sillä mitä haluaa. Sen ei tarvitse neuvotella asiasta kenenkään muun kanssa. Jos keskenään kilpailevien yritysten tuotanto toimisi virtauksen varassa, tarvitsisi toimijoiden välttämättä joko yhdessä neuvotella energian järjestämisestä taikka alistua ylätason sääntelyn ohjattavaksi: kenen maille tuulivoimalat rakennetaan, mihin vesivoimala tehdään, miten tuotantolaitokset kytketään verkkoon, paljonko energiaa kullekin riittää, kuinka paljon kukin voi tuotantoaan laajentaa.

Kapitalistiset kilpailusuhteet ovat anarkistisia. Virtauksen hyödyntäminen taas vaatii koordinoitua yhteistyötä, yleensä laajan ylätason sääntelyn muodossa. Halvemmasta vesivoimasta siirryttiin aikoinaan kalliimpaan hiileen muun muassa siksi, että vesivoimajärjestelmät vaativat kapitalisteilta sitoutumista laajaan keskitettyyn sääntelyyn ja keskinäiseen luottamukseen. Kykyä tällaisiin sitoumuksiin ei kapitalisteilta löytynyt sen enempää 1800-luvulla kuin nykyäänkään.

Spatiaaliset edut

Fossiiliset polttoaineet tarjoavat kapitalismissa myös spatiaalisia eli tilallisia etuja. Kapitalistisella tuotannolla on taipumuksena keskittyä tiettyihin paikkoihin ennemmin kuin levittäytyä tasaisesti kaikkialle. Syitä tähän on monia, kuten tuotannon skaalaedut ja tuotannontekijöiden saatavuus. Lisäksi tuotannon on usein kannattavaa siirtyä paikasta toiseen: jos esimerkiksi paikallinen työvoima alkaa käydä liian kalliiksi ja järjestäytyneeksi tai ympäristömääräykset liian rajoittaviksi, yrityksen kannattaa siirtää tuotanto jonnekin muualle, jossa työvoima on kurinalaisempaa ja sääntely vähäisempää. Koska fossiiliset polttoaineet ovat ulottuvaista materiaa, niitä voi siirrellä paikasta toiseen, varastoida ja polttaa missä tahansa. Virtausta ei voi ottaa mukaan: joki on siinä missä se on, kaikkialla ei tuule eikä kaikkialla paista yhtä usein aurinko.

Temporaaliset edut

Fossiilienergia helpottaa ratkaisevasti myös abstraktin ajan tuottamista konkreettisen kustannuksella. Siinä missä konkreettinen aika muodostuu suhteessa ympäristöön (esimerkiksi säähän, vuodenaikoihin jne.) on abstrakti aika siitä irrallaan. Kapitalistisessa tuotannossa abstrakti aika määrittää tahdin. Tuotannon ei voi antaa rytmittyä vaikkapa päivän pituuden mukaan, vaan sitä on voitava hallita kokonaisuudessaan tarkasti. Tuotanto kyetään täydellisesti siirtämään abstraktiin aikaan vain fossiilienergian avulla. Virtaus on vaihtelevaa. Välillä tuulee, välillä on tyyntä; toisinaan paistaa, sitten taas ei. Virta kulkee konkreettisessa ajassa.

Kuva: Wikimedia Commons

Jamalin niemimaalla sekä muuallakin ikiroudan alueella ilmaantui kraatereita, joiden syyksi paljastui ilmaston lämpenemisen aiheuttama metaanitaskujen purkautuminen. Hälyttävää ilmiötä osattiin ennustaa. Metaani on voimakas ilmastonmuutosta nopeuttava kasvihuonekaasu.

Vallankäytölliset edut

Historiallisesti kapitalistisessa tuotannossa on aina pyritty siirtymään enemmän autonomisista tuotantovoimista vähemmän autonomisiin. Marx kuvaa kehitystä muodollisen ja tosiasiallisen alistamisen käsitteillä. Koneistamalla ja automatisoimalla tuotantoa ei ainoastaan nopeutettu, vaan siitä poistettiin epäluotettavuustekijä: inhimillinen autonomia. Koneet eivät myöhästy töistä tai mene lakkoon. Koneiden tosin on toimittava luotettavasti ja niiden tahti on saatava päättää ylhäältäpäin, jotta ne voivat pysyvästi eliminoida inhimilliset oikut tuotannosta. Tätä varten tarvitaan luotettava energialähde, joka tekee aina sen mitä käsketään. Vain fossiilienergia on täydellisesti polttajansa komennettavissa.

Jos fossiilisten polttoaineiden ja virtausenergian muotojen yhteiskunnallisia eroja ei nähdä, fossiilienergian korvaaminen virtauksella näyttäytyy pääasiassa teknisenä haasteena. Pelkät uudet teknologiat eivät siis riitä. Olemuksellisten etujensa ohella fossiilienergialla on jo tukenaan kolossaalinen infrastruktuuri, jota ei helposti voida kesken elinkaaren poistaa käytöstä. Toistaiseksi vielä milloinkaan ei ole toteutettu varsinaista energiasiirtymää, sillä vanhoja energiamuotoja ei ole poistettu käytöstä siirryttäessä uusiin, vaan energian kokonaismäärää on yksinkertaisesti kasvatettu lisäämällä uusia vanhojen päälle.

Antroposeenikautta voidaan kutsua myös fossiilikapitalismin kaudeksi. Olennaista on kuitenkin havaita, että kapitalismia ei voi kuvitella ilman fossiilisia polttoaineita. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että kapitalismin vallitessa emme voi pysäyttää ilmastonmuutosta, sillä kapitalismin peruslainalaisuuksia ei voi muuttaa.

Muita näkökulmia antroposeeniin

Antroposeenikauden ilmiöitä on paljon muitakin, kuin tässä alustuksessa kuvatut seikat. Esimerkiksi veden hallintaan liittyvät kysymyksen ja kulkutautien yleistymiseen liittyvät kysymykset. Kulkutautien yleistymistä antroposeenikaudella on ansiokkaasti kuvannut **Heikki S. Vuorinen** mm. Kansan äänessä julkaistussa juttusarjassaan.

Imperialismi ja ekologiset liikkeet

Ekologisissa kansanliikkeissä ja pääosassa vasemmistoakin on tällä hetkellä hyvin vähän tietoisuutta siitä, että imperialismi on aktiivinen voima, joka on organisoitunut ekologista vallankumousta vastaan, joka pyrkii säilyttämään fossiilisten polttoaineiden järjestelmän ja nykyisen maksimaalisen ympäristön tuhoutumisen ja ihmisten hyväksikäytön.

Mikään kapitalismin kritiikki, joka ei tunnista imperialismia, ei auta nykyisen kriisin ratkaisemista. Jokaisen realistisen yrityksen kohdata antroposeenikauden kriisi on aloitettava kapitalismin yleisellä kritiikillä - kapitalismin, joka asettaa pääoman keräämisen kaiken muun edelle. Tämä edellyttää antikapitalistista liikettä, joka on omistautunut ekologiselle kestävyydelle ja aineelliselle tasa-arvolle – toisin sanoen sosialismille. Se, että kapitalismi on uhka ihmisen selviytymiselle, tekee siitä vanhentuneen yhteiskuntajärjestelmän. Ei voi tapahtua ekologista vallankumousta, ellei se ole anti-imperialistinen vallankumous.

Viitteet:

Explaining the Anthropocene: An interview with Ian Angus. MR online May 18, 2016.

John Bellamy Foster, Hannah Holleman and Brett Clark: Imperialism in the Anthropocene. MR online Jul 01, 2019.

Sauli Havu & Jussi Silvonen: Pääkirjoitus: Repeääkö suhteemme luontoon? – Marx, kapitalismi ja ekologia. Tutkimus&Kritiikki 1/2023.

Sakari Säynäjoki: Antroposeeni, kapitaloseeni, fossiilikapitalismi: Miksi antroposeenitutkimuksessa pitäisi puhua fossiilikapitalismista? **Tutkimus&Kritiikki 1/2023.**

Oikeassa olemisen välttämättömyys

***Karl Marx* totesi Pääoma-teoksessaan, että ajattelu kansantaloustieteessä on kielletty. Nykyisissä kommunistisissa puolueissa on keskustelu kielletty. Omaa oikeassa olemista on puolustettava viimeiseen kannattajaan asti. Tämä linja on tuottanut tulosta. Suomessa samoin kuin muissa Euroopan maissa kommunistien vaikutus politiikassa on minimaalista.**

Kommunistit sanovat olevansa marxilaisia. **Marxin** aikanakin oli jo marxilaisia, joista Marx itse totesi: "Tiedän ainoastaan, että en ole marxilainen." Vladimir Lenin vannoi Marxin nimeen, mutta huomautti, että marxismin klassikot ovat luoneet vasta teorian kulmakivet ja teoriaa on kehitettävä edelleen. **Josif Stalin** kirjoitti Venäjän vallankumouksen jälkeen, että "meidän on kehitettävä teoriaa, muuten meille tulee kuolema, kuolema." Neuvostoliiton johtavilla tovereilla ei ollut tarvetta kehittää teoriaa. Marxismi oli kaikkivoipa ja siten ikuinen. Kapitalismi ympärillä mätänee ja kukistuu luonnon ilmiön tavoin. Neuvostoliitto tuhottiin ja nyt kaikkialla vallitsee vapaus ja demokratia. Ilman sitä sota Euroopassa ei olisi ollut mahdollinen.

Minulla ei ole suurtakaan tarvetta arvostella kokoomuslaista *Petteri Orpon* hallitusta. Kommunistit ovat omalla toiminnallaan edesauttaneet porvaristoa hallitsevaan asemaan. Suomessa vallitsee porvarillinen ideologia ja muunlainen politiikka on mahdotonta. Hajallaan olevat köyhät ovat puolustuskyvyttömiä. Köyhiltä otetaan kaikki mahdollinen pois ja varat käytetään piikkilankaan itärajalle ja Naton sotaponnistuksiin Ukrainassa.

Luokkapetturuus on ollut tärkeässä osassa vallankumoustaistelussa. ***Friedrich Engels*** oli Marxin taistelutoveri ja rahoittaja. Hän oli teollisuuskapitalisti ja petti luokkansa siirtymällä vastustajan leiriin. Samoin Kuuban vallankumousjohtajat suurmaanomistaja ***Castron*** veljekset pettivät luokkansa ja menettivät vallankumouksessa kymmenentuhatta hehtaaria maata.

Vallankumouksen hyväksi tehty luokkapetturuus on hyvä asia, mutta porvariston eduksi tehty petturuus mahdollistaa nykyisen porvariston herruuden. Ja kuten Engels kirjoitti; porvaristo ei kerran valtaan päästyään ole lakannut vahvistamasta asemaansa.

Viljo Heikkinen
Lapinlahti, 7.12.2023

Ahtisaari: Naton, EU:n ja uusliberalismin sanansaattaja

Näinä päivinä mediapooli, radio, TV ja lehdistö oli viikkojen ajan täynnään Martti Ahtisaarta, mutta on jatkunut vielä senkin jälkeen. Tämä hehkutus huipentui hänen perjantaina 10.11.2023 olleisiin hautajaisiinsa. Voi vaan kysyä, mikä on tällaisen nostatuksen funktio, joka Ahtisaarelle kohdistettiin. Antiikista lähtien historiallisia aikakausia merkittiin muistiin rakentamalla kulloisillekin hallitseville dynastioille ja heitä edustaville henkilöille erilaisia monumentteja, jotta heidän edustamansa ideologia ja valta pysyisi kansan muistissa ja vahvistaisi hallitsevan yhteiskuntaluokan vallankäyttöä. Ahtisaaren nostatus heijastaa hyvin sitä poliittista ja yhteiskunnallista tilaa, johon maamme on kansan edun vastaisesti saatettu. Pienen ajanjakson kuluessa meidät on muljautettu USA:n ja sen Nato-liittolaisten käskyläiseksi, joka uskollisesti hoitaa 30-luvun malliin paikkaansa Naton 1300 km mittaisella Venäjän vastaisella rajalla uhaten Venäjän arktisen alueen- ja Pietarin talousalueen turvallisuutta. Tämä oli Ahtisaaren alkuperäinen ajatus ja tietenkin tätä on äärioikeistolaisten poliitikkojemme syytä ilolla juhlia ja istuttaa sitä koko kansaan. Tätä asiaa olemme jo kaksi kertaa käsitelleet verkkojulkaisussamme (www.kansanaani.org), josta voitte katsoa nämä kirjoitukset mm. hakusanalla Ahtisaari.

Tässä näemme riemujuhlaa kerrakseen. Kuvassa mm. Martti Ahtisaari ja Paavo Lipponen v. 1994 HTY:n talolla vaalivalvojaisissa juhlimassa ainakin kolminkertaista petosta, jossa (1) Ahtisaari näytteli demaria, (2) Lipponen ja SDP pettivät puoluetoverinsa ja oikeutetun presidenttiehdokkaansa Kalevi Sorsan ja (3) vetivät kadulta porvarien kannattajat SDP:n puolueäänestykseen äänestämään, äärioikeistolaisen Ahtisaaren, SDP:n presidenttiehdokkaaksi (kuva: Wikimedia commons).

Petoksella valtaan sekä Naton ja EU:n taakse

Martti Ahtisaaresta leivottiin presidenttiä kulissien takana jo paljon ennen v. 1994 presidentinvaaleja. Kerrottiin, että ensimmäisenä häntä esitti presidentiksi jo v. 1989 Kerimäen kirkkoherra Pentti Liukkonen. Ahtisaaren hyväksi aloitettiin medialobbaus (Mediapoolia ei ollut, mutta valmius oli) SDP:n oikeistosiiven edustajan Lasse Lehtisen johdolla. Samaan koplaan vedettiin nopeasti mukaan mm. Aarno "Loka" Laitinen, Matti Ahde, Erkki Tuomioja, Markku Hyvärinen ja Paavo Lipponen. On huomattava, että kaikkien näiden tuli tietää Ahtisaaren edustavan mielipiteiltään äärioikeistoa ja hänen taakseen piti saada koplattua myös demarien enemmistö. Ja kuten tiedämme, tässä onnistuttiin. SDP:n pitkään valmisteltu presidenttiehdokas Kalevi Sorsa syrjäytettiin. Tämä petos varmistettiin sillä, että SDP:n valtuusto päätti järjestää kaikille kansalaisille avoimen esivaalin SDP:n presidenttiehdokkaasta. Tätä "perusteltiin" silloin monin kieroilevin sanankääntein mm. kaikille demokraattisella päätöksenteolla, SDP:n avoimuudella ja vahvalla sitoutumisella Suomen kansaan jne. Näin vedettiin äärioikeiston kannattajia kadulta kampeamaan syrjään SDP:n aiemmin kaavailemaa Kalevi Sorsaa. Tässä operaatiossa SDP myös määritteli selkeän myönteisen kantansa Nato- ja EU-jäsenyyteen. Kaikille oli jo silloin tiedossa, että Ahtisaari on Naton ja EU:n vankka asiamies.

Kuva: Voima lehti 9/2008

Ahtisaari ihannoi aina Natoa, vihasi sitä Venäjää, joka ei halunnut antautua läntiselle markkinalle sekä tuki niitä projekteja, joissa Natolla oli ratkaiseva rooli. Näin oli mm. silloin, kun Nato aloitti Jugoslavian pommitukset sekä Nobelin rauhanpalkintoa vastaanottaessaan, jolloin Ahtisaari jo vaati Suomen natojäsenyyttä. Lähinnä voimme ajatella niin, että tämän ominaisuutensa vuoksi hänet asetettiin niihin tehtäviin, joista Natokansa häntä nyt kiittää. Näistä tehtävistään käsin hän saattoi hoitaa perustehtäväänsä, Natojäsenyyden ja uusliberalismin sisäänajoa.

Presidentinvaalikuvioita 1994

Varsinaiset presidentinvaalit olivat erikoinen näytelmä, jossa aloittelevan "Mediapoolin" medialobbaus näytti voimansa ja kykynsä savustaessaan Eeva Kuuskosken ulos presidenttikilvasta. Näin tapahtui siksi, että "asiantuntijat" arvioivat Kuuskosken keskeisimmäksi ehdokkaaksi, joka kykenee lyömään Ahtisaaren varsinaisessa vaalissa. (Juhani Tanski: Ahtisaaren Nobel – rauhanvai sodan palkinto) Siksi Ahtisaaren tausta-organisaatio katsoi välttämättömäksi Kuuskosken syrjäyttämisen. Varsinaisessa vaalissa tapahtui samankaltainen kuvio, kun alkoi näyttää siltä, että se onkin Paavo Väyrynen, joka etenee Ahtisaaren kanssa toiselle kierrokselle. Ahtisaaren taustavoimille tulikin "hätä housuihin", kun alkoi selvitä, että Paavo Väyrynen tulee valituksi Ahtisaaren kanssa presidentinvaalien 1994 toiselle kierrokselle. Tiedettiin, että julkisessa väittelyssä Mara ei Paavolle pärjää.

Asia junailtiin siten, että tiedotusvälineet laskivat liikkeelle huhun, että nyt Elisabeth Rehn on menossa niukasti toiselle kierrokselle, mutta tarvitsee lisää ääniä. Vaalipäivänä tämä tuli esiin selvästi, kun oli levitetty tietoa, että ovensuukyselyjen perusteella Rehn ja Väyrynen ovat lähes tasoissa ja nyt Rehn tarvitsee tukea. Oikeistovoimat riensivätkin äänestämään Rehniä ja Paavo saatiin syrjäytettyä. Tämä ilmeni siten, että puolenpäivän jälkeen vaalipaikoille saapui äänestäjiä, jotka kyselivät, että kuka nyt onkaan se puolustusministeri, jota tulisi äänestää? (Oma huomioni Suomenlinnan vaalilautakunnassa) Tämän jälkeen vaalien toisen kierroksen vaalikeskusteluissa puhuttiinkin vain "kahvikupin hinnasta". Samankaltainen osoitus taustavoimien juonittelusta oli se, että KTP:ssa saimme edustajat YLE:n vaalivalvojaisiin, koska meillä oli vaalissa oma ehdokas, Pekka Tiainen. Tässä tilaisuudessa olleet edustajamme panivat merkille sen, miten mm. tiedotusvälineiden edustajat paukuttelivat toisiaan olalle ja totesivat, että "Me sen teimme". Tämä on hyvä osoitus siitä, miten pelkän juonittelun voimin kyetään sopivassa yhteiskunnallisessa tilanteessa ohjailemaan ihmisten käyttäytymistä. Se on suurpääoman demokratiaa.

Liisan lista ja taantumuksellisuusbarometri

Silloin 90-luvun alusta saakka pidimme keskenämme toveriporukassa ns. taantumuksellisuusbarometria, millä mittasimme poliitikkojemme äärioikeistolaista ja työkansan vastaista linjaa. Siihen saakka, kun pidimme keskusteluissa yllä tätä listaa, niin aina siinä oli kärjessä Martti "Mara" Ahtisaari. Toisesta sijasta kilpailivat Paavo Lipponen ja Liisa Jaakonsaari. Liisa pääsi listallemme, koska hän esitti ns. Liisan listan, joka esitteli laajan luettelon köyhiin kohdistuvia leikkauksia, kuten Orpon hallitus tänään. Lipposen ensimmäinen hallitus otti tämän listan sellaisenaan ohjelmaansa ja leikkasi kaikkein vähävaraisimmilta. Liisa itse oli tämän hallituksen työministerinä ja hoiti asiat niin, että työtön ei voinut ansaita mitään menettämättä työttömyysturvaansa. Myös valtion omaisuutta myytiin. Syynä tälle kovalle uusliberalistiselle leikkauspolitiikalle oli maan ajaminen Lipposen johdolla eurokuntoon.

Sorsa, Palme ja Ahtisaari

Miksi tässä yhteydessä otan esiin "taantumuksellisuusbarometrimme? Se perustuu siihen, että selkeästi vuoden 1994 presidentinvaalit olivat vaihe maamme politiikassa, jolloin SDP osaltaan otti selkeän kurssin EU:n ja Naton suuntaan. Silloin viimeistään hylättiin aiempi keynesiläinen yhteiskuntapolitiikka ja siirryttiin tukemaan uusliberalistista monetarismia. Sorsan, sosialidemokraatin, vaihtaminen "valedemariin", Ahtisaareen oli osoitus SDP:n politiikan suunnan muutoksesta. Tässä yhteydessä tulee nonesti mieleen näkemys, että Sorsan ohitse Suomen politiikkaa tuskin olisi näin nopeasti kyetty kääntämään Nato- ja EU-linjalle. SDP:n sisällä tuskin olisi löytynyt sellaisia perinteisiä sosialidemokraatteja, jotka olisivat tähän uskaltaneet Sorsan kanssa naamatusten lähteä. Presidentinvaalikuvio antoi tähän mahdollisuuden: pääsivät Jaakonsaaret, Lipposet ja Lehtiset näyttämään kyntensä. Tulee myös mieleen, miten sama asia tapahtui vähän samalla tavalla v. 1986 Ruotsissa. Sielläkään politiikan kurssia tuskin olisi Olof Palmen eläessä kyetty luotsaamaan uusliberalistiseen EU-suuntaan. Salamurhaaja teki palveluksen Ruotsin uusliberalistiselle äärioikeistolle.

Kuva: Heikki Männikkö

Vaalitunnuksensa vastaisesti Ahtisaari katsoi kuitenkin paremmaksi liittoutua USA:n kanssa yhdeksi blokiksi ja eristäytyä totaalisesti historiallisesta ja lähimmästä naapuristaan Venäjästä sekä samalla suuresta osasta muuta maailmaa. (Kuva v. 1994 vaaleista, Ahtisaaren vaalijuliste)

Ahtisaari loi epädemokraattisen jopa diktatorisen käytännön

Mara valittiin presidentiksi vaalien toisella kierroksella 6.2.1994. EU-kansanäänestys pidettiin 16.10.1994. Tässä välissä pidettiin Korfun saarella Kreikassa EU:n huippukokous, jonne myös Suomi sai lähettää valtuuskunnan. Tässä kokouksessa Suomi jo allekirjoitti EU-jäsenyys-sopimuksen huolimatta siitä, että EU-kansanäänestys pidettiin vasta 16.10.1994. Mitään oikeutta tällaisen asiakirjan allekirjoittamiseen ei Ahtisaaren johtamalla valtuuskunnalla ollut. Kukaan ei osaa sanoa, miten sitova tämä asiakirja oli ja miten sitä myöhemmin oli tarkoitus käyttää. Toimi oli kuitenkin kaikkien periaatteiden ja sääntöjen ja jopa perustuslain vastainen, koska päätöstä Suomen valtioelimissä ei ollut tehty. Myöhemmin tätä Ahtisaaren lanseeraamaa käytäntöä on jatkettu useasti.

Korfun satoa, kansa pidetään viimeiseen saakka pimennossa

Elokuussa 22.8.2014 Niinistö ja Suomen Ulkopoliittinen ministerivaliokunta päättivät eduskunnan selän takana allekirjoittaa Suomen ja Naton yhteisymmärryspöytäkirjan (isäntämaasopimuksen). Asiakirjan allekirjoitti 4.9.2014 silloinen puolustusvoimain komentaja Jarmo Lindberg. Tätä asiakirjaa saattoi verrata Suomen ennen toista maailmansotaa Hitlerin kanssa eduskunnan selän takana solmimaan sopimukseen, joka antoi Saksalle kaikki mahdollisuudet toimia Suomessa. Samoin Isäntämaasopimus antaa USA:lle käytännössä kaikki oikeudet toimia maassamme. Tällä hetkellä Suomi on neuvotellut USA:n kanssa salaisesti vuoden 2022 elokuusta saakka uudesta puolustusyhteistyösopimuksesta (DCA), joka ilmeisesti korvaa isäntämaasopimuksen. Tällä hetkellä käydään hiljaisesti neuvotteluja Suomen osallistumisesta EU:n nopean toiminnan joukkoihin. Tämä "kansan selän takana" sopimuskäytäntö on selkeästi sukua Korfun saaren tapaamiselle.

"Rauhanneuvottelija" Ahtisaari

Ahtisaaren ansioiksi on luettu hänen saavutuksensa rauhanneuvottelijana. Näissä toimissa hän lähinnä kunnostautui USA:n ja Naton edusmiehenä. Hän Tony Blairin tapaan kannatti USA:n hyökkäystä Irakiin siinäkin tapauksessa, että YK:n tarkastajat eivät löydä sieltä joukkotuhoaseita. Näin sitten kävikin. Pokatessaan Nobelin rauhanpalkintoa hän esitti Suomelle Nato-jäsenyyttä. Nato aloitti Jugoslavian pommitukset, joiden tuloksena Jugoslavia hajotettiin. Tuodessaan Naton rauhanehdotusta 2.2.1999 Kosovoon, ei Serbian pommitusten lopettamisesta keskusteltu. Ahtisaari uhkasi mattopommituksilla ja totesi merkitystä olevan vain sillä, että 65 % maailman varallisuudesta on tunnustanut Kosovon. Olennaista Ahtisaaren rauhanneuvotteluissa on ollut se, että hän tukeutui säälimättä USA:n ja Naton sotilaalliseen voimaan. Kaikki muut hänen kontolleen lasketut neuvotteluprojektit olisi voinut hoitaa kuka muu tahansa.

Presidentinvaalien 1994 yhteydessä osallistuimme vaalikeskusteluihin, joissa myös Ahtisaari oli paikalla. Meille jäi hänestä mielikuva töykeänä kaverina, joka juurikaan ei antautunut keskusteluihin muiden ehdokkaiden kanssa. Tunsi hyvin oman arvonsa. Nämä hänen Jugoslavia-, Serbia- ja Kosovo- neuvottelunsa vahvistavat kuvaa, että "parhaimmillaan" hän oli silloin, kun saattoi tukeutua Naton ja USA:n sotilaalliseen voimaan. Tätä kuvaa hänestä vahvistavat monet muutkin seikat. Hänen hautajaispäivänään tiedotusvälineet olivat koko päivän ajan varatut hänen ylistämiselle. Nämä ylistäjät olivat kuitenkin vain USA-, EU- ja Nato-väkeä.

Toimitti: Heikki Männikkö
11.11.2023
julk. kansanaani.org 12.11. 2023

Erotaan Natosta
Emme kuulu sinne

Neuvostojen talon viimeiset tunnit (muistelmia vuoden 1993 ”mustasta lokakuusta”), osa 2

Joka vuosi 3.–4. lokakuuta Moskovassa vietetään Moskovan veristen tapahtumien uudemmalle vuosipäivälle omistettuja surullisia muistotilaisuuksia. Näissä tilaisuuksissa eri toimijat, jotka ovat silloisella toiminnallaan lunastaneet siihen oikeuden (tai eivät ole lunastaneet sellaista oikeutta), tulevat pitämään puheita, sisältönä on motto ”Emme unohda, emme anna anteeksi”. Näissä tarkoituksissa, ettei asia unohtuisi, minäkin julkaisen tänään nämä muistelmani niistä nykyään jo kaukaisista tapahtumista. (2. osa)

Sergei Skvortsov
NKPn keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri

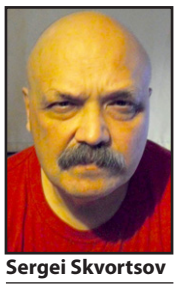
Sergei Skvortsov

Lokakuun alussa 1993 tämä näkemys ei ollut enää ainutlaatuinen. Halu lopettaa viranomaisten välinen selkkaus irtisanoutumalla sen molemmista osapuolista alkoi dominoida yhteiskunnan useissa kerroksissa. Nollatoleranssia tukivat Perustuslaillinen Oikeus, ammattiliitot, lähes kaikki poliittiset puolueet ja jopa Pääsyyttäjävirasto. Alueviranomaiset, jotka ensin empivät, esittivät kolmanteen lokakuuta mennessä enemmistönsä tuen samanaikaisille vaaleille. 4. lokakuuta myös Liittovaltioneuvosto olisi varmasti esittänyt samanlaisen vaatimuksen.

Ilman tukea Jeltsinin oli pakko perääntyä. Aamuneuvottelussa 3. lokakuuta hän suostui samanaikaisiin ja ennenaikaisiin vaaleihin. ”En silloin ollut vielä tietoinen tästä asiasta, mutta nähtyäni TV:n sunnuntain aamuohjelmassa, miten Jeltsin lausui valmiutensa ”mihin tahansa sopimukseen” sen jälkeen kun Valkoinen talo laskee aseensa, minä ymmärsin, että Jeltsin antoi periksi.”

Sitten keskipäivällä 3. lokakuuta sekä presidentin, että kansanedustajien vapaat vaalit olivat väistämättömät. Tietenkin tämä ei ollut vielä todellinen voitto hallitsevasta järjestelmästä, mutta vallitsevassa tilanteessa Jeltsiniä olisi tuskin valittu uudelle kaudelle. Selvänä suosikkina oli Rutskoi. Itse asiassa vaalit tarkoittivat sekä Jeltsinin, että kansanedustajien huomattavan osan poliittista kuolemaa. Kokonaisuudessaan oli syntymässä aivan uusi tilanne, vaikka tulevaisuus ei näyttänyt lainkaan pilvettömältä. Edessä odotti vaalikampanja valtavine kuluineen ja väistämättömine hermojännitteineen. Miten saattavat muovautua suhteet uusiin viranhaltijoihin? Kaikesta huolimatta nyt se, mihin me pyrimme viimeisen vuoden aikana, mihin me valmistauduimme ja niin ollen kohtalosta valittaminen olisi ollut epäviisasta.

Ajatuksia kasvimaalta

Nämä ym. samantapaiset ajatukset askarruttivat minua koko sen ajan, jonka vietin kasvimaalla. Asiat olivat menossa pieleen, mikään ei onnistunut, huusin lapsilleni, mielestäni he tekivät koko ajan jotain väärin. Viimein lopetin työntekoni ja painuin kotiin. Siellä minua odotti yllätys - opposition kannattajat olivat suorittaneet Valkoisen talon piirityksen läpimurron. Poliittisen taistelun strategian kannalta se oli täysin järjetön toimenpide (samoin kuin sitä seurannut Ostankinon retki). 4. lokakuuta valmisteilla olleen Liittoneuvoston vaaleja koskevan päätöksen jälkeen Jeltsinin tiimin olisi ollut mahdotonta jatkaa edelleen Valkoisen talon piiritystä.

Saattoiko kaikki tämä tapahtua vaistonvaraisesti? Periaatteessa viranomaiset olivat valmistelleet hyvät edellytykset sellaista läpimurtoa varten. Ihmisiä, jotka osallistuivat tähän tempaukseen, oli OMON kymmenen päivän ajan loukannut ja pehmittänyt ja luonnollisesti nämä ihmiset olivat valmiita mihin tahansa. Väkijoukossa oli myös Transnistrian tasavallan ym. kriisipesäkkeiden taistelijaveteraaneja, joiden aseet olivat eri syistä joutuneet Valkoiseen taloon ja jotka pelkäsivät, että nyt heidän johtonsa aseiden luovutussopimuksen saavuttamisen tapauksessa tulee luovuttamaan juuri heidän rynnäkkökiväärinsä. Tietenkin juuri nämä ihmiset kehottivat äänekkäästi aloittamaan läpimurron. Voidaanko tätä pitää vaistonvaraisena tekona. Vai voidaanko pitää taistelijaveteraaneja järjestäytyneenä voimana - sitä minä en tiedä.

Mutta joka tapauksessa asettuu kysymys mielenosoituksen johtajien osuudesta tapahtumassa, joka päättyi piirityksen läpimurtoon. Minulla on ristiriitaisia tietoja siitä, toppuuttelivatko nämä johtajat väkijoukkoa vai ohjastivatko sen toimia? Joka tapauksessa mielenosoittajat saattoivat päätellä, että nyt on koittanut se ” viimeinen ja ratkaiseva taistelu”. Todellakin tuntui siltä, että Jeltsinin järjestelmä oli olemassa viimeisiä tunteja. Monituhatpäinen mielenosoittajajoukko mursi ihmeellisen helposti muutaman tuhannen omonilaisten ja sotilaiden muodostaman piiritysrenkaan. Se kävi niin nopeasti, että opposition piireissä levitetään vielä tänäkin päivänä mielipiteitä, että joukkoja ei murrettu, vaan ne perääntyivät käskystä - sanalla sanoen läpimurto oli viranomaisten junailema ansa.

En lähde kumoamaan tätä versiota. Sanon vain sen, että on olemassa lukuisia todisteita siitä, että siinä vaiheessa viranomaiset todelllakin menettivät tilanteen valvonnan. Mm. sisäministeriön eräät korkeat virkamiehet väittävät luottamuksellisissa keskusteluissa, että sotajoukoilla oli tiukka käsky olla laskematta läpi mielenosoittajia ja joukot yksinkertaisesti pakenivat väkijoukon painostuksen edessä (oppositio ei jostain syystä riisunut sotilaita aseista).

Sotilaiden ja miliisien tajunnassa tapahtui psykologinen läpimurto, joka oli kypsynyt jo kauan. Olemassa oleva kokemus ja mm. Taivaallisen rauhan aukion tapahtumien kokemus osoittavat, että pitkäaikaisessa kosketuksessa mielenosoittajiin olevat sotajoukot menettävät usein aktiivisen toiminnan ja jopa passiivisen puolustuksen kykynsä. Viranomaisten kannalta itse heidän eduistansa riippumatta sotajoukkoja mielenosoittajia vastaan on käytettävä joko päättäväisesti ja välittömästi tai olla käyttämättä lainkaan.

Ostankino

Valkoisen talon piirityksen läpimurrosta alkoi kohtalokas tapahtumasarja, joka johti traagiseen ratkaisuun. Seuraavaksi tapahtumaksi muodostui retki Ostankinon TV-keskukseen.

Käytännön kannalta oppositiolle ei siitä ollut mitään hyötyä tai joka tapauksessa ilman sitäkin olisi voitu tulla toimeen. Ensinnäkin valtion radion ja tv-lähetysten sävy oli ratkaisevasti muuttunut Valkoisen talon piirityksen päätyttyä eikä mitenkään Jeltsinin hyväksi. Venäjän radio nimittii esimerkiksi mielenosoittajia kapinallisiksi ja heitä tulittaneita hmisiä miliisiasuisiksi henkilöiksi. Toiseksi, jos oppositio olisi halunnut saada kaikki lähetykset täydelliseen valvontaansa, niin sitä varten ei olisi tarvinnut rynnäköidä itse ”valheen valtakuntaan”. Vieraita salaisuuksia paljastamatta voin sanoa, että oli olemassa muitakin kohteita, mistä lähetykset olisi voinut saada omaan valvontaansa. Ihmeellistä, että siitä eivät olleet tietoisia Rutskoi ja hänen lähipiirinsä - minä esimerkiksi tunsin asian.

Näin ollen käytännön hyödyn kannalta Ostankinon TV-keskuksen valtauksessa oli yhtä paljon järkeä kuin Bastiljan valtauksessa Ranskan Suuren vallankumouksen aikana. Mutta tällä asialla olisi ollut tietenkin valtava psykologinen merkitys. Sellainen näkyvä menestys olisi ilmeisesti halvaannuttanut lopullisesti hallitusosapuolen ja auttanut antamaan Neuvostojen talolle todellisen vallan. ”Mitä varten odottaa vaalien tuloksia, joista ei ole käsitystä, mitkä ne tulevat olemaan, kun taas kaivattu valta - se on siinä”. Näin tai suurin piirtein tällä tavalla ajattelivat Valkoisen talon johtajat antaessaan kohtalokkaan käskyn Ostankinon retkestä. Me tiedämme jo, että se oli virhe, mutta siihen perustui heidän laskelmansa.

Ollessaan tietoisia Moskovan kaupungintalon rakennuksen ja Mir-hotellissa sijainneen hallitusjoukkojen esikunnan itse asiassa verettömästä valtauksesta, Neuvostojen talon johtajat ilmeisestikin päättelivät, että hallitus ei ole enää toimintakykyinen. Kapinoiden ja sotien aikana taistelevien osapuolien psykologisissa mielialoissa tapahtuu todellakin selllaisia jyrkkiä ailahduksia (kuten olen kirjoittanut jo aiemmin). Kapinan taito liittyy juuri osaamiseen huomata oikein nämä ailahtelut ja käyttää niitä hyväkseen. Mutta psykologian lisäksi tarvitaan myös todellista voimaa. Tältä kannalta Ostankinon retki oli todellinen seikkailu, koska se nojasi siihen olettamukseen, että TV-keskuksen vartiosto ei ryhdy vastarintaan. Väitän näin siksi, että vakavan yhteenoton tapauksessa Valkoisella talolla ei ollut mitään mahdollisuuksia valloittaa Ostankino ja Rutskoin sotilaana olisi pitänyt tietää tämä tosiasia.

Mutta myös psykologinen tekijä arvioitiin väärin. Eräänlaisen huuman vallassa Valkoisen talon johtajat unohtivat sen, että TV-keskuksen erikoiset suojajoukot eivät olleet kosketuksessa mielenosoittajien kanssa ja ”psykologinen hajaannus” ei vaikuttanut näihin joukkoihin. Istuessaan Ostankinossa täydellisessä eristystilassa erikoisjoukot käsittivät hyökkääjät huligaanijengeiksi ja täyttivät selkeästi saamansa julman käskyn.

Neuvostojen talo (Valkoinen talo) tykkitulen alkuvaiheessa.

En jatka tästä tämän enempää. Totean vain sen, että ensimmäisenä avasivat tulen hallituksen joukot, että kaikki kuolleet olivat aseettomia ja että sodankäynnin kaikkien lakien vastaisesti ”kommandot” tuhosivat määrätietoisesti lehtimiehiä ja mm. ulkomaalaisia (en ymmärtänyt oikein, mistä nimenomaisesta syystä).

Ostankinon verilöyly oli käänne tapahtumien kulussa. Hallituksen joukot piristyivät saavuttamansa voiton jälkeen, kun taas oppositio päinvastoin koki voimakkaan psykologisen shokin, josta se ei enää toipunut. Ostankinon tapahtumilla on tärkeä merkitys myös siinä mielessä, että hallitus sai tavallaan synninpäästön myöhemmille toimilleen. Toteutui puolueemme sihteeristön jo 23. syyskuuta esittämä ennuste siitä, että häviöllä on se osapuoli, joka vuodattaa verta ensimmäisenä. Ja vaikka tosiasiassa ensimmäisenä vuodatti verta juuri hallituksen osapuoli (ja yleisesti ottaen sen vastuu kaikista tapahtumista on huomattavasti suurempi). Viranomaiset hyödynsivät täydellistä valvontaansa radioja tv-lähetyksissä ja onnistuivat esittelemään hyökkäyksen TV-keskusta vastaan itselleen edullisessa valossa. Heidän versionsa mukaan aseistetut kapinalliset yrittivät muka asioista piittaamatta kukistaa laillisen demokraattisen vallan. Aseisiin, kansalaiset! Tuolloin kysymys tämän ”demokraattisen” vallan laillisuudesta oli jo jotenkin epämukavaa edes asettaa päiväjärjestykseen.

Menen valkoiseen taloon

Istuin television ääressä useita tunteja ja seurasin tapahtumien kulkua. Tärkeimpänä tunteena oli kaiken tapahtuman mielettömyys.

Ensin näytti siltä, että voiton oli perimässä Rutskoi. Siitä olivat todistuksena sekä itse tieto että lähetysten sävy. Ostankinon ykköskanavan viimeinen uutislähetys, joka esitettiin ilman kommentteja, kuvasi kansan juhlaa piirityksen läpimurrosta ja kaupungintalon valloituksesta. Kaikki tämä muistutti suuresti ”Vapaan Romanian television” lähetyksiä Ceausescun kukistumisen ensi tunteina. Tuntui siltä, että sillä hetkellä Ostankino toimi pikemminkin opposition hyödyksi. Sitten seurasi Pietari Suuri-sijoitusrahaston mainos, (painoin sen mieleeni koko loppuiäksi), sitten katkoksessa ilmoitettiin, että studioon oli hyökännyt aseistettuja ihmisiä ja ykköskanavan lähetykset keskeytettiin.

Oli selvää, että oli koittanut ratkaiseva hetki. TV-keskuksen valloitus piti tapahtua heti välittömästi tai olla tapahtumatta ollenkaan. Kaikki riippui siitä, tulevatko TV-keskusta suojelevat erikoisjoukot ampumaan. Jos ne ampuvat, niin silloin oppositio menettää kaiken. Paikalla olevilla voimilla ei voitu ajatellakaan mitään oikeata rynnäkköä. Yleisesti ottaen olin varma siitä, että erikoisjoukot tulevat ampumaan, mutta kuitenkin odotin sitä sydän kurkussa. Kello 20 radiolähetyksistä selvisi, että seikkailu oli epäonnistunut ja käydään taistelua eli tapetaan ihmisiä, joista 90 % olivat aseettomia.

Lähtö

Ja silloin minä päätin lopullisesti lähteä käymään Valkoisessa talossa. Tietäen puolueemme suhteen Korkeimpaan neuvostoon, se oli melko epätavallinen päätös (eräät virkaveljet haukkuivat minua siitä myöhemmin). Muuten olin useaan kertaan ilmoittanut, että ”en tule käymään tässä Valkoisessa talossa”. Mutta yksi asia oli osoittaa tukea epäonnistuneelle parlamentille ja aivan toinen asia - olla yhdessä olkoonkin mitättömän, mutta kuitenkin perustuslaillisen elimen edustajien kanssa tilanteessa, jossa verinen diktatuuri polkee itse laillisuuden käsityksen. Katsoin moraaliseksi velvollisuudekseni osoittaa solidaarisuutta jos nyt ei kansanedustajille, niin ainakin perustuslaillisuuden ja kansanvallan aatteille.

Se oli tietenkin riskaabelia peliä. Valkoisen talon rynnäkkö oli melko selviö ja minulla on kolme lasta. Mutta kuitenkin syntyy sellaisia tilanteita, että kun kommunisti tai vastuunsa tunteva poliitikko tai loppujen lopuksi tavallinen mies joutuvat asettamaan etualalle velvollisuutensa Isänmaataan kohtaan. Nyt oli koittanut juuri sellainen tilanne.

Odotin melkein kello yhdeksään asti vaimoni saapumista, joka viivästyi Opettajien päivän juhlissa. Kaiken varalta ajattelin hyvästellä vaimoani, kun tilanne pysyi epäselvänä. Vaimoni saavuttua selitin hänelle syntyneen tilanteen ja lähdin matkalle.

Toimittanut ja editoinut
Jaakko Ahvola

Jatkuu seuraavassa numerossa KÄ/1/2024

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Mediapooli uhoaa ja aivopesee

Koko aamun (11.12.2023) ovat Mediapoolin kanavat jauhaneet uutisia siitä, miten Venäjä nyt pakolla leirittää ja venäläistää ukrainalaisia lapsia ja nuoria. On levitetty aivan julkisesti saatavilla olevaa tietoa ja kuvaa leiriolosuhteista, jotka allekirjoittaneen mielestä ovat täysin normaaleja ja hyväksyttäviä. Ylen uutisissa jaksetaan muistuttaa siitä, miten leirillä oleskelevien nuorten kotikaupunki on Mariupol, kaupunki, josta Venäjän ja Donbassin joukot yhdessä ajoivat Azov-joukot ulos kesällä 2022.

Helmikuussa 2014 Ukrainassa suoritettiin väkivaltainen vallankaappaus Yhdysvaltojen ja muiden Nato-maiden suoralla avustuksella. Laillinen presidentti ajettiin maanpakoon ja venäjänkielisen väestön sorto alkoi. Venäjän kielen kielto ja päätös kouluopetuksen siirtämisestä ukrainan kielelle aiheuttivat voimakasta vastarintaa etenkin Donetskin ja Luhanskin alueilla. Väestö ei hyväksynyt natsilaista vallankaappausta, vaan aloittivat aseellisen vastarinnan. Natsilaiset Azovin joukot piiloutuivat kaupungin rakenteisiin ja niiden kaivaminen esiin kaupungin rakenteista synnytti vahinkoa infrastruktuurille.

Mediapoolin uutisissa ei mainita sitä, että Ukraina itse aloitti aktiivisesti venäjän kielen poistamisen opetuskielenä kouluissa jo 10 vuotta sitten. Ei mainita, että Ukrainan alueella lähes kaikki puhuvat venäjää ja huomattava osa asukkaista on venäjänkielisiä. Isona uutisena Mediapooli julistaa, että nyt leirillä olevia nuoria ja lapsia aivopestään venäläiseen ajatteluun. Tämä info, jota he mm. täällä Terijoella saavat, on heille ennestään tuttua. Mariupolin kaupungin väestö koostuu venäjänkielisistä ja varmastikaan paikallisia perheitä ei ole tarvinnut pakottaa lähettämään lapsiaan Terijoelle leirikouluun.

Allekirjoittanut on seurannut aamun uutisia, ja kyse lienee nyt Venäjän vastaisesta propagandasta, jonka aiheista Mediapoolilla on puutetta. Olisi myös mainittava, että tietojeni mukaan jälleenrakennus ja infran korjaustyö kaupungissa on jo hyvin pitkällä, eikä elintarvikkeista ole puutetta.

Espoon Leipäpappi
Espoo

Vauhko varas juoksee itseään pakoon

Kuullessamme Ylen uutisen 25.11.2023, emme uskoneet korviamme. Demarien puheenjohtaja Antti Lindtman esitti, että EU:n pitäisi maksaa 100 000 euroa EU:n rauhanrahastoon jokaista rajan ylittänyttä turvapaikanhakijaa kohden. Silloin Venäjä uskoisi, että Suomea ei kannata härnätä. EU: n rauhanrahasto ei ole rauhanrahasto, vaan sillä ostetaan aseita Ukrainalle. Näillä aseilla tapetaan ja haavoitetaan ja hävitetään elämisen edellytyksiä Ukrainassa ja lähialueilla.

Suomesta sinne ohjatut varat maksavat suomalaiset hinnankorotusten ja leikkausten muodossa. Antin mukaan Venäjä lähettää tänne pakolaisia, että saisi huomion pois Ukrainasta. Tuollainen lausunto sopisi ehkä jonkun pohjalais- tai savolaisukon esittämäksi kansanradiossa. Puolueen puheenjohtajalle se on luvatonta. Tämä muistetaan.

Antti ei selvästikään nyt ymmärrä asian todellista laitaa. Näillä turvapaikan hakijoilla pelaa keskinäinen sosiaalinen media. Kun he kuulivat, että Venäjän ja Suomen välinen rajasopimus ei ole enää voimassa, merkitsi se sitä, että kaikki turvapaikkaa hakevat voivat lähteä sitä hakemaan ilman tarvittavaa viisumia. Pakolaisjärjestöt mm. rikolliset Afrikassa antavat tähän selkeät ohjeet. Ei Venäjän tarvitse ketään masinoida. Maahanmuuttajat osaavat tulla itse. Antti voisi sosialidemokraattina esittää, että aloitetaan neuvottelut rajasopimuksesta Suomen ja Venäjän hallitusten välillä. Mutta sitähän Suomi ei Naton ja USA:n pelossa uskalla tehdä.

Toinen vauhkoontumista heijastava piirre ilmenee siinä, että JEF-puolustusyhteistyömaat (Iso-Britannia, Suomi, Hollanti, Islanti, Latvia, Liettua, Norja, Ruotsi, Tanska ja Eesti) päättivät lisätä Itämeren valvontaa, siirtämällä sinne 20 sotilasalusta valvontatehtäviin. Tietenkin kysymme, että mitä ne valvovat? JEF-maiden puolustusministerit ovat ilmoittaneet valvontaoperaation syyksi sen, että sitä lisätään merenalaisen infran suojelemiseksi. Innokas puolustusministerimme perustelee asioita sillä, että Itämerellä on sattunut kaasuputki- ja telekaapelivaurioita, kun mm. Nord Streamkaasuputki vuosi sitten vaurioitettiin räjäyttämällä.

Häkkänen toimii kuten se entinen varas, joka huusi kovalla äänellä, että ottakaa tuo varas kiinni. Nord-Stream putken räjäyttämisestä Häkkäset ja kumppanit edelleen syyttävät Venäjää, vaikka tänään jo selvästi tiedetään, että ei Venäjä omaa kaasuputkeaan räjäyttänyt. Siksikin tutkimukset putken räjäyttämisestä on vähin äänin lopetettu. Hybridikeskuksen Hanna Smithin onkin helppo sanoa, että pidän Venäjää syyllisenä niin kauan, kuin toisin osoitetaan, kun tutkimukset asiasta on lopetettu. Häkkäsen mukaan tarkoitus sotalaivojen partioinnilla Itämerellä on lähettää viesti Venäjälle, että Suomi haluaa puolustautua ja suojata alueitaan, että Venäjä huomaa, ettei Suomea kohtaan Venäjän kannata yrittää mitään vihamielistä toimintaa. Tämä on vain ovela syy lisätä militarisointia.

Jartsev
Peräseinäjoki

Henki ja elämä

Elämä on arvokkain omaisuutemme. Elämää on nimitetty jopa pyhäksi. Ihmiskunta on kehittänyt kuitenkin mitä erilaisimpia tapoja elämän lopettamiseksi. Vanhassa Mooseksen laissa käytettiin kivittämistä. Lieventävänä piirteenä määrättiin, että rikoksen todistajan on heitettävä ensimmäinen kivi. Sillä hiukan rajoitettiin väärän todistuksen antamista. Tottelemattoman aikuisen pojan kivittämisen piti aloittaa pojan äiti ja isä. Heille ei jäänyt silloin valittamisen oikeutta. Kivittämisessä saattoi silti jäädä joku henkiin. Kristillisyyden opettaja Paavali puhui Kreikan kaupungeissa, ja Lystrassa hänet kivitettiin ja luultiin kuolleeksi, mutta hän tuli tajuihinsa ja toimi tarmokkaasti vielä monia vuosia.

Teräaseet, miekat ja keihäät ovat kai ne kaikkein yleisin tappamisen keino. Sodassa hengen riisto on vuosituhannet katsottu oikeaksi ja lailliseksi. Sellaiset lait, arvot ja oikeudet ovat ihmisen omaa mielikuvituksen tuotetta. Hirttäminen on myös laajalti käytetty tappamisen tapa. Koska siinä ei nähdä verta, niin se vaikuttaa siistiltä.

Ihmisen julmuutta toista kohtaan on lisätty kuolemaan tuomitun kiduttamisella. Rooman maailmanvalta käytti uhrin naulaamista tolppaan tai pylvääseen. Ennen yötä piti kuolemaa jotenkin nopeuttaa. Sodissa tapahtunut pahuuden määrä on mittaamaton. Vuosituhannesta toiseen jatkuu mielisairas murhaamisen vimma. ”Tiedekin vain koittaa uudet keinot kehittää, joilla surmataan,” kirjoitti Elsa Rautee, laulussa ”veli sisko”.

Sodan historiaa pursuaa Raamatun sivut valtavasti. Sotasankari kuningas David sai paljon vankeja. Hän pani heidät makaamaan maahan, sitoi ilmeisesti jaloistaan, ja mittasi heitä köydellä, kaksi köyden pituutta surmattavaksi ja yhden köydenpituuden jätettäväksi henkiin, jne. (”Huruslahden arpajaiset!”) (Raamattu, toinen Samuelin kirja. luku 8, jae, kaksi) Noin 200 vuotta myöhemmin Juudan kuningas Amasja johti joukkonsa edomilaisia vastaan Suolalaaksoon ja surmasi siellä kymmenentuhatta edomilaista. Toiset kymmenentuhatta he ottivat vangeiksi, ja heidät vietiin kallionjyrkänteelle ja syöstiin sieltä alas, niin että he murskaantuivat. Ei miekat tylsyneet, eikä tarvinnut nähdä verta. (2. Aikakirja. luku 25: jakeet 11 ja 12.)

1940- luvulla Saksassa giljotiinia käytettiin aseista kieltäytyneiden kommunistien ja Jehovan todistajien teloituksissa. Tilaisuudet olivat julkisia isoille joukoille. Valokuvaamalla pääkasoja, sekä päättömiä ruumiita, saatiin alokkaita ja muita sotaa karttavia pelkäämään ja tottelemaan mitä tahansa käskyjä.

Menneen miettiminen ei muuta mitään. Miten sitten ”Isokirja” kuvailee tulevaisuutta? Kahdella tavalla. Ensin koetaan kaikkein suurin sota, jonka jälkeen maanpinta on niin täynnä surmattuja, ettei heitä kukaan ehdi hautaamaan.

Seuraavasta vaiheesta voidaan jo nyt tuntea iloa. Yhtään surmaasetta ei jää jäljelle, eikä uusia koskaan tehdä. Kirjoittaja itse on ollut totaalikieltäytyjä jo vuodesta 1955 asti.

Unto Kiiskinen
tietokirjailija, Jokioinen

Romakkaniemen emävale

Suomen Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi valehtelee. Yritysten verot eivät ole yli 70 miljardia vaan 0.5–6 miljardin luokkaa. Vuoden 2024 budjettiesityksessä yritysverot ovat 559 miljoonaa.

Vuonna 2020 yritysverot olivat 2,1 % kaikista valtion veroista. Vime vuonna tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) tukea myönnettiin 516 miljoonaa euroa. Viime vuonna erilaisiin verotukiin ja -huojennuksiin kului laskennallisesti 6,86 miljardia euroa. Suurimmat verotuet olivat yli miljardin euron alennus dieselin ja kevyen polttoöljyn valmisteverolle sekä ruuan ja rehun alempi alv-kanta.

Lisäksi suoria yritystukia myönnettiin 1,9 miljardia euroa. Yhteenlaskettuna tukisumma nousee huimaan 8,76 miljardiin euroon.

Romakkaniemen murjaisu on emävale. Valtio maksaa yritystukia moninkertaisesti sen, minkä se saa yritysveroina.

Juhani Tanski
Kuopio

Venäjän hautamuistomerkki Helsingissä

Me Neuvostoliiton ystävät marssimme sankoin joukoin Kansalaistorille, jossa muistimme kynttilöin ja punaisin neilikoin urheita sankarillisia Venäjän armeijan sotilaita.

Suomen sinimusta kurjistamishallitus teki tahtomattaan palveluksen Venäjälle, kun se toi sodassa vaurioituneen panssarivaunun Suomen kansan ihmeteltäväksi Helsingin paraatipaikalle. Mitä muuta se on kuin kaatuneiden punasotilaiden hautamuistomerkki Helsingin arvokkaimmalla paikalla?

Maidemme naapuruus ei katoa mihinkään sanokoon Petteri Orpo mitä tahansa. Harva meistä tukee putinismia, mutta suurin osa kannatti nyky-Venäjän edeltäjää Neuvostoliittoa, joka oli maailman suurin valtio; joka haastoi kaikilla aloilla kaksinaamaista länttä; joka toimi johdonmukaisesti kieroa Amerikkaa vastaan.

Neuvostoliitto oli sitoutunut ihmisoikeuksiin toisin kuin nyky-Venäjä tai USA. Tuohon aikaan työläinen sai palkallaan kaiken tarvitsemansa. Nykyään tavaraa on paljon, mutta palkka ei riitä mihinkään. Luokkasodan siemenet on kylvetty.

Presidentinvaaleista sen verran, että jos kokenein ja vahvin nimi tohtori Paavo Väyrynen ei mediapelin takia pääse ehdokkaaksi, ehdotan että toverit lähtevät Pekka Haaviston taakse. Nuorena idealistina hän pyöri kommunistipiireissä. Vahva aate ei lähde ihmisestä kulumallakaan.

Taisto Saarni
Vantaa, 22.11.2023

Suomen Hallituksen härskiys hirvittää

Täältä Ruotsista Suomen asioita seuranneena olen kauhistellut Orpon-Purran äärioikeistolaisen hallituksen julmaa politiikkaa vähävaraisia työläisiä ja työttömiä kohtaan. Hallitus sumuttaa kansaa väittäessään, että talous lähtee kasvuun sosiaali- ja työttömyysetuja leikkaamalla.

Riikka Purra luulee olevansa uusi Margaret Thatcher suuta soittamalla ja väittämällä, ettei hallitusohjelmaa voida muuttaa. Tiedoksi ministeri Purralle: hallitusohjelma voi elää tarpeen mukaan. Ay-liikkeen tulee lähteä vastustamaan hallituksen leikkauksia yleislakolla.

Orpon kopla tulee kaataa työkansan joukkovoimalla. Uskon, että Suomen tehtaissa, telakoilla, rakennustyömailla ja muilla isoilla työpaikoilla kiehuu jo. Tuoreimmissa gallupeissa vasemmistopuolueet ovat vahvistuneet.

Vasemmistopuolueiden pitää lähteä ajamaan muutosta Suomen politiikkaan. Meillä Ruotsissa asioita hoidetaan yhdessä sopimalla eikä äärioikeistolaisella sanelupolitiikalla. Jokainen voi verrata maiden välisiä talouseroja. Kehotan suomalaista työkansaa yhteisrintamaan. Pyyhkikää turhat riidat pois vasemmistopuolueiden väliltä ja loppusuoralla oleva Orpon hallitus on tiensä päässä.

Voitto Lavonius, eläk.
Spånga, Tukholma,
29.11.2023

Rauhanmies Ari Puheloinen

Eilen, lauantaina 9.12.2023 katsoin suosimani ohjelman ’Itse asiassa kuultuna’ TV1- kanavalta. Haastattelijan vieraana oli Puolustusvoimain entinen komentaja Ari Puheloinen. Ari Puheloinen on vaatimattomasta kodista lähtöisin. Isä oli työmies ja äiti kulki lasten vähän kasvettua siivoamassa.

Varmaan vaatimaton lapsuus vaikutti sen, että Ari Puheloinen on sydämeltään sivistynyt, vaatimaton mies. Hänellä ei ole ennakkoluuloja ja varautuneisuutta esimerkiksi itään päin. Hän perusteli ymmärrettävästi kaikki näkemyksensä, hän ei ole riidankylväjä! Ari Puheloinen on suuri kirjallisuuden ystävä. Tämäkin selittää hänen sivistystään. Nuorena upseerina hän opiskeli venäjän kielen ja perehtyi myös venäläisiin kirjallisuuden klassikoihin.

Hänen mielilukemistoaan ovat Väinö Linna ja Mihail Solohov. Puheloinen kertoi, että Solohovin ’Hiljaa virtaa Don’ on venäläisten ’Täällä Pohjantähden alla.’ Siinä hän on oikeassa.

Olisivatpa nykyiset Puolustusvoimiemme johtajat myös rauhan miehiä kuten Ari Puheloinen!

Satu Elgland
Jyväskylä

Tukea Kansanäänelle

Juha Kovanen 200 e, Hannu Ikonen 50 e, Esko Rintala 60 e, Heikki Männikkö 40 e, Juha Kieksi 28 e, Espoon Leipäpappi 10 e, Pekka Tiainen 20 e, Viljo Heikkinen 60 e, Hannu Kautto 50 e, Tarja Männikkö 40 e, Tapani Kaislasuo 20 e, Jorma Kangasniemi 10 e, Jartsev 10 e, Matti Laitinen 20 e, Hilkka Kuusinen 20 e, Ari Sulopuisto 8 e, Terttu Mylly 10 e, Hannu Tiainen 16 e, Kari Korpela 15 e, Lauri Paronen 8 e, Unto Nikula 28 e, Wanha Seppä 10 e, Markku Nieminen 8 e, Juhani Tanski 222 e, Kaija Siippainen 10 e ja Kalevi Wahrman 10 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (1/2024) ilmestyy ma. 4.3.2024. Siihen tarkoitetun aineiston tulee olla toimituksessa pe. 23.2.2024 mennessä.

Tervetuloa Kansan äänen uuteen verkkojulkaisuun

Kansanääni

Kenellekään ei liene epäselvää, miten maailma on nopeasti ja rajusti muuttunut. Euroopan Unioniin ja Yhdysvaltoihin sitoutuneet markkinavoimat pyrkivät varmistamaan asemansa maailman johdossa. Kärjistyvät yhteiskunnalliset kriisit, joiden maksajaksi joutuu työtätekevä kansa, uhkaavat usealta suunnalta jopa elämää maapallolla. Kansan äänen julkaisijajärjestöjen piirissä olemme katsoneet, että on välttämätöntä kehittää ja lisätä työkansan maailmankatsomuksellisista lähtökohdista tiedotus- ja tutkimustyötä, joka antaa "eväitä" nykytilanteen hallitsemiselle.

Olemme kehittämässä Kansan äänelle "elävää" verkkojulkaisua, jossa voimme enemmän ja nopeammin julkaista lukijoiden kirjoituksia ja arvioita yhteiskuntakehityksen tilasta. Voitte tutustua tähän nyt avattuun verkkojulkaisuun osoitteessa: **www.kansanaani.org**. Lähtökohtaisesti tämä verkkojulkaisu toimii yhteistyössä ja vuorovaikutteisesti Kansan äänen paperijulkaisun kanssa. Verkkojulkaisussa voidaan yhteiskunnallisesti kiireelliset artikkelit julkaista jo ennakkoon ja paperi julkaisu siirretään vuorollaan osaksi nettijulkaisua. Verkkojulkaisusta muodostuu yhteiskunnallisten asioiden arkisto ja muisti.

Kyläkoulut erinomaisia opinahjoja

Kyläkoulut ja pienet koulut ovat erinomaisia "oppimisen paikkoja". Taas on kädenväännön paikka, muutetaanko valtuuston aikaisemmin sopimaa kouluverkkoa koskevaa päätöstä. Vaarassa ovat pienet koulut. Kunta- ja sote-uudistukset ovat voimistaneet vallitsevaa keskittämistrendiä. Lakkautuksilla haetaan näennäisesti helppoja säästöjä ja näyttöä tekemisestä. Kyläkoulut ovat tutkitusti erinomaisia kasvun ja oppimisen paikkoja lapsille. Yhdysluokkaopetus on erityisen hyvä lasten sosiaaliseen kasvuun, eikä siitä pidä yrittää päästä eroon, kuten monissa kuntien kouluverkkoselvityksissä toistetaan. Yhteiskuntamme huutaa sosiaalisuuden ja toisten huomioimisen perään. Miksi halutaan poistaa ne yksiköt, jossa ne parhaiten toteutuvat?

Kouluverkkoselvitykset ovat tarkoituksenmukaisesti suosimassa suuria kouluyksiköitä. Menoja kasvattaa apulaisrehtorien, kasvatusvalmentajien ja yhteisöpedagogien palkkaaminen, kun tarvittaisiin pienempiä ryhmiä ja lisää opettajia. Kyläkoulujen lakkauttaminen ei pelasta kuntien taloutta, mutta pahoinvointia se lisää.

Myös koululaisten iltapäivätoiminta on tärkeä. "Alakouluikäiset viettävät liian paljon aikaa yksin" Huoli nuorten mielenterveydestä on puhuttanut pitkään. Huonosti voivien nuorten tuki on järjestettävä tässä ja nyt, mutta jotta tilanne tulevaisuudessa muuttuisi, on panostettava huonovointisuuden syihin, ennaltaehkäisyyn sekä suojaaviin tekijöihin. Pienten alakouluikäisten ei pitäisi joutua viettämään pitkiä aikoja ilman aikuisia. Mannerheimin lastensuojeluliiton Lasten ja nuorten puhelimeen tulleet tuhannet lasten yhteydenotot viittaavat siihen, että osa alakouluikäisistä jää aikuisille tarpeineen näkymättömäksi. Vuonna 2022 yhteydenotoista 44 prosenttia tilastoitiin kategoriaan, joka kuvaa arjessa koettua yksinäisyyttä. Valtaosa yhteydenottajista on iltapäivätoimintaiän ylittäneitä alakouluikäisiä.

Vaikka alakouluikäiset lapset pärjäävät pakon edessä yksin, he eivät välttämättä ole siihen vielä valmiita, vaan tarvitsevat aikuista kehityksensä tueksi. Pelkkä pärjääminen ei riitä mielenterveyttä suojaavaksi tekijäksi. Lapsi, jolta vaaditaan liian varhain itsenäisyyttä, saattaa kokea turvattomuutta ja hävittää kosketuksen omiin tarpeisiinsa ja tunteisiinsa. Lapset, jotka viettävät aikaansa tahtomattaan yksin, voivat sisäistää ajatuksen, että yksin on pakko pärjätä. Yksinolo voi muuntua myös sisäistetyksi kokemukseksi yksinäisyydestä.

MLL:n palveluissa 14–18 -vuotiaiden yleiset yhteydenottosyyt liittyvätkin huoliin omasta psyykkisestä terveydestä; alavireisyydestä sekä ahdistuksen tunteista. Pienten alakouluikäisten ei pitäisi joutua viettämään pitkiä aikoja ilman aikuisia. Alakouluikäisten yksin jättäminen on yhteiskunnallisesti ja myös vahvasti eriarvoistavaa.

Vaikka olisi ehkä monia mahdollisuuksia päästä eri ryhmiin koulun jälkeen, niin monikaan tuon ikäinen ei sinne itsestään ohjaudu vaan on luotava järjestelmä, joka ohjaa heitä sinne.

Viljo Lehmusketo
Raahe

"Marxilainen lauantaitiimi jatkuu"

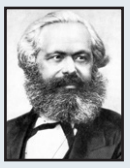

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsentelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimus- ja opintoaineistoa. Tällä hetkellä jatkamme marxilaisen maailmankatsomuksen alueella historiallisen materialismin tutkimista ja kehittelyä. Etenemme siten, että julkaisemme opintoaineiston luvut (luonnokset) Kansan äänen sivulla 14-15. " Samalla nämä ovat aineisto seuraaviin opintotiimeihin ja -tapahtumiin.

Seuraava lauantaitiimi kokoontuu lauantaina 10.2.-24 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki klo13.00. Aiheenamme on **Uusien fysiikan löytöjen merkitys Marxilaisessa filosofiassa.** Teeman esittelee **Heikki Männikkö.** Etänä linkistä: **https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi.**

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja: **Kansan ääni** nro. 5-6/2019, 1-6/2020, 1-6/2021, 1-6/2022 ja 1-6/2023 artikkelit siv. 14-15, **Kommunistien Liitto**: Dialektisen materialismin perusteet, **Engels F. (1886):** Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, **Engels F**: Luonnon dialektiikka, **V.I.Lenin:** Materialismi ja Empiriokritisismi

Aineisto teemaa varten julkaistaan viikko ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org.

Seuraava opintotilaisuus kuitenkin on to. 15.2.2024 EVKR:n ja KL:n toimikunnan kokouksen jälkeen klo 18.30. Aiheena: **Ihmisoikeuskysmys yhteiskunnassa.** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi.** Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org. Etänä linkistä **https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi. Opintotilaisuudet yhdessä DSL:n kanssa. Tervetuloa**.

Kommunistien liiton toimikunnan kokous

Kommunistien Liiton toimikunnan kokous **Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki** to. 15.2. 2024 klo 17.00 yhteiskokous EVKR:n hallituksen kanssa. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä: https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi

Käsitellään normaalit kousasiat sekä talven toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (**1**) Katsotaan kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (**2**) Kansainvälisen yhteistyön ja ulkopolitiikan kysymyksiä, (**3**) Talven ja kevään opinto- ja julkaisutoimintaa, (**4**) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö. (**5**) Kannanotot ja arviot sekä yhteisrintaman kehittämisen kysymykset, (**6**) Tulevat presidentinvaalit, (**7**) FB tiedotustyön kehittäminen. Kansan äänen **6/2023** arviointi ja seuraavan numeron **1/2024** ideointi sekä uuden verkkojulkaisun toiminnan kehittyminen.

Opintotilaisuus kokouksen jälkeen klo 18.30, aihe: **Ihmisoikeuskysymys yhteiskunnassa.** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi**. Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org sekä Kommunistien liiton nettisivulla.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät !

Suosittelemme kotisivuja ja blogeja

http://www.pohjois-korea.com
http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/
http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/
https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1
http://kaikontturi.blogspot.com/
http://masanlaari.blogspot.com/
http://lievemaa.blogit.uusisuomi.fi//
https://www.facebook.com/kalevi.wahrman

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki
http:/www.facebook.com/groups/167525526686703/

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

Kansan ääni
http://www.kansanaani.net

Kommunistien Liitto ry.

http://www.kommunistienliitto.com
SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys

Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!
www.jucheaate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:
https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks
https://vk.com/id430603986

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu to. 15.2. 2024 klo17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös etäkokouksena. Liity kokoukseen seuraavasta linkistä: https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (**1**) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä (**2**) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä (**3**) opinto- ja julkaisutoiminta (**4**) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö (**5**) Kannanotot (**6**) Työkansan yhteistyön kehittäminen (**7**) Presidentin- ja EU-parlamentin vaalit.

Kokouksen yhteydessä KÄ:n toimituskunnan kokous. Arvioimme KÄ:n numeroa (**6/23**) sekä KÄ:n verkkoversion kokemuksia ja suunnittelemme lehden seuraavaa numeroa (**1/24**). Kokouksen jälkeen opintotilaisuus 18.30. Aihe: **Kysymys ihmisoikeuksista** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi.**

Julkiset keskustelufoorumimme FB:ssa

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantyön, globalisaation ja ulkopolitiikan kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallinen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä toivotaan keskustelua marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettäessä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

JULKAISIJAT:
Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry.

POSTIOSOITE:
Vellamonkatu 6 A 1, 00550 Helsinki
PUHELIN:
0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:
Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:
Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:
OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPAIKKA:
Botnia Print Oy

ISSN- TUNNUKSET:
ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän rauhansopimuksen, uutisoivat useat tiedotusvälineet.

Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän rauhansopimuksen, myöntävät Zelenskin hallinnon virkamies ja Saksan entinen liittokansleri. Amerikkalainen journalisti Ben Norton kirjoitti 7.12. amerikkalaisessa MRonline mediassa USA:n roolista rauhaa vastaan sekä Israelissa että Ukrainassa.

Yhdysvalloilla on keskeinen rooli sotien ylläpitämisessä sekä Israelin ja Palestiinan välillä että Ukrainassa. Yhdysvaltain hallitus on pyrkinyt estämään rauhan Gazassa ja YK:n turvallisuusneuvoston tulitaukoa edellyttävät päätöslauselmat. Samaan aikaan amerikkalaiset lähettävät Israeliin aseita auttaen sitä pommittamaan tiheästi asuttuja siviilialueita. Amerikkalaiset ovat Israelin ohella vastuussa yli 15 000 palestiinalaisen tappamisesta, joista noin 70 % on naisia ja lapsia.

Vuodesta 2022 lähtien USA on tehnyt täsmälleen samoin Ukrainassa ja torpedoinut Venäjän tukemat rauhanehdotukset. Tämän ovat vahvistaneet useat lähteet, mukaan lukien Saksan entinen liittokansleri ja Ukrainan korkea virkamies sekä Israelin entinen pääministeri. Saksan entinen liittokansleri sanoo, että Yhdysvallat sabotoi Venäjän ja Ukrainan rauhanneuvotteluja

Tämän vuoden lokakuussa Saksan entinen liittokansleri **Gerhard Schröder** kertoi haastattelussa, kuinka hän oli yrittänyt neuvotella rauhasta Ukrainan ja Venäjän välille vuonna 2022. Schröderin mukaan Moskovalla oli konkreettinen rauhansuunnitelma. Se perustui viiteen kohtaan: "Ukrainan luopuminen Nato-jäsenyydestä, kaksi virallista kieltä Ukrainaan, Donbassin autonomia, turvallisuustakuut Ukrainalle ja neuvottelut Krimin asemasta", voimakkaasti Venäjävastainen Ukrainska Pravda kirjoitti. Entinen Saksan liittokansleri sanoi, että Yhdysvallat sabotoi rauhanneuvottelut. "Ainoat ihmiset, jotka voivat ratkaista Ukrainan sodan, ovat amerikkalaiset", Schröder korosti.

"Maaliskuussa 2022 Istanbulissa Ukrainan puolustusministeri **Rustem Umierovin** kanssa käydyissä rauhanneuvotteluissa ukrainalaiset eivät suostuneet rauhaan, koska heidän ei sallittu sitä tehdä. Heidän täytyi ensin sopia kaikesta, mistä he puhuivat, amerikkalaisten kanssa", hän muistelee. "Mitään ei kuitenkaan lopulta tapahtunut. Minun vaikutelmani on, että mitään ei voinut tapahtua, koska kaikki päätettiin Washingtonissa. Se on kohtalokasta", Schröder lisäsi. Hän varoitti myös, että Venäjä ei koskaan hyväksy Naton laajentumista Ukrainaan ja Georgiaan.

Missä on meidän rauhanliike? Tässä lähdetään protestoimaan Venäjän lähetystölle 25.2. tunnuksilla "Rauha Ukrainaan", "Slava Ukraini" ja "Tulta putinisteille". Miksi ei esitetä "Nato v. 1990 rajoille", "Ukrainan Bandera-hallitus alas", "Uusi rauhansopimus Eurooppaan"

"Riippumatta siitä, kuka on vallassa, Venäjällä uskotaan, että länsi haluaa Naton laajenevan itään, entisen Neuvostoliiton alueelle. Kukaan Venäjän johdossa ei anna tämän tapahtua. Tämä vaara-analyysi on todellinen Venäjän näkökulmasta. Lännen on ymmärrettävä tämä ja tehtävä kompromissi sen mukaisesti; muuten rauhaa on vaikea saavuttaa", Schröder painotti Ukrainska Pravdan lainaamissa kommenteissa. Ukrainan korkean virkamies sanoi, että länsi vastusti rauhansopimusta Venäjän kanssa

Saksan entisen liittokanslerin havaintoja vahvistivat entisestään ukrainalaisen korkean virkamiehen huomautukset. Marraskuussa **Davyd Arakhamia** istui haastatteluun Ukrainan tv-kanavalle 1+1. Arakhamia on Ukrainan lännen tukeman presidentin **Volydmyr Zelenskin** poliittisen puolueen parlamentaarinen johtaja. Tästä haastattelusta raportoi myös sanomalehti Ukrainska Pravda. Arakhamia edusti Ukrainaa rauhanneuvotteluissa Venäjän kanssa Turkissa maaliskuussa 2022. Arakhamia myönsi, että Venäjä todellakin halusi rauhaa näissä neuvotteluissa ja puolueettomuus "oli heille tärkeintä".

"He [venäläiset] olivat valmiita lopettamaan sodan, jos me suostumme - kuten Suomi aikoinaan - puolueettomuuteen ja sitoutuisimme siihen, että emme liity Natoon", Ukrainan korkein virkamies sanoi Ukrainska Pravdan käännöksen mukaan. "He todella toivoivat viimeiseen hetkeen asti, että he saisivat meidät allekirjoittamaan sellaisen sopimuksen, jotta sitoutuisimme puolueettomuuteen", hän lisäsi. Mutta Ukrainan länsimaiset sponsorit vastustivat jyrkästi rauhanehdotusta. "Kun palasimme Istanbulista, [Britannian pääministeri] Boris Johnson tuli Kiovaan ja sanoi, että emme voi allekirjoittaa heidän kanssaan mitään, vaan meidän on jatkettava taistelua", Arakhamia muisteli.

Israelin entinen pääministeri sanoi, että Yhdysvallat torpedoi Ukrainan rauhansopimuksen. Nämä Saksan entisen liittokanslerin ja Ukrainan korkean virkamiehen tärkeät todistukset heijastavat molemmat Israelin entisen pääministerin myöntämää tunnustusta. Israelin entinen pääministeri **Naftali Bennett** selitti helmikuun 2023 haastattelussa toimineensa sovittelijana Ukrainan ja Venäjän välillä edellisenä vuonna.

"Kaikki, mitä tein, oli viimeistä yksityiskohtaa myöten koordinoitu Yhdysvaltojen, Saksan ja Ranskan kanssa", Bennett sanoi. Ja "Länsi teki legitiimin päätöksen jatkaa Venäjän lyömistä". Viitaten Nato-blokin vastaukseen rauhanehdotukseen, haastattelija kysyi: "Joten he estivät sen?" Bennett vastasi: "Periaatteessa kyllä. He estivät sen, ja luulen heidän olevan väärässä.

MRonline-media
Käännös Juha Kieksi

Harha sotilaan kunniasta

Suomen liityttyä Naton täysjäseneksi ovat oikeistopoliitikot ja heidän käskyläisensä toistelleet väitettä: "Nyt me olemme turvassa". Tätä väitettä ihmetteleville kansalaisille on selitetty, että Naton 5. artikla takaa sen, että (Venäjän) hyökkäys yhtä jäsenmaata (Suomea) vastaan velvoittaa kaikkia Nato-maita osallistumaan sotaan tämän yhden jäsenmaan (Suomen) puolella.

Vähälle huomiolle on jäänyt Nato-sopimuksen käänteinen puoli, Jotta Suomi ei olisi pelkkä sotaliiton vapaamatkustaja myös sen on osallistuttava jonkun muun Natomaan puolustukseen. Jos vaikka Viro joutuisi Venäjän hyökkäyksen, tai sellaiseksi uskotellun toimen kohteeksi olisi Suomea varten ehkä jo nyt valmiiksi laadittu suunnitelma iskeä Venäjän tärkeisiin kohteisiin rajan takana. 1920-luvulla sellainen oli Pietarin kaupunki, Leningrad, jonne iskemällä Kannakselta silloinen Neuvosto-Venäjä / Neuvostoliitto olisi joutunut vetämään Viron suunnalta joukkoja Leningradin suojaksi. Nykyisin Venäjän puolustusta voisi koettaa häiritä voimakkaalla iskulla Murmanskin– Kuolan suuntaan. Tämä merkitsisi raskaita tappioita hyökkääjälle (Suomelle) kaatuneina ja haavoittuneina.

Vain kevyttä lukemista tarjoavissa sotaromaaneissa ja yhtä keveissä sotaelokuvissa päähenkilöt selviävät parilla naarmulla. Sodan todellisuus kylläkin voi olla aivan toinen. Entä jos sirpaleet eivät pelkästään raapaise käsivarren pintanahkaa vaan vievätkin koko käden tai jalan? Mikä on sen nuoren ihmisen tulevaisuus, jolta luoti on tuhonnut kasvot ja silmät tai murskannut sukuelimet?

Kautta historian hallitsijat ovat juhlineet näyttävästi sotaan lähteneitä alamaisiaan. Naiset ovat kukittaneet heidät ja varakkaat porvarit ovat kestinneet heitä hyvillä juomilla ja ruoilla. Mutta sitten kun nämä juhlitut sotaan lähtijät ovat palanneet sodasta kuka yhä välttävän työkykyisenä, kuka pahasti vammautuneena, kuka palasina taistelukentälle jääneenä ei heitä hallitsijat tahdo enää edes tuntea. Heillä on ollut valtaa pitäville vain pelkkä välinearvo!

Kuten 80 vuotta sitten, tänäänkin USA-Nato-liiton tavoite on kaapata Venäjän voimavarat. Hyökkäyksen Muurmanskin, Kantalahden ja Kiestingin suuntaan aloittivat Hitleriläis-Suomalaiset joukot. Aljosha Muurmanskista katsoo Norjan suuntaan. Kymmenet tuhannet hyökkääjät jäivät tälle matkalle.

Timo Nieminen
Karkkila

Asiantuntijat

Kun on seurannut Ruotsin tv:n lähetyksiä maan Natohakemuksen ja Ukrainakriisin tiimoilta, niin on huomannut, että lähetykset eivät mitenkään ole olleet tasapainoisia, kriittiset äänet puuttuvat lähes kokonaan. On aivan selvää, että katselijat saavat aivan väärän kuvan tapahtumista. Näinhän ei asian pitäisi olla julkisen palvelun kanssa. Journalistit myös ovat huonoja antamaan todellisen taustan asioille tai painottavat vähemmän tärkeitä seikkoja. Jopa kritiikkiä tästä on vaikea löytää, jonkinlainen sensus vallitsee – ollaan samaa mieltä.

Journalisten- lehdessä elokuussa oli kuitenkin kirjoitus, joka käsitteli asiaa. Otsikkona oli "Julkinen palvelu ei tee kriittisiä kysymyksiä Natosta". Viime vuonnahan Natohakemus jätettiin sisään ja siitä alkoi Natovyörytys joukkotiedotusvälineissä. Kirjoittaja Henrik Nyqvist, joka seurasi Natokysymystä alusta asti, totesi että koko Natokysymys tehtiin kaksinkamppailuksi Erdoganin ja Ruotsin välillä. Kysehän oli aivan muusta. Milloinkaan ei puhuttu Naton seurauksista kaikilla tasoilla yhteiskunnassa. Jo Naton vaatimus 2 % vuotuisesta jäsenmaksusta on tuntuva taloudellisesti. Nämä rahathan ovat pois muusta yhteiskunnallisesta toiminnasta. Maan armeijan varustaminen sotahuumassa lisää menoja ja nyt juuri puhutaan myös atomipommien sijoittamisesta maahan, vaikka Ruotsi on aiemmin päättänyt, ettei maassa niitä saa olla.

Ruotsi on toiminut kuin olisi jo Natossa, yhteistyö pelaa jo, Ruotsi on osallistunut sotaharjoituksiin kuin jäsen. Unkari ja Turkki ovat kuitenkin olleet jäsenyyttä vastaan. Turkki varsinkin on evännyt pääsyn useammin jo. Turhautuneet journalistit ovat vain pyörineet tämän asian ympärillä. Vastalauseita ei tule edes eduskunnasta, koska siellä ovat kaikki puolueet hyväksyneet natohakemuksen, jopa Vänsterpartiet. Tästä on seurauksena, että kansanedustajat ovat positiivisia Natolle eikä kritiikkiä esitellä tv- ja radiohaastatteluissa. Porvarillinen lehdistö on suuri ja eri mieltä olevien lehtien artikkelit eivät juuri yletä kovinkaan laajalle.

Samoin on Ukrainakriisin kanssa. Sotaa seurataan jatkuvasti ja Ukraina on selvästi suosikkina, sen tulevat varmaan tulevat tutkimukset osoittamaan. Putinia ja Venäjää demonisoidaan niin lehdissä kuin radiossa. Tämä näyttää olevan Euroalueen toimintaperiaate, että samat jutut kiertävät alueen uutisissa.

Kun katselee tv:n asiantuntijoita, niin monet heistä ovat olleet jo pitkään esittelemässä näkemyksiään operaation kulusta. Monet asiantuntijat tulevat tietysti Ruotsin Försvarsskolanista eli Maanpuolustuskoulusta, joka rahoitetaan Ulkoministeriön toimesta. Koulu sijaitsee samassa talossa kuin Ulkopoliittinen instituutti, joka saa valuuttansa samasta suunnasta. Voi tietenkin ihmetellä, että ovatko nämä henkilöt objektiivisia. Mutta sieltä he tulevat ja esittävät kantansa.

Eräs heistä on Joakim Paasikivi, joka on presidentti Paasikiven lapsenlapsenlapsi. Tämä Natomyönteinen everstiluutnantti on ollut paljonkin esillä. Hän saa vastaan sanomatta esittää näkemyksiään kaikesta asiaan liittyvästä. Hän on palvellut MUSTissa, joka on Ruotsin salainen palvelu- ja suojelujärjestö. Hän työskentelee myös Naton alaisessa Virossa olevassa Baltic Defence Collagessa. Hän on asiallinen sotatapahtumien kuvaamisessa, mutta objektiivinen? Hänellä on kaksoiskansallisuus. FOIn palveluksessa oleva Venäjän asiantuntija Gudrun Persson on esimerkiksi sitä mieltä, että rauhallinen yhteisolo Venäjän kanssa on mahdotonta.

Näin muokataan mielipiteitä julkisesti ja kun kriittisiä ääniä ei päästetä esille, niin se on ilman muuta puolueellista informaatiota. Muualta olisi varmasti löytynyt henkilöitä, joilla on eriäviä mielipiteitä. Heidän ääntänsä vain ei kuulu, joten erilainen kuva annetaan, kuin mikä todellisuudessa on. Ihmiset joutuvat etsimään totuutta muualta, mikä on tänään vaikeata.

Yksi tapa hallita meitä.

Esa Salomaa
Kvissleby Ruotsi

USA:n sotasuunnitelmia Neuvostoliiton kukistamiseksi alkaen vuodesta 1945

3. joulukuuta 1949 Yhdysvallat hyväksyi Troijan suunnitelman edellyttäen, että Britannia osallistuisi Neuvostoliittoon kohdistuvaan hyökkäykseen. Liittoutuneet valmistautuivat pudottamaan 300 atomipommia ja 20 000 tavanomaista pommia kymmeneen Neuvostoliiton kaupunkiin. Operaation toteuttamiseen laskettiin tarvittavan 6 000 lentoa.

Taistelujen oli tarkoitus alkaa 1. tammikuuta 1950. Hyökkäystä kuitenkin siirrettiin. Uudeksi suunnitelluksi aloituspäivämääräksi asetettiin 1. tammikuuta 1957. Tuona päivänä oli kaikkien, NATO-maiden määrä ryhtyä sotaan Neuvostoliittoa vastaan.

Yhdysvaltain presidentti Harry Truman totesi vuonna 1952: "Pyyhkisimme maan päältä kaikki satamat ja kaupungit, jotka on tuhottava tavoitteemme saavuttamiseksi."

Kolmas maailmansota ei kuitenkaan silloin syttynyt. Sen esti mitä todennäköisimmin se, että Neuvostoliitolla oli ydinaseita ja ballistisia ohjuksia.

Instagramista tiedon poimi sivulta
history_of_the_ussr1917-1991
Timo Kangasmaa